

Guia de l'estudiant

2004 | 2005

Universitat de Vic

**Assignatures Optatives
i de Lliure Elecció**

Mestre - Totes les especialitats

Educació Social

Psicopedagogia

Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport

Facultat d'Educació

Primera edició: juliol de 2004

Edita: Servei de Publicacions de la Universitat de Vic

Carrer de Perot Rocaguinarda, 6. 08500 Vic. Tel. 93 889 48 77

Universitat de Vic. Carrer de la Sagrada Família, 7. 08500 Vic. Tel. 93 886 12 22. Fax 93 889 10 63

Impressió: Artyplan

Índex

Presentació	7
Crèdits d'assignatures optatives i de lliure elecció	9
Oferta d'assignatures optatives i de lliure elecció	11
Programes de les assignatures optatives i de lliure elecció	15
Bloc A	
Activitats Aquàtiques	15
Art i Museus a Catalunya	17
Literatura i Didàctica de la Literatura	19
Primers Auxilis	21
Dinàmica de grups	23
Educació Ambiental	26
Pedagogia i didàctica de la religió	29
Taller d'expressió oral en llengua anglesa/ Llengua anglesa	31
Psicologia de la Iniciació Esportiva	32
Lesions Esportives i Recuperació Funcional	34
Mètodes d'investigació aplicada a l'activitat física i l'esport	35
Aspectes didàctics i organitzatius de l'ESO	37
Biomecànica de les tècniques esportives	40
Activitats a la natura II	42
Bloc B	
L'educació a Catalunya	44
Dramatització	46
Aprofundiment en Llengua Catalana	48
Infància i desenvolupament	50
Salut, Higiene i Alimentació a l'Escola	52
Taller d'Experiments al Laboratori	54
Fonaments dels esports: iniciació esportiva	56
Activitats Físiques i Poblacions Específiques	58
Nutrició i Esport	60
Jocs Populars i Tradicionals	62
Educació Física per a Alumnes amb NEE i Esport Adaptat	64
Iniciació als Esports amb Raqueta	66
Noves tendències en l'activitat física	69
TIC aplicades a l'esport	71
Bloc C	
Funció tutorial	72

Recursos Audiovisuales: Fotografia i Vídeo	74
Tallers Literaris	76
Psicologia de l'Adolescència	78
Festes i Activitats d'Oci a l'Escola	81
Matemàtiques a partir de l'Entorn	83
Llengua Anglesa i Didàctica a l'Educació Infantil	85
Activitats amb suport Musical.....	86
Activitats Turístiques i Activitats Físiques i Esportives	88
Especialització esportiva: rugbi	91
Especialització esportiva: handbol	93
Control i valoració del rendiment esportiu	95
Esport, mitjans de comunicació i publicitat	97
 Bloc D	
Fisiologia de l'entrenament.....	99
Model complex en esports d'equip	101
Promoció de la salut i benestar integral a través de l'activitat física	103
 Bloc E	
Expressió Dinàmica: el Cos i la Veu / El Joc i l'Expressió Corporal com a Recurs Educatiu	105
L'ordinador a l'escola	107
Estratègies metodològiques a l'Ed. Infantil.....	108
Educació per a la salut i intervenció en drogodependències.....	110
Intervenció Socioeducativa en l'Àmbit Familiar	112
 Bloc F	
Audició Musical	114
Didàctica de la Llengua Castellana	116
Materials i recursos matemàtics.....	118
Psicopatologia per a Educadors	120
Intel·ligència Emocional (Educació afectiva i social)	121
Mediació i Resolució de Conflictes	124
 Bloc G	
Ètica i educació en valors	126
Intervenció Psicopedagògica i Currículum Escolar	128
Literatura i Societat	129
Dinàmica de grups (vegeu pàgina 23)	
Acció educativa en CRAEs i presons.....	131
 Bloc H	
Investigació en Psicopedagogia	134
Intervenció psicopedagògica en atenció a la diversitat	135
Investigació Educativa	137
Investigació en activitat física i esport	138
Esports d'Aventura	139
Activitats Esportives a la Natura	141

Seminaris vinculats a projectes de Pràctiques

Seminari d'Escola Rural	145
Seminari sobre el Joc a l'Escola Bressol	145
Seminari de Cooperació amb Centreamèrica	147
Seminari sobre Immigració i interculturalitat (Projecte de pràctiques al Marroc)	150
Seminari sobre les Pràctiques a Anglaterra	152

Assignatures de Campus

Fonaments Històrics de la Catalunya Contemporània	155
Història de la Ciència: ciència, tecnologia i societat	156
Dones en el Segle XXI: Una visió interdisciplinària	157
Curs d'Iniciació al Teatre	159
Aula de Cant Coral I i II	161

Presentació

Aquesta **Guia d'assignatures Optatives i de Lliure elecció** del curs 2004-05 complementa la Guia de programes de les assignatures troncal i obligatòries dels diferents estudis de la Facultat d'Educació.

Hi trobaràs la distribució dels crèdits optatius i de lliure elecció de cada titulació, l'oferta d'assignatures, les condicions de matrícula i els programes de cada assignatura per tal d'oferir-te el màxim d'informació que et permeti de fer l'elecció que consideris més convenient per a la teva formació. La informació d'aquesta Guia es completa amb la distribució horària que trobaràs en el quadre d'horaris de la Facultat d'Educació.

És molt important que al llarg de la carrera planifiquis bé el nombre de crèdits d'optatives i de lliure elecció que has de cursar per tal d'evitar problemes al final de la carrera. Recorda que, en aquest tema, tu ets el principal responsable del teu «pla d'estudis». En cas de dubte ja saps que pots consultar el cap d'estudis i el/la coordinador/a de la titulació que t'orientaran i t'ajudaran a prendre decisions.

Assumpta Fargas i Riera
Degana de la Facultat d'Educació

Crèdits d'assignatures optatives i de lliure elecció

Distribució de crèdits del Pla d'estudis de Mestre (Totes les especialitats)

	<i>E. Infantil</i>	<i>E. Primària</i>	<i>E. Especial</i>	<i>Ll. Estrangera</i>	<i>E. Física</i>
Matèries Troncals	130,5	138	145,5	168	160
Matèries Obligatòries	37,5	30	22,5	–	8
Matèries Optatives	18	18	18	18	18
Matèries de Lliure Elecció	21	21	21	21	21
Total	207	207	207	207	207

Distribució de crèdits del Pla d'estudis d'Educació Social

Matèries Troncals:	95 crèdits
Matèries Obligatòries:	60 crèdits
Matèries Optatives:	18 crèdits
Matèries de Lliure Elecció:	21 crèdits
Total:	194 crèdits

Distribució de crèdits del Pla d'estudis de Psicopedagogia

Matèries Troncals	72 crèdits
Matèries Obligatòries	36 crèdits
Matèries Optatives	12 crèdits
Matèries de Lliure Elecció	18 crèdits
Total:	138 crèdits

Distribució de crèdits del Pla d'estudis de Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport

Matèries Troncals i Obligatòries:	240 crèdits
Matèries Optatives:	30 crèdits
Matèries de Lliure Elecció:	30 crèdits
Total:	300 crèdits

Crèdits d'assignatures optatives

A les pàgines següents hi figuren les assignatures optatives que la Facultat d'Educació ofereix per al curs 2004-05. Cal que l'estudiant tingui en compte quin pla d'estudis està cursant i combini la realització de les assignatures optatives necessàries com més li convingui durant els cursos de la carrera.

Per horaris, aquestes assignatures són compatibles amb les obligatòries.

S'ofereixen en blocs horaris (A, B, C i D¹ de matí i E, F i G de tarda) de manera que només se'n pot escollir una de cada bloc (ja que les assignatures del mateix bloc s'imparteixen dins la mateixa franja horària). L'estudiant, si ho desitja, pot escollir-ne fora del seu horari lectiu de matí o de tarda. Els blocs A, B, E i F són al primer quadrimestre. Els blocs C, D i G són en el segon. També s'organitzen assignatures fora d'aquests horaris (Bloc H), 8 seminaris vinculats a projectes de pràctiques (durant el primer quadrimestre) i assignatures de Campus. Consulteu-los.

Crèdits de Lliure Elecció

(Vegeu la normativa acadèmica en l'apartat corresponent del Llibre de l'Estudiant 2004-05)

L'obtenció dels crèdits de Lliure Elecció requerits en el Pla d'Estudis pot fer-se per les següents vies:

- A. Cursant i aprovant les assignatures de Lliure Elecció que s'ofereixen en els ensenyaments de la Universitat de Vic i les assignatures de Campus.
- B. Per reconeixement d'altres estudis reglats de nivell universitari.
- C. Per reconeixement d'activitats d'interès acadèmic no reglades a nivell universitari.

Assignatures de Lliure Elecció

L'estudiant podrà triar les assignatures de lliure elecció:

- Entre les assignatures optatives o de lliure elecció ofertes en el seu propi ensenyament.
- Entre la resta d'assignatures ofertes en els ensenyaments de la UVic, ja siguin troncal, obligatòries, optatives o de lliure elecció per aquells ensenyaments, amb les següents excepcions:
 - Assignatures subjectes a prerequisits i incompatibilitats.
 - Assignatures el contingut de les quals coincideixi en més d'un 20% amb alguna de les assignatures del Pla d'Estudis que ha de cursar l'estudiant per a l'obtenció del títol corresponent

¹ El bloc D només és per als estudiants de 4rt curs de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport.

Oferta d'assignatures optatives i de lliure elecció
Curs 2004-05

Horari Matí

Dilluns i dimecres, de 12 a 14 h.

Bloc A - 1r quadrimestre	Física	Primàr.	Infantil	Espec.	Estran.	Psico.	E.Soci	CAFE
Activitats aquàtiques (6 cr.)	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Art i museus a Catalunya (6 cr.)	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Literat. i didàctic. de la literatura (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Primers auxilis (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Dinàmica de grups (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.
Educació ambiental (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	OPT.
Pedagogia i Didàctica de la religió (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Taller d'expressió oral en llengua anglesa (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.	OPT.	L.E.	—
Llengua anglesa	—	—	—	—	—	—	—	OPT.
Psicologia de la iniciació esportiva (6cr.)	L.E.	—	—	—	—	—	—	OPT.
Lesions esportives i recuperació funcional (6cr)	—	—	—	—	—	—	—	OPT.
Metod. investigació Apli. Act. Física i Esport (6 cr.)	—	—	—	—	—	—	—	OPT.
Aspectes didàctics i organitzatius de l'ESO (6 cr.)	—	—	—	—	—	—	—	OPT.
Biomecànica de les tècniques esportives (6 cr.)	—	—	—	—	—	—	—	OPT.
Activitats a la natura II (6 cr.)	—	—	—	—	—	—	—	OPT.

Dimarts i dijous, de 12 a 14 h.

Bloc B - 1r quadrimestre	Física	Primàr	Infant.	Espec.	Estran	Psico.	E.Soci	CAFE
L'educació a Catalunya (6cr)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Dramatització (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Aprofundim. Llengua Catalana (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Infància i desenvolupament (6 cr.)	L.E.	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Salut, Higiene i alimentació a l'escola (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Taller d'experiments al laboratori (6 cr.)	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Fonaments esports: Iniciació esportiva (6 cr.)	OPT.	—	—	—	—	—	—	—
Activitats físiques i poblac. específiques (6cr)	L.E.	—	—	—	—	—	—	OPT.
Nutrició i esport (6cr.)	L.E.	—	—	—	—	—	—	OPT.
Jocs populars i tradicionals (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.
Ed. física alumnes NEE i esport adaptat (6cr)	L.E.	L.E.	L.E.	—	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.
Iniciació als esports amb raqueta (6cr)	L.E.	—	—	—	—	—	—	L.E.
Noves tendències en l'act. Física (6 cr.)	—	—	—	—	—	—	—	L.E.
TIC aplicades a l'esport (6 cr.)	—	—	—	—	—	—	—	OPT.

Dimarts i dijous, de 8.30 a 10.30 h.

Bloc C – 2n quadrimestre	Física	Primàr	Infant.	Espec.	Estran	Psico.	E.Soci	CAFE
Funció tutorial (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	—	—	—
Recursos àudiov.: fotografia i video (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Tallers literaris (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Psicologia de l'adolescència (6 cr.)	OPT.	OPT.	L.E.	OPT.	L.E.	OPT.	OPT.	OPT.
Festes i activitats d'oci a l'escola (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Matemàtiques a partir de l'entorn (6 cr.)	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Ll. anglesa i didàct. a ed.infantil (6 cr.)	L.E.	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Activitats amb suport musical (6 cr.)	L.E.	—	—	—	—	—	—	OPT.
Activitats turístiques i act. físiques i esport. (6cr)	L.E.	—	—	—	—	—	—	OPT.
Especialització esportiva: rugby (6cr)	—	—	—	—	—	—	—	L.E.
Especialització esportiva: handbol (6 cr.)	—	—	—	—	—	—	—	L.E.
Control i valoració del rendiment esportiu (6 cr.)	—	—	—	—	—	—	—	OPT.
Esport, mitjans de comunicació i publicitat (6 cr.)	—	—	—	—	—	—	—	OPT.

Dilluns, de 8.30 a 10.30h i divendres, de 10 a 12h (només per a estudiants de Art CAFE)

Bloc D – 2n quadrimestre									CAFE
Fisiologia de l'entrenament (6 cr.)									OPT.
Model complex en esports d'equip (6 cr.)									L.E.
Promoció de la salut i benestar integral a través de l'act. Física (6 cr.)									L.E.

Horari Tarda

Dilluns i dimecres, de 3 a 4.30h

Bloc “Seminaris” – 1r quadrimestre	Física	Primàr	Infant.	Espec.	Estran	Psico.	E.Soci	CAFE
Seminari escola rural (3 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	—
Seminari cooperació Centreamèrica (3 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Seminari Immigració i interculturalitat (3 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Seminari “El joc a l'escola bressol” (3 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	—	—	—
Seminari pràctiques Anglaterra (3 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	—

Dimarts i dijous, de 6.30 a 8.30h.

Bloc E - 1r quadrimestre	Física	Primàr.	Infant.	Espec.	Estran.	Psico.	E.Soci	CAFE
Expres.dinàmica:el cos i la veu (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	—	—
Joc i expr.corp.com a recurs edu. (6 cr.)	—	—	—	—	—	—	OPT.	—
L'ordinador a l'escola (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Estratègies metodològiques a l'ed. Infantil (6 cr.)	L.E.	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Ed Salut i interv. en drogodependències (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.	L.E.
Interv. socioeducativa àmbit familiar (6 cr.)	L.E.	L.E.	OPT.	OPT.	L.E.	OPT.	OPT.	L.E.

Dilluns i dimecres, de 5 a 7h.

Bloc F - 1r quadrimestre	Física	Primàr	Infant.	Espec.	Estran	Psico.	E.Soci	CAFE
Audició musical (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Didàctica de la llengua Castellana (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Materials i recursos matemàtics (6 cr.)	L.E.	OPT.	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Psicopatologia per a educadors (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.	OPT.	L.E.
Intel.ligència emocional (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.
Mediació i resolució de conflictes (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.	OPT.	L.E.

Dilluns i dimecres, de 5 a 7h.

Bloc G - 2n quadrimestre	Física	Primàr	Infant.	Espec.	Estran	Psico.	E.Soci	CAFE
Ètica i educació en valors (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.
Intervenció psicop. i currícul. escolar (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.
Literatura i societat (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.	L.E.
Dinàmica de grups (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.
Acció educativa en CRAEs i presons (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.

Bloc H (vegeu horaris a la Guia)	Física	Primàr	Infant.	Espec.	Estran	Psico.	E.Soci	CAFE
Investigació en Psicopedagogia (6 cr)	—	—	—	—	—	OPT.	—	—
Interv. psicoped. en atenció a la diversitat (6 cr.)	—	—	—	—	—	OPT.	—	—
Investigació educativa (6 cr)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	—	L.E.	—
Investigació en act. Física i esport (6 cr.)	—	—	—	—	—	—	—	L.E.
Esports d'aventura (6 cr.) 2n Q	L.E.	—	—	—	—	—	L.E.	L.E.
Activitats esportives a la natura (6 cr)	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.

Assignatures de Campus	Lliure elecció per a tots els ensenyaments.
Fonaments Històrics de la Catalunya Contemporània	Vegeu horaris i crèdits a les pàgines 155-162
Història de la Ciència: ciència, tecnologia i societat	
Dones en el Segle XXI: Una visió interdisciplinària	
Curs d'Iniciació al Teatre	
Aula de Cant Coral I i II	

Complements de Formació de Mestre a Psicopedagogia

Assignatura	Crèdits
Processos Psicològics Bàsics	6
Psicologia Social	6
Mètodes, Dissenys i Tècniques d'Investigació Psicològica	6
Psicologia de la Personalitat	6

(Veure horaris i programes a la Guia de Psicopedagogia)

Complements de Formació d'Educació Social a Psicopedagogia

Assignatura	Crèdits
Mètodes, Dissenys i Tècniques d'Investigació Psicològica	6
Processos Psicològics Bàsics	6
Psicologia de la Personalitat	6
Organització del Centre Escolar	4
Psicologia de l'Educació	4

(Veure horaris i programes a la Guia de Psicopedagogia o Mestre)

Complements de Formació de Mestre-Ed. Física a Ciències de l'Activitat Física i l'Esport

Assignatura	Crèdits
Bases Biològic, i mecànic, act. físiques i esport.	9
Fonaments i manifest. bàsiq. motric. humana	6
Teoria i història de l'esport	6
Fonaments dels esports	24

(Vegeu horaris i programes a la Guia de Mestre-Educació Física)

(Els 24 crèdits de Fonaments dels Esports es poden cursar fent diverses assignatures.

Consulteu-ho a la Guia de Mestre-Educació Física)

Activitats Aquàtiques

PROFESSOR: Eduard RAMÍREZ i BANZO

OBJECTIUS:

- Reflexionar de forma activa sobre les condicions físiques i les possibilitats educatives que ens ofereix el medi aquàtic.
- Mostrar els recursos d'ensenyament i plantejaments metodològics necessaris per organitzar i dur a terme activitats educatives, utilitàries, recreatives i de salut en el medi aquàtic.
- Oferir al futur mestre especialista en educació física aquells continguts i coneixements necessaris per treballar continguts propis de l'educació física en el medi aquàtic.

PROGRAMA:

1. Coneixement del medi aquàtic
 - 1.1. Generalitats sobre el medi
 - 1.2. Els principis hidrodinàmics
 - 1.2.1. Resistència. Tipus
 - 1.2.2. Propulsió
 - 1.2.3. Flotació
 - 1.3. Diferències entre el medi aquàtic i el terrestre
 - 1.4. La piscina
 - 1.5. La por a l'aigua
2. Activitats aquàtiques i àmbits d'actuació. Classificació segons objectius/plantejaments
 - 2.1. Activitats aquàtiques educatives
 - 2.1.1. Plantejament educatiu
 - 2.1.1.1. Etapes del procés educatiu
 - 2.1.1.1.1. Els nivells d'ensenyament
 - 2.1.1.1.1.1. El primer nivell d'ensenyança (5-6)
 - 2.1.1.1.1.2. El segon nivell d'ensenyança (7-8)
 - 2.1.1.1.1.3. El tercer nivell d'ensenyança (9-11)
 - 2.1.1.1.2. Natació utilitària
 - 2.1.1.2. Natació recreativa
 - 2.1.1.2. Natació utilitària
 - 2.2. Activitats aquàtiques recreatives
 - 2.3. Activitats aquàtiques i salut
 - 2.3.1. Patologies
 - 2.3.1.1. Esquena
 - 2.3.2. Embarassades
 - 2.3.3. Tercera edat
 - 2.4. Activitats aquàtiques esportives

METODOLOGIA:

Les sessions combinaran els continguts teòrics de les Activitats Aquàtiques amb les seves aplicacions a la pràctica, portades a terme a la piscina.
Serà imprescindible la participació activa dels estudiants per obtenir una bona assimilació de tot allò que comporta l'educació per mitjà de l'educació física.

AVALUACIÓ:

L'avaluació constarà d'un examen teòric en finalitzar les sessions (60%); programació en grup d'una activi-

tat aquàtica a la piscina (30%); i anàlisi i aprofundiment d'articles, (10%).
Serà obligatòria l'assistència a les sessions pràctiques de la piscina.

BIBLIOGRAFIA:

- Cabello, A. *Natación para adultos*. Madrid: Gymnos, 1997.
- Conde, E.; Peral, F.L. i Mateo, L. *Educación infantil en el medio acuático*. Madrid: Gymnos, 1997.
- Counsilman, J.E. *La natación*. Barcelona: Hispano Europea, 1990.
- González, C.A.; Sebastiani, M. *Actividades acuáticas recreativas*. Barcelona: Inde, 2000.
- Jardí, C. *Movernos en el agua*. Barcelona: Paidotribo, 1996.
- Jardí, C. *Jugar en el agua. Actividades acuáticas infantiles*. Barcelona: Paidotribo, 2001.
- Jiménez, J. *Columna vertebral y medio acuático*. Madrid: Gymnos, 1998.
- Lloret, M.; et al. *Natación terapéutica*. Barcelona: Paidotribo, 1995.
- Mantiléri, A. *Los niños y el agua. Actividades lúdicas en piscina*. Madrid: Narcea, 1984.
- Moreno, J.A. *Actividades acuáticas educativas*. Barcelona: Inde, 1998.

Art i Museus a Catalunya

PROFESSOR: Miquel PÉREZ i MAS

OBJECTIUS:

Introducció a l'estudi de la Història de l'Art Català i a la didàctica de la gestió museogràfica del patrimoni. La història de l'art s'estudiarà a partir dels tres períodes en els quals es considera que hi ha aportacions de gran valor artístic i que coincideixen en moments de formació, plenitud o recuperació nacionals.

CONTINGUTS:

1. L'Art Romànic:

- 1.1. Principis estructurals i tipològics de l'arquitectura clàssica i llur projecció històrica.
- 1.2. La formació de l'estil medieval a Europa.
- 1.3. L'arquitectura romànica a Catalunya: el marc físic, històric, social i econòmic. Arquitectura del s. XI, característiques i obres. Arquitectura del s. XII, característiques i obres. L'escultura.
- 1.4. La pintura romànica: suports i tècnica. Fonaments estètics. Iconografia i fonts. Mestres de la pintura romànica catalana.

2. L'Art Gòtic:

- 2.1. Transició del romànic al gòtic: l'arquitectura del Cister.
- 2.2. L'arquitectura gòtica: la catedral com a sistema constructiu i simbòlic. Arquitectura gòtica catalana, característiques i obres.
- 2.3. La pintura gòtica: suports i tècniques. Fonaments estètics. Iconografia. Corrents i mestres.

3. El Modernisme:

- 3.1. El Modernisme, fenomen internacional.
- 3.2. Arrels històriques i socials del Modernisme.
- 3.3. Arquitectura i pintura modernistes.

4. El s. XX a Catalunya:

- 4.1. Les avantguardes artístiques a Catalunya.
- 4.2. Picasso, Miró, Dalí, Tàpies.

5. Museus i centres d'art a Catalunya:

- 5.1. El Museu: de l'acumulació a la presentació.
- 5.2. Museografia: difusió i acció didàctica.
- 5.3. El museu com a centre d'interpretació.
- 5.4. Tipologies de museus i estudi de casos concrets.

METODOLOGIA:

El programa es durà a terme per mitjà de l'exposició per part dels professors dels diferents temes a classe. Es complementarà amb la projecció de diapositives, vídeos i el comentari a classe d'alguns textos lliurats pel professor. Al llarg del curs hi haurà diverses visites guiades a monuments, museus o itineraris de patrimoni artístic.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es farà per mitjà de dues proves parcials i un treball de museografia per a grups de tres o quatre estudiants.

BIBLIOGRAFIA:

Básica:

- Blasco, A.M. *La pintura romànica sobre fusta*. Barcelona: La Llar del Llibre, 1984.
- Carbonell, E. *La pintura mural romànica*. Barcelona: La Llar del Llibre, 1984.
- Catalunya Romànica*, 24 vols. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1984.
- Història de l'Art Català*, 8 vols. Barcelona: Edicions 62, 1985.
- Junyent, E. *Catalunya romànica*, 2 vols. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1976.
- León, A. *El Museo. Teoría, praxis i utopía*. Madrid: Cátedra, 1978.
- Schmutzler, R. *El Modernismo*. Madrid: Alianza Editorial, 1980.
- Sureda, J. *La pintura romànica en Catalunya*. Madrid: Alianza Editorial, 1989.
- Von Simpson, O. *La catedral gòtica. Orígenes de la arquitectura gòtica y del concepto medieval de orden*. Madrid: Alianza Editorial, 1982.
- Yarza, J. *Arte y arquitectura en España. 500-1250*. Madrid: Cátedra, 1990.

Complementària:

- Benévolo, L. *Historia de la arquitectura moderna*. Barcelona: Gustavo Gili, 1974.
- Bohigas, O. *Reseña y catálogo de la arquitectura modernista*. Barcelona: Lumen, 1971.
- Carbonell, E.; Sureda, J. *Tresors Medievals del Museu Nacional d'Art de Catalunya*. Barcelona: Lundberg, 1997.
- Carmona, J. *Iconografía Cristiana. Guía básica para estudiantes*. Madrid: Istmo, 1998.
- Gudiol, J.; Alcolea, S.; *Pintura Gòtica Catalana*. Barcelona: Polígrafa, 1987.
- Maltese, C. *Las técnicas artísticas*. Madrid: Cátedra, 1980.
- Pedrola, A. *Materials, procediments i tècniques pictòriques*. Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1990.
- Revilla, F. *Diccionario de Iconografía*. Madrid: Cátedra, 1990.

Literatura i Didàctica de la Literatura

Iniciació a la poesia: claus de lectura i implicacions educatives

PROFESSOR: Francesc CODINA i VALLS

PRESENTACIÓ I OBJECTIUS:

Amb aquesta assignatura es vol facilitar una aproximació a la poesia, tant en els aspectes formals com de continguts, per tal de descobrir-ne les seves potencialitats educatives. La finalitat última és proporcionar un conjunt de coneixements, de conceptes i de tècniques, que ens siguin útils tant a l'hora de llegir textos poètics com de treballar-los amb alumnes d'infantil i primària.

PROGRAMA:

1. Poesia, literatura i societat
 1. 1. L'art de la paraula: de l'oralitat a l'escriptura
 1. 2. Els gèneres èpic, dramàtic i líric
 1. 3. Funcions culturals i socials de la poesia al llarg dels temps
 1. 4. Tradició i renovació de les idees poètiques: del romanticisme a l'actualitat
2. El discurs poètic
 2. 1. Prosa i vers. La versificació
 2. 2. Llenguatge: les figures retòriques
 2. 3. Continguts: temes, motius i símbols
 2. 4. Formes poètiques: del sonet al poema visual
3. La poesia a l'escola
 3. 1. Poesia i educació: usos pedagògics de la poesia
 3. 2. La poesia en el currículum de l'educació infantil i primària
 3. 3. La lectura comprensiva del text poètic. El joc poètic
 3. 4. Recursos: publicacions impreses, audiovisuals i en línia; rutes i museus literaris

METODOLOGIA I AVALUACIÓ:

La metodologia es basarà en la participació activa dels estudiants, tot combinant algunes exposicions teòriques amb les anàlisis pràctiques de textos de grans autors de la literatura catalana i universal, preferentment contemporània. Com a activitats complementàries, es durà a terme una excursió literària i es procurarà realitzar una tertúlia amb un poeta.

A part d'un dossier de textos que s'aniran treballant a classe, es llegirà el llibre d'un autor, el qual es determinarà a principi de curs. També s'haurà de realitzar un treball, individual o en grup, a partir d'una de les possibilitats següents: l'anàlisi d'una obra; l'elaboració d'una breu antologia escolar, temàtica o d'autor; i la planificació d'una proposta didàctica, o bé d'una ruta literària.

L'avaluació es basarà en la valoració del treball (40%) i de les activitats pràctiques dutes a terme a classe (60%), entre les quals s'inclourà algun exercici escrit de comentari de text. La nota obtinguda en les activitats pràctiques podrà ser recuperada o millorada en una prova final.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Abellan, J., Ballart, P., Sullà, E. *Introducció a la teoria de la literatura*. Barcelona: Angle Editorial, 1997.
- Bargalló Valls, J. *Manual de mètrica i versificació catalanes*. Barcelona: Empúries, 1991
- Dauder, J.A. i Giralt, J.O., *Diccionari de figures retòriques*. Barcelona: Llibres de l'índex, 1995.
- Jakobson, R. *Lingüística i poètica i altres assaigs*. Barcelona: Edicions 62, 1989
- "La poesia" [monogràfic]. *Articles de didàctica de la llengua i la literatura*. Núm. 10 (octubre 1996).

“Poesia a l'escola” [monogràfic]. *Guix*. n. 241 (gener 1998).

Pujol, M. Antònia i Roig, Tina. *Recull de poemes per a petits i grans*. Barcelona: Rosa Sensat i Editorial Klairos, 1978.

Serra, Màrius. *Verbàlia*. Barcelona: Empúries, 2000.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

Apartats 1 i 2

Agamben, G.; et al. *Teorías sobre la lírica*. Madrid: Arco libro, 1999.

Aguilar e Silva, V. M. de. *Teoría de la literatura*. Madrid: Gredos, 1972.

Ferraté, J. *Dinámica de la poesía*. Barcelona: Seix Barral, 1982.

Friedrich, H. *Estructura de la lírica moderna*. Barcelona: Seix Barral, 1974.

Groupe µ. *Rhétorique de la poésie*. París: Éditions du Seuil, 1982.

Llovet, Jordi (editor). *Teoría de la literatura*. Barcelona: Columna, 1996.

Medina, Jaume. *L'art de la paraula. Tractat de retòrica i poètica*. Barcelona, Proa, 2000.

Núñez Ramos, Rafael. *La poesía*. Madrid: Editorial Síntesis, 1992.

Oliva, S. *La mètrica i el ritme de la prosa*. Barcelona: Quaderns Crema, 1992.

Parramon, Jordi. *Diccionari de poètica*. Barcelona: Edicions 62, 1998.

Preminger, A.; Brogan, T.V.F. (ed.). *Princeton Encyclopedia of Poetry and Poetics*. Princeton: P.U.P, 1993.

Reduccions. Revista de poesia. Vic: Eumo / Edipoies. [publicació iniciada el 1977].

Salvador, V. *El gest poètic. Cap a una teoria del poema*. València: Institut de Filologia Valenciana / Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1986.

Selden, R. *La teoría literaria contemporánea*. Barcelona: Ariel, 1991.

Wellek, R. i Warren, A. *Teoría literaria*. Madrid: Gredos, 1966.

Apartat 3

Casa, Maurizio della. *Leggere e scrivere poesia nella scuola*. Brescia: La Scuola, 1989.

Fonoll, C. (ed.). *La poesia a l'escola*. Barcelona: Fundació Caixa de Pensiona, 1987.

Janer Manila, Gabriel. *Pedagogia de la imaginació poètica*. Barcelona: Fundació Serveis de Cultura Popular, Altafulla, 1986.

Moreno, Víctor. *El juego poético en la escuela*. Pamplona: Pamiela, 1989.

Moreno, Víctor. *Vá de poesía: propuestas para despertar el deseo de leer y escribir poesías*. Pamplona: Pamiela, 1998.

Primers Auxilis

PROFESSORAT: Olga ISERN i FARRÉS
Elisenda JAUMIRA i AREÑAS
Pilar TURON i MORERA

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui els signes i símptomes importants en la valoració de la persona
2. Sàpiga identificar les situacions que posen en perill la vida d'una persona
3. Prengui consciència de la necessitat d'organitzar-se davant d'una situació d'emergència.
4. Conegui els principis d'intervenció davant d'una situació d'emergència.
5. Actui correctament davant d'una situació d'emergència.

CONTINGUTS TEÒRICS:

1. Introducció als primers auxilis.
2. Actuació general davant d'una emergència.
3. Obstrucció de la via aèria (adult i nen).
4. Suport vital bàsic (adult i nen).
5. Hemorràgies.
6. Xoc.
7. Traumatismes.
8. Immobilització i mobilització d'accidentats.
9. Cremades, causticacions i lesions per electricitat.
10. Trastorns provocats pel fred i la calor.
11. Alteracions de la consciència.
12. Malaltia coronària aguda.
13. Reaccions al·lèrgiques i anafilàctiques.
14. Intoxicacions.
15. Picades i mossegades.
16. Convulsions i atac epilèptic.
17. Accidents en el medi aquàtic.
18. Farmaciola.
19. Legislació.

SEMINARIS PRÀCTICS:

1. Valoració de les constants vitals.
2. Suport vital bàsic.
3. Desobstrucció via aèria.
4. Tècniques mobilització i immobilització bàsica.
5. Extracció del casc.
6. Anàlisi de casos pràctics.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Participació i assistència de l'estudiant a classe.
- Participació i assistència en seminaris.

- Realització d'un treball.
- Una prova escrita.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Capilla, J; Cassany, M. *Socorrisme: Tècniques de suport a l'atenció sanitària immediata*. Creu Roja a Catalunya. Barcelona: Pòrtic, 1998.
- Manual de la Cruz Roja de Primeros Auxilios*. Madrid: El País-Aguilar, 1999.
- Net, A; de la Torre, F; Cerdà, M. *Aprèn a salvar una vida: Curs interactiu de suport vital bàsic*. [CD-Rom]. Barcelona: Enciclopèdia Catalana-Proa, 1996.
- Bombers de Barcelona; Col·legi Oficial d'Infermeria de Barcelona. *Urgències i emergències extrahospitalàries*. [CD-Rom]. Barcelona: Bombers de Barcelona, 2000.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

- Ortega, I; De la Plaza, E. *Manual de urgencias para el técnico en emergencias médicas*. Alcalá La Real (Jaén): Formación Alcalá, 2001.
- Romero-Nieva, J; Duque, C. *Guía de intervención rápida de enfermería en situaciones urgentes*. Madrid: Difusión Avances de Enfermería, 2002.

Dinàmica de Grups

PROFESSORA: Anna GÓMEZ i MUNDÓ

OBJECTIUS:

- a) Continuar i aprofundir en l'autoconeixement per a reconèixer-se en relació a un grup.
- b) Explorar les possibilitats d'educar més enllà de la formació intel·lectual: el cos i el sentir en la relació educativa.
- c) Elaborar, a partir de l'experiència concreta de grup-classe, elements, idees i materials propis que ajudin a estar en relació amb les persones amb qui es treballarà.
- d) Comprendre la importància que tenen els fenòmens grupals en la vida quotidiana, especialment en contextos educatius.
- e) Saber analitzar els processos grupals que es donen en l'àmbit educatiu.
- f) Saber reconèixer i crear pensament pedagògic a partir d'experiències educatives viscudes.

CONTINGUTS:

1. Processos de vida de grups educatius.
 - El procés de descoberta i inici de la coneixença.
 - Dimensions subjectives. Qui sóc, què vull dir, què no vull mostrar?
2. El jo dins del grup.
 - Formes de situar-se i moure's en grup. Possibilitats, resistències i obstacles.
 - La comunicació: canals, suports i percepcions.
3. El cos i el sentir en la relació educativa.
 - Educar amb i des del cos.
 - El treball, desenvolupament i reconeixement dels sentits, la ment i les emocions en les relacions educatives.
 - Alguns aspectes presents en les relacions grupals en situacions educatives: la por, la confiança, el respecte, la dissensió, l'afirmació, el dubte, el compromís, l'empatia, l'escolta, la creativitat, la cooperació, la negació.
4. Les relacions en el grup.
 - Observació de realitats grupals
 - Anàlisi de realitats grupals: cohesió, complicitat, conflicte, crisi.
 - La funció educativa en realitats grupals: mediació, gestió, comunicació, orientació i avaluació.
5. Espais i activitats educatives en i amb grups.
 - La importància dels espais i els temps en la vida dels grups.
 - Propostes d'activitats per a iniciar, consolidar i acabar processos grupals.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe estan pensades per desenvolupar-se com un espai de participació, reflexió, i aprenentatge compartit. Es treballarà més amb el cos, els sentits i els sentiments que amb el cap, sense deixar de banda els espais per a la reflexió i la creació de sabers a partir de les experiències viscudes al llarg de les sessions. El treball del contingut de l'assignatura es farà a través de la realització a l'aula i fora d'ella de diferents dinàmiques. A través de les activitats desplegades a l'aula treballarem el coneixement d'un mateix i de la relació amb les i els altres i el treball en grups, les dinàmiques internes que s'hi viuen.

M'agradaria que l'assignatura fos un espai que ens provoqués coses. Un espai acollidor, generador i marc d'experiències significatives per a cadascú, i per fer-ho caldrà que el cuidem perquè sigui així. La metodolo-

gia serà participativa i oberta. És una assignatura a construir entre totes i tots, vosaltres i jo, perquè nosaltres som l'assignatura. Nosaltres som un grup, en un moment inicial, que anirà creixent per la seva pròpia dinàmica. Partint d'aquí, caldrà oferir o crear ocasions per desenvolupar la vostra-nostre capacitat creativa i d'observació d'allò que ens passa a nosaltres i al nostre voltant.

En anomenar-la oberta em refereixo a canviant, amb incorporacions de propostes vostres i canvis en les meves, estant atentes i atents al ritme, desitjos, etc. D'aquí que juntament al fet de ser oberta hi trobem la necessitat de participació.

Un espai de participació és l'aportació de dinàmiques i suggeriments. N'hi ha d'altres que podem anar trobant, però un espai de participació en la presa de decisions és plantejar la proposta d'avaluació de grup.

AVALUACIÓ:

L'avaluació personal i grupal serà un procés continu al llarg de tot el semestre. L'avaluació del grup serà contínua observant les propostes d'activitats; l'estar i actuar de la professora i de l'alumnat forma part d'aquest procés d'avaluació.

L'avaluació personal final es farà conjuntament dialogant entre la proposta d'avaluació de l'alumna/e i la de la professora. Per valorar la proposta d'avaluació es tindran en compte els següents criteris:

- Assistència a les sessions de classe.
- Participació en cada una d'elles:
 - . aportant reflexions en el comentari posterior a cada activitat,
 - . aportant propostes pertinents d'activitats a realitzar,
 - . participant activament en cada una de les propostes d'activitat.
- Actitud cap al grup:
 - . de respecte a les aportacions dels companys,
 - . d'interès als aspectes treballats en cada activitat,
 - . de col·laboració en el procés de vida del grup,
 - . de puntualitat a l'arribada de les sessions,
 - . de procurar establir vincles de confiança explicitant tant les desavinences com els acords.
- Creació de coneixement des de l'experiència individual i grupal:
 - . La capacitat de posar i crear pensament pedagògic a cada experiència educativa viscuda,
 - . La realització de la fitxa personal,
 - . La participació en l'elaboració de la llibreta de grup aportant aquells elements que es creguin importants i necessaris de ser recollits.
 - . La participació en el procés de decisió, realització i avaluació del treball d'avaluació que s'ha decidit amb el grup.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Agallo, A. *Dinámica de grupo*. Buenos Aires: Espacio, 1994.
- Aguilar, M.J. *Cómo animar un grupo*. Madrid: CCS, 2001.
- Andreola, B. *Dinámica de grupo*. Santander: Salterae, 1984.
- Antons, K. *Práctica de la dinámica de grupos: ejercicios y técnica*. Barcelona: Herder, 2001.
- Anzieu, D.; Martin, J.Y. *La dinámica de los grupos pequeños*. Buenos Aires: Kapelusz, 1971.
- Arnaiz, P. *Las relaciones humanas al grup-clase*. Barcelona: Graó, 1988.
- Bany, M.A.; Johnson, L.V. *La dinámica de grupo en la educación*. Madrid: Aguilar, 1980.
- Darder, P.; Franch, J.; Coll, C.; Pèlach, J. *El grup-clase: un potencial educatiu fonamental*. Vic: Eumo Editorial, 1991.
- Fabra, M.L. *Técnicas de grupo para la cooperación*. Barcelona: CEAC, 1992.

- Farreny, M.T. *La pedagogía de la expresión con Carme Aymerich*. Ciudad Real: Ñaque, 2001.
- Francia, A. i Mata, J. *Dinámica y técnicas de grupos*. Madrid: CCS, 1992.
- Hostie, R. *Técnicas de dinámica de grupo*. Madrid: ICCE, 1994
- Laferrière, G. *La pedagogía puesta en escena*. Ciudad Real: Ñaque, 1997.
- Pallarés, M. *Técnicas de grupo para educadores*. Madrid: ICCE, 1993.
- Villa, J. *La animación de grupos*. Madrid: Escuela Española, 1998.

Bibliografía complementària

- Canto, J.M. *Dinámica de grupos. Aspectos técnicos, ámbitos de intervención y fundamentos teóricos*. Málaga: Aljibe, 2000.
- Fritzen, S.J. *70 ejercicios prácticos de dinámica de grupos*. Santander: Salterrae, 1988.
- Koldobika, V. *Explorando el Match de improvisación*. Ciudad Real: Ñaque, 1996.
- Lapassade, G. *Grupos, organizaciones e instituciones*. Barcelona: Granica, 1977.
- Vendrell, E. *Dinàmica de grups i psicologia dels grups*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1999.

Educació Ambiental

PROFESSOR: Sebastià RIERA i CUSÍ

INTRODUCCIÓ:

La Facultat d'Educació i el Departament de Ciències i Ciències Socials, entenen que l'educació ambiental no ha de ser patrimoni exclusiu d'un departament o d'una àrea de coneixement i que els continguts propis d'aquesta disciplina han d'estar integrats en totes les matèries del pla d'estudis d'una titulació. Ser coherents amb aquest principi, suposaria ambientalitzar el currículum de la titulació (totes les assignatures assumeixen els aspectes mediambientals relacionats amb la matèria que els hi és pròpia) i assegurar el compromís de tot el professorat implicat en la titulació.

Sense perdre de vista aquest principi, que de fet ja s'està implementant, la Facultat d'Educació ha optat per oferir una assignatura independent amb la finalitat de donar una visió global de tota aquesta temàtica i que al mateix temps permeti que els estudiants interessats puguin aprofundir-hi.

OBJECTIUS:

- Analitzar les relacions d'interdependència que hi ha entre l'home, la seva cultura i el seu medi biofísic.
- Aprofundir en el coneixement de les problemàtiques mediambientals que avui en dia té plantejades el planeta Terra.
- Identificar, reconèixer i implantar valors individuals i col·lectius que tinguin com a base la sensibilitat mediambiental i que es tradueixin en la creació d'un codi ètic per a la sostenibilitat.
- Conèixer el continguts ambientals dels programes de formació de l'ensenyament reglat o obligatori i valorar algunes iniciatives en l'àmbit no reglat.
- Concretar actuacions d'educació ambiental, adreçades a l'àmbit universitari amb la finalitat d'aplicar els coneixements adquirits durant el curs i amb la finalitat d'intentar modificar alguns hàbits de comportament mediambiental de la comunitat universitària.

CONTINGUTS:

1. Ecologia i medi ambient.
2. Educació ambiental: concepte i necessitat.
 - 2.1 Sostenibilitat.
 - 2.2 Globalització.
3. Destinataris d'iniciatives d'educació ambiental. A qui li convé l'educació ambiental?
4. Anàlisi de les principals problemàtiques mediambientals a nivell global:
 - 4.1 Demografia i densitat de població.
 - 4.2 Efecte hivernacle, escalfament global de l'atmosfera, canvi climàtic.
 - 4.3 La capa d'ozó.
 - 4.4 La pluja àcida.
 - 4.5 Desforestació.
 - 4.6 Erosió.
 - 4.7 Residus sòlids: ramaders, industrials, urbans.
 - 4.8 Contaminació de l'aire i de l'aigua.
 - 4.9 Diversitat biològica i recursos genètics.
 - 4.10 L'aigua.
 - 4.11 L'energia.
 - 4.12 Espais protegits.
 - 4.13 Altres. Transgènics, nuclears,...

5. L'educació ambiental en els programes de les matèries de l'ensenyament obligatori.
6. Criteris a tenir en compte a l'hora de confeccionar programes d'Educació Ambiental.
7. Anàlisi i valoració d'experiències d'Educació Ambiental a nivell global i local.
8. Problemàtiques ambientals de Catalunya i Osona. Experiències i resultats en el camp de l'educació ambiental.
9. Aplicacions pràctiques.

METODOLOGIA:

Els continguts d'aquest programa es desenvoluparan des d'una vessant totalment pràctica i aplicada, limitant els coneixements teòrics i per tant les classes magistrals a les mínimes imprescindibles. Els continguts de cada tema seran exposats pel professor o per persones especialistes en les diferents temàtiques que configuren el programa. Una vegada coneguts els continguts hi haurà sessions de treball, tipus seminari, amb la participació de tothom, amb la finalitat d'aclarir dubtes i concretar propostes de treball que aplicades a diferents col·lectius, ajudin a modificar comportaments. Finalment hi haurà sessions de treball destinades a portar a la pràctica algunes de les propostes consensuades en les sessions de seminari.

AVALUACIÓ:

La qualificació final de l'assignatura s'obtindrà dels següents apartats:

- Un treball de curs individual (dedicació entre 5 i 10 hores, el 50% en horari de classe)
- Un treball de curs realitzat en grups de tres persones (dedicació 5-6 hores)
- Una prova final escrita.
- Activitats diverses realitzades en l'horari lectiu de l'assignatura.

Les quatre parts han d'estar aprovades per separat i la nota final serà la mitjana de totes elles.

D'acord amb la metodologia de treball detallada en l'apartat anterior, l'assistència a l'aula ha de ser continuada. En cas que l'estudiant no assisteixi a més del 75% de les hores lectives, no podrà ser avaluat de l'assignatura ni en primera ni en segona convocatòria.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Anderson, L. *Transgènics*. Madrid: Gaia Proyecto 2050, 2001.
- Barcena, I. Ibarra, P. i Zubiaga, M. *Desarrollo sostenible: un concepto polémico*. Bilbao: Servicio Editorial Euskal Herriko Unibersitatea, 2000.
- Bayard, M. Pandya, M. i altres. *Coneixements bàsics en Educació Ambiental*. Barcelona: Graó, 1997.
- Boada, M.; Saurí, D. *El canvi global*. Barcelona: Rubes editorial, 2002.
- Capdevila, I. *L'ambientalització de la universitat*. Col·lecció Monografies d'Educació Ambiental, n.6. D17 Edició. Binissalem: SCEA-SBEA, 1999.
- Caride, J.A.; Meira, P. *Educación ambiental y desarrollo humano*. Ariel Editorial. 2001.
- C.E.P.A. *Manual del compostatge casolà*. Barcelona: Icària, 1999.
- Comisión Temática de la Educación Ambiental. *Libro Blanco de la Educación Ambiental*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, 1999.
- Petrella, R. *El manifiesto del agua*. Barcelona: Icària, 2002
- Monereo, M.; Riera, M. (eds.) *Porto Alegre: otro mundo es posible*. El Viejo Topo, 2001.
- Revista de Medi Ambient*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Medi Ambient, 1991 a 2004.
- Sureda, J. Calvo, A. *La xarxa internet i l'educació ambiental*. Barcelona: Graó, 2003.
- UINC / PNUMA / WWF. *Cuidem la terra*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament del Medi Ambient, 1992.
- Worldwach Institute. *L'estat del món 2004*. Barcelona: Centre Unesco de Catalunya, 2004.

Complementària:

Atenent a la gran diversitat de temes que configuren l'assignatura, a la gran quantitat de materials que hi ha publicats en aquest àmbit i a les limitacions d'espai d'aquesta guia, la bibliografia complementària us serà lliurada el primer dia de classe.

Pedagogia i Didàctica de la Religió

PROFESSOR: Ramon RIAL i CARBONELL

Característiques: Aquesta assignatura té caràcter bianual.

Els crèdits d'aquesta assignatura i els de l'assignatura "Introducció al Cristianisme" comptabilitzen per a l'obtenció de la Declaració Eclesiàstica d'Idoneïtat (DEI), indispensable per a l'ensenyament de la Religió Catòlica a l'Educació Primària. Per obtenir la Declaració, però, l'estudiant haurà de cursar uns altres sis crèdits en un dels Instituts Superiors de Ciències Religioses dels bisbats de Catalunya.

A més, l'assignatura atorga continguts bàsics per poder impartir Cultura Religiosa a l'escola, com a alternativa a la classe de Religió Catòlica.

OBJECTIUS:

1. Conèixer i analitzar, des del camp de la pedagogia, les característiques que defineixen l'ensenyament de l'àrea de religió en el context de l'educació primària.
2. Adquirir un coneixement del currículum de l'àrea de religió i situar-lo en el conjunt del fet escolar.
3. Donar a conèixer els instruments bàsics per a treballar l'ensenyament de l'àrea de religió. Aprofundir en eines didàctiques.

CONTINGUTS:

- El context social i l'ensenyament de la religió
- Evolució moral i religiosa dels infants i els adolescents (3-16 anys)
- L'ensenyament de la religió a l'escola. La proposta de F. Oser
- Projecte educatiu de centre i projecte curricular d'etapa
- La programació d'aula
- La comprensió del temps i l'espai aplicats a la religió
- La lectura de l'art com a recurs didàctic
- Anàlisi de materials curriculars

METODOLOGIA:

Les classes es faran a partir d'explicacions del professor. Al llarg de les sessions es realitzaran treballs individuals, de grup i debats. Es procurarà una metodologia activa i participativa a l'aula.

AVALUACIÓ:

L'assignatura s'avaluarà de forma continuada. Durant el quadrimestre s'entregarà la ressenya de dos articles (50%) i es realitzaran dues propostes didàctiques a partir de les pautes marcades a l'aula (50%). Es tindrà en compte la participació activa a les classes.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Diversos autors *La Bíblia didàctica. Recursos per a l'aula*. Barcelona: Cruïlla, 1999.

C.A. Trepal i P. Comas, *El tiempo y el espacio en la didáctica de las Ciencias Sociales*. Barcelona: Graó. M.I.E. núm. 133, 1998.

C.E.E. *La enseñanza de la religión, una propuesta de vida*. Madrid: PPC, 1999.

C.E.E. *La enseñanza religiosa escolar*. Madrid: Edice, 1999.

Col·lecció *Comprendre i ensenyar la religió*. Barcelona: Edebé, 1996.

Currículum de Primària. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1992.

Fleck, M. "La teoria del judici religiós de Frisz Oser". *Qüestions de vida cristiana*, 187. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1997.

Fierro, A. *El hecho religioso en la educación secundaria*. Barcelona: ICE/Horsori, 1997.

Puig J.M. *La construcción de la personalidad moral*. Barcelona, Paidós, 1996.

Puig J.M.; X. Martín *La educación moral en la escuela*. Barcelona: Edebé, 1998.

Martínez, M. *El contrato moral del profesorado*. Bilbao: Desclée de Brouwer, 1999.

Martínez M.; Bujons Carlota (coords.) *Un lugar llamado escuela*. Barcelona: Ariel, 2001.

Oser, F. *El origen de Dios en el niño*. Madrid: San Pío X, 1992. (Traducció de M. Amas).

Oser, F. *El hombre. Estadios de su desarrollo religioso*, Barcelona: Ariel, 1998. (Traducció de M. Fleck).

Salas i altres, *Didáctica de la enseñanza de la religión*. Madrid: CCS, 1993.

Bibliografia complementària:

Al llarg del quadrimestre es donaran materials i bibliografia més específica en funció del temari desenvolupat.

Taller d'Expressió Oral en Llengua Anglesa

Llengua Anglesa

PROFESSORA: Cinta GONZÁLEZ i GARCIA

OBJECTIUS:

- Aprendre a gestionar el vocabulari necessari per fer-se entendre.
- Reforçar l'entonació, el ritme i la pronunciació, com a eines d'expressió oral.

CONTINGUTS:

- . Debates
- . Monologues
- . Instructions (TPR): Baking a cake.
 - Giving instructions for game playing.
 - Giving directions
 - Craft making
- . Story reading
- . Exposition
- . The news

METODOLOGIA:

Les classes són bàsicament orals, només s'utilitzarà l'escrit com a suport per a l'expressió oral. També es considerarà la lectura en veu alta.

Es treballarà individualment, en petits grups i en grups grans.

AVALUACIÓ:

Assistència i participació activa a les classes.

Presentació oral a classe d'un dels temes tractats durant el curs.

BIBLIOGRAFIA:

Garcia Plata, I. *Expressió oral*. Madrid: Alhambra, 1987.

Ong, W.J. *Orality and literacy the technologizing of the word*. London/New York: Routledge, 2002.

Richards, J.C. and Schmitt, R. *Language and communication*. London: Longman, 1986.

Universitat Oberta de Catalunya. *Composició 1 fonaments de l'expressió oral i escrita*. Barcelona: UOC, 1997.

Psicologia de la Iniciació Esportiva

PROFESSOR: Julio C. FIGUEROA

OBJECTIUS:

- Conèixer i comprendre els factors psicològics que influeixen en la participació i en el rendiment esportiu.
- Conèixer i comprendre els efectes psicològics que es deriven de la participació en un programa d'iniciació esportiva..
- Proporcionar recursos per desenvolupar i perfeccionar les habilitats psicològiques destinades a millorar el rendiment del professor/entrenador en el moment de treballar en la iniciació esportiva..
- Aplicar els coneixements adquirits durant el curs en diferents esports i àrees d'intervenció.

CONTINGUTS:

1. La iniciació esportiva i el jove en desenvolupament.
2. La iniciació esportiva. Objectius i valors.
3. Desenvolupament psicològic dels nens i nenes a través de l'esport.
4. Motius per a l'inici de la pràctica esportiva.
5. Causes d'abandonament de l'esport.
6. Desenvolupament d'una filosofia de l'entrenament.
7. L'entrenament eficaç dels entrenadors:
 - 7.1. Pertquè són tan importants els entrenadors.
 - 7.2. La psicologia de la iniciació esportiva en l'entrenament.
 - 7.3. Els estils d'entrenament.
 - 7.4. Els enfocaments positius vs negatius en l'entrenament.
 - 7.5. Augment en l'eficàcia de l'entrenament en la iniciació esportiva.
 - 7.6. Formació de la unitat i la cohesió d'un grup.
 - 7.7. Aspectes psicològics que intervenen en l'ensenyament efectiu de les habilitats esportives.
 - 7.8. Coneixement i desenvolupament de les facultats de comunicació, principis de reforç i de motivació.
 - 7.9. Coneixement de com l'estrès afecta el jove esportista.
8. La competició en la iniciació esportiva:
 - 8.1 Importància de la participació dels joves en competicions esportives.
 - 8.2 Motius de la participació dels infants en competicions esportives.
 - 8.3 Causes d'abandonament dels joves en les competicions esportives.
9. La interacció amb els pares:
 - 9.1 Tasques dels pares en la iniciació esportiva.
 - 9.2 Tipus de pares problemàtics en les relacions pares-esportistes.
 - 9.3 Assessorament psicològic als pares d'esportistes joves.

METODOLOGIA:

Consistirà en treballar el programa a partir de les explicacions a classe, la participació dels estudiants mitjançant lectures obligatòries i l'aplicació dels coneixements adquirits en exercicis pràctics.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada mitjançant:

- Una prova escrita.
- Un treball en grup relacionat amb el programa de l'assignatura: Aquest treball consistirà en l'aplicació dels conceptes teòrics exposats a classe a un cas pràctic. La nota resultant farà mitjana amb la nota obtinguda de manera individual en la prova escrita.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Balaguer, I. *Entrenamiento psicológico en el deporte*. Valencia: Albatros Educación, 1994.
- Blázquez, D. *La iniciación deportiva y el deporte escolar*. Barcelona: INDE, 1998.
- Cruz, J. *Factores motivacionales en el deporte infantil y asesoramiento psicológico a entrenadores y padres*. Dins Jaume Cruz (Ed.). *Psicología del deporte*, pp. 147-174. Madrid: Síntesis Psicología, 1997.
- Figuerola, J. *Aspectos psicológicos implicados en el aprendizaje de la técnica y la táctica del fútbol*. Dins Julio Figuerola, J. i Colomer. *Vídeos, Secretos del fútbol I y II*. Barcelona: PR Vídeo, 1999.
- Gordillo, A. Orientaciones psicológicas en la iniciación deportiva. *Revista de psicología del deporte*, 1, 27-36, 1992.
- Linaza, J. i Maldonado, A. *Los juegos y el deporte en el desarrollo psicológico del niño*. Barcelona: Anthropos, 1987.
- Martens, R. i altres. *El entrenador*. Barcelona: Hispano Europea, 1995.
- Riera, J. *Fundamentos del aprendizaje de la técnica y la táctica deportivas*. Barcelona: INDE, 1989.
- Roberts, G. *Actividad física competitiva para niños: consideraciones de la psicología del deporte*. Dins *Actas I Congreso Nacional de psicología de la actividad física y del deporte*, pp. 48-62. Esplugues de Llobregat, Barcelona: ACPE Direcció General de l'Esport, 1986.
- Scanniff, C. i Bertsch, J. *Estrés y rendimiento*. Barcelona: INDE, 1999.
- Smith, R. and Smoll, F. *Way to go, coach*. Portola Valley, California: Warde Publishers, Inc., 1996.
- Smoll, F. *Relaciones padres-entrenador: mejorar la calidad de la experiencia deportiva*. Dins J.M. Williams. *Psicología aplicada al deporte*, pp. 92-106. Madrid: Biblioteca Nueva, 1991.
- Smith, R. *Principios de reforzamiento positivo y feedback de la ejecución*. Dins J.M. Williams. *Psicología aplicada al deporte*, pp. 75-90. Madrid: Biblioteca Nueva, 1991.
- Weinberg, R. S. i Gould. *Facilitación del crecimiento y el desarrollo psicológico: desarrollo psicológico de los niños a través del deporte*. En *Fundamentos de psicología del deporte y el ejercicio físico*, pp. 523-541. Barcelona: Ariel Psicología, 1996.
- Valiente, L.; Figuerola, J.; Boixados, M.; Torregrosa, M.; Rodríguez, M. i Cruz, J. Impacto de una campaña de promoción del fairplay y la deportividad en el deporte en edad escolar. *Cuadernos de psicología del deporte*, 1, 10-17, 2001.

Lesions Esportives i Recuperació Funcional

PROFESSOR: Francesc MARÍN i SERRANO

OBJECTIU:

Conèixer els mecanismes de producció, la prevenció, el tractament i recuperació funcional de les lesions esportives més freqüents.

CONTINGUTS:

1. Lesions esportives: generalitats
 - a. Mecanismes de producció.
 - b. Prevenció.
 - c. Mètodes de tractament.
 - d. Mètodes de recuperació.
2. Tipus de lesions:
 - a. Lesions als lligaments
 - b. Lesions als tendons
 - c. Lesions òssies
 - d. Lesions musculars
 - e. Lesions articulars
 - f. Lesions als cartílags de creixement
3. Lesions més freqüents:
 - a. Extremitat superior
 - b. Extremitat inferior
 - c. Columna vertebral
 - d. Traumatismes cefàlics i toracoabdominals.

METODOLOGIA:

Sessions teòriques i pràctiques.

AVALUACIÓ:

Elaboració de treballs teòrics o pràctics.

Assistència.

Examen final.

BIBLIOGRAFIA:

Einsingbach Thomas. *La recuperación muscular en la fisioterapia y en la rehabilitación*. Barcelona: Paidotribo, 1994.

Kerr Avicé. *Enfermería traumatológica cuidados iniciales de urgencia*. Madrid: Alhambra, 1983.

Renström, P.A.F.H. *Prácticas clínicas sobre asistencia y prevención de lesiones deportivas*. Barcelona: Paidotribo, 1999.

Metodologia de la Investigació aplicada a l'Activitat Física i l'Esport

PROFESSORA: Montse MARTÍN i HORCAJO

INTRODUCCIÓ:

El propòsit d'aquesta assignatura és ajudar i facilitar als futurs i futures professionals de l'activitat física i l'esport l'accés a la recerca i així poder desenvolupar aquest camp de treball. Durant el curs es donaran eines per poder portar a terme objectius d'investigació que exigeixen utilitzar tant mètodes quantitius com qualitius.

OBJECTIUS:

- Familiaritzar l'alumnat amb el món de la investigació i entendre la importància del seu desenvolupament.
- Identificar i reflexionar com els diferents models de pensament condicionen les nostres pràctiques d'investigació.
- Descriure les característiques i limitacions del mètode científic.
- Conèixer i comprendre els diferents mètodes d'investigació quantitativa i qualitativa en relació als models de recerca en els quals es fonamenten.
- Descriure diferents mètodes d'anàlisi i tractament dels resultats.
- Redactar i presentar un projecte d'investigació en ciències de l'activitat física i l'esport.

CONTINGUTS:

1. La investigació científica i els seus models de pensament.
 - 1.1. Paradigmes: la part poc coneguda de les investigacions.
 - 1.2. La necessitat de coherència entre ontologia, epistemologia i metodologia del paradigma en el qual situem la recerca.
2. Els objectius i el procés d'una investigació.
 - 2.1. La pregunta inicial
 - 2.2. L'exploració
 - 2.3. La problemàtica- Fonamentació teòrica
 - 2.4. La construcció del model d'anàlisi.
 - 2.5. La recollida de dades.
 - 2.6. L'anàlisi.
 - 2.7. Conclusions.
3. Les investigacions basades en mètodes quantitius.
 - 3.1. Definició i conceptes bàsics d'estadística.
 - 3.2. Tècniques de mostreig.
 - 3.3. Tècniques estadístiques amb el programa SPSS
 - 3.4. Anàlisi estadística dels resultats.
 - 3.5. Presentació de les dades en un informe final.
4. Les investigacions basades en mètodes qualitius.
 - 4.1. Definició i conceptes del mètode qualitatiu.
 - 4.2. L'observació
 - 4.3. Mètodes per a recollir informació.
 - 4.4. Anàlisi de la informació.
 - 4.5. Diferents formes de (re)presentar l'anàlisi de la informació.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe constaran d'explicacions inicials per part de la professora per introduir els conceptes

claus de cada tema. L'alumnat haurà de complementar aquestes explicacions amb lectures individuals i discussions en grup dels diferents temes proposats. Les lectures individuals són imprescindibles per comprendre i aplicar els continguts teòrics en la realització del treball de recerca.

També hi haurà sessions pràctiques als ordinadors per experimentar i aprendre tècniques estadístiques amb el programa SPSS.

AVALUACIÓ:

- Assistència i participació activa, amb les lectures corresponents realitzades, en les discussions en grup.
- Assistència a les classes pràctiques de SPSS i presentació d'exercicis estadístics.
- Treball individual: descripció i anàlisi crítica d'alguna investigació realitzada en l'àmbit de les ciències de l'activitat física i l'esport
- Treball en grup de dos o tres com a màxim: Realització d'una investigació original relacionada amb l'activitat física o l'esport.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Dane, F.C. *Mètodes de recerca*. Barcelona: Universitat Oberta – Proa, 1997.
- Estruch, J. El conflicte quantitatiu/qualitatiu: un fals problema. Dins: *Técnicas Qualitatives en Ciències Socials*. Barcelona: Societat Catalana de Sociologia, 1992.
- García Ferrando, M.; Ibáñez, J, & Alvira, F. *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación*. Madrid: Alianza Editorial, 1994.
- García Ferrando, M. *Socioestadística. Introducción a la estadística en sociología*. Madrid: Alianza Editorial, 1985.
- Gilli, G.A. *Como se investiga: Guía de investigación social para no especialistas*. Barcelona: Avance, 1975.
- Heinemann, K. *Introducción a la metodología de la investigación empírica*. Barcelona: Paidotribo, 2003.
- Martínez del Castillo, J.; Puig, N.; Fraile, A, & Boixeda, A. *Estructura ocupacional del deporte en España. Encuesta en los sectores de entrenamiento, animación, docencia y dirección*. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia, Consejo Superior de Deportes, 1991b.
- Quivy, R & Campenhoudt, L. *Manual de recerca en ciències socials*. Barcelona: Herder, 1997.
- Rodríguez Osuna, J. *Métodos de muestreo*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 1991.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

- Barlow, D & Hersen, M. *Diseños experimentales de caso único*. Barcelona: Martínez Roca, 1988.
- Durán, J. *El vandalismo en el fútbol. Una reflexión sobre la violencia en la sociedad moderna*. Madrid: Gymnos, 1996.
- Corcuff, P. *Las nuevas sociologías*. Madrid: Alianza Editorial, 1998.
- Fraile, A. *El maestro de educación física y su cambio profesional*. Salamanca: Amarú ediciones, 1995.
- Guba, E. "Criterios de credibilidad en la investigación naturalista". Dins: Gimeno-Sacristan i Pérez Gómez (coord.). *La enseñanza: su teoría y su práctica*. Madrid: Akal Universitaria, 1983 .
- Hammersley, R. & Atkinson, P. *Etnografía. Métodos de investigación*. Barcelona: Paidós, 1994.
- King, G.; et al. *El diseño de la investigación social. La inferencia científica en los estudios cualitativos*. Madrid: Alianza Editorial, 2000.
- Pujadas Muñoz, J. J. *El método biográfico: el uso de las historias de vida en ciencias sociales*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 1992.
- Sandín, M. *Investigación cualitativa en educación fundamentos y tradiciones*. Madrid: McGraw-Hill, 2003.
- Taylor, S.J. & Bogdan, R. *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Barcelona: Paidós, 1992.
- VVAA. *Enseñanza de las actividades físicas y deportivas. Observaciones e investigación*. Málaga: Unisport, 1986.
- Woods, P. *Experiencias críticas en la enseñanza y el aprendizaje*. Barcelona: Paidós, 1997.
- Woods, P & Hammersley, M. *Género, cultura y etnia en la escuela*. Barcelona: Paidós, 1996.

Aspectes Didàctics i Organitzatius de l'ESO

PROFESSORAT: Gemma BOLUDA VIÑUALES

OBJECTIUS:

- Conèixer el caràcter global del currículum mitjançant la integració de diferents àrees
- Analitzar propostes d'aprenentatge de tipus cooperatiu i competitiu per desenvolupar en els alumnes actituds solidàries i tolerants
- Assolir una actitud crítica davant els interessos econòmics sobre el tabac, marques de roba esportiva...
- Adquirir coneixements que permetin adoptar als alumnes estils de vida saludables, afavorint el seu desenvolupament integral
- Proposar activitats perquè els alumnes puguin confeccionar programes específics de millora a través de l'activitat física

CONTINGUTS:

Aspectes teòrics

- L'Educació Física i els seus continguts de valors
 - . L'educació en valors, està de moda?
 - . Relacions entre actituds, valors i normes
 - . El treball de l'actitud i els valors des de l'Educació Física
 - Projecte "Valors en joc"
- La interdisciplinarietat
 - . Globalitat i interdisciplinarietat, per què?
 - . Propostes actuals de canvi: l'escola que volem
 - . Relació dels blocs d'Educació Física amb altres àrees
- Continguts transversals
 - . Característiques dels continguts transversals
 - . Raons i necessitats de la seva incorporació
 - . Criteris per assegurar el seu tractament
 - . Continguts transversals que podem treballar des de l'àrea d'Educació Física
 - Educació per la pau
 - Educació vial
 - Educació del consumidor
 - Educació ambiental
 - Educació per la salut
 - Educació per la igualtat d'oportunitats pels dos sexes
 - . El joc i l'esport com a tema transversal
 - Proposta pràctica

Aspectes pràctics

- Exercici físic i salut
 - . Relació condició física i salut
 - . Models derivats de l'Educació Física i salut
 - . L'exercici físic i la salut a l'escola
 - Per què incloure'l com a contingut?
 - Marc de treball
- La prevenció en l'exercici físic. Exercicis contraindicats

- Proposta pràctica
- Les activitats cooperatives en els programes d'Educació Física
 - . Què ens aporten?
 - . Propostes pràctiques
- L'ensenyament dels esports
 - . Anàlisi crític de l'esport – espectacle
 - . L'esport en edat escolar
 - . Com s'ensenyen els esports col·lectius?
 - . Propostes i principis de canvi
 - . Què ens cal per canviar?
 - . Jocs de convivència
- Anàlisi de diverses propostes vers el canvi

METODOLOGIA:

Els aspectes teòrics es centraran a aportar fonaments teòrics que promoguin la creació d'interrogants, que duguin a la reflexió i l'activació de coneixements.

Treball en grup a classe per discutir aspectes diversos relacionats amb el temari.

Les activitats pràctiques demandaran la participació activa dels estudiants.

ACTIVITATS PRÀCTIQUES:

- Sessions de treball corporal que a partir de jocs i activitats permetin experimentar directament alguns aspectes teòrics.
- Reflexió i anàlisi de vídeos en petits grups i posada en comú.
- Lectures i comentaris de textos especialitzats.

AVALUACIÓ:

Per aprovar l'assignatura, cal:

Primera convocatòria

- Assistència activa i participativa a les classes teòriques i pràctiques (no es podran presentar a la primera convocatòria els alumnes que no superin un 70% d'assistència a les sessions pràctiques)
 - Realització d'un projecte final d'aplicació dels continguts treballats (60%)
 - Comentari d'articles i vídeos (40%)
- (Cal aprovar els tres punts per separat)

Segona convocatòria

- Realització d'un projecte final d'aplicació dels continguts treballats (50%)
- Examen teòric dels continguts desenvolupats (50%)

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Carranza, M.; Mora, J.M. *Educación física y valores: educando en un mundo complejo*. Barcelona: Graó, 2003.

Castañer, M., Trigo, E. *La interdisciplinariedad en la educación secundaria obligatoria*. Barcelona: Inde, 1995.

Castañer, M.; Trigo, E. *Globalidad e interdisciplina curricular en la enseñanza primaria*. Barcelona: Inde, 1995.

Devís, J., Peiró, C. *Nuevas perspectivas curriculares en educación física: la salud y los juegos modificados*. Barcelona: Inde, 1992.

Diversos autors *La educación física desde una perspectiva interdisciplinar*. Barcelona: Graó, 2003.

Orlick, T. *Juegos y deportes cooperativos*. Madrid: Popular, 1978.

Ureña i altres. *La Educación Física en Secundaria. Elaboración de materiales curriculares. Fundamentación te-
órica*. Barcelona: Inde, 1997.

Revistes

Diversos autors, 2002, Valors i activitats físiques. *Revista Guix*, núm. 289. Barcelona: Graó.

Diversos autors, 2003, De l'escola especial a l'escola inclusiva. *Revista Guix*. Barcelona: Graó.

Diversos autors, 2003, La pau, un repte per l'educació. *Revista Guix*. Barcelona: Graó.

Diversos autors, 2004, Juegos cooperativos. *Revista Tándem* núm. 14. Barcelona: Graó.

Prado, J.R., 2004, La igualdad educativa en la interculturalidad. Hacia un perfil específico de la diversidad en Educación física. Revista digital efydeportes.com, núm. 72.

Biomecànica de les Tècniques Esportives. L'Anàlisi del Moviment

PROFESSORA: Xantal BORRÀS i BOIX

OBJECTIUS:

Revisar les bases biomecàniques per a l'anàlisi del moviment.

Utilitzar les eines de videofilmació per a l'anàlisi de la tècnica esportiva.

Analitzar la tècnica dels exercicis de musculació per a la seva correcta execució.

Analitzar la tècnica dels esitraments.

CONTINGUTS:

1- L'ANÀLISI DE MOVIMENT

1.1. Indicadors cinemàtics per l'anàlisi del moviment.

1.2. Cinètica.

1.3. Estàtica i equilibri.

1.4. Planificació de l'observació.

1.5. Anàlisi qualitatiu i quantitatiu de l'observació.

2- L'ANÀLISI DEL TREBALL AMB SOBRECÀRREGUES

2.1. Palanques mecàniques.

2.2. Mitjans de treball amb sobrecàrregues: propi cos, màquines, peses lliures.

2.3. Control postural i postures bàsiques per la realització dels exercicis.

2.4. Anàlisi d'exercicis de tren superior.

2.5. Anàlisi d'exercicis de tren inferior.

2.6. Anàlisi d'exercicis de tronc.

3- L'ANÀLISI DEL TREBALL DE FLEXIBILITAT

3.1. Mobilitat articular.

3.2. Bases teòriques del treball de flexibilitat.

3.3. Anàlisi d'exercicis concrets de flexibilitat.

METODOLOGIA:

En el curs es valorarà la participació activa de l'alumnat. L'assignatura serà de tipus teoricopràctic. Les sessions pràctiques ajudaran a experimentar els continguts teòrics desenvolupats.

AVALUACIÓ:

L'assignatura es superarà si en queden assolits satisfactòriament els objectius.

Les activitats d'avaluació seran les següents:

- Realització d'un treball a escollir relacionat amb els continguts del temari.
- Activitats d'anàlisi del moviment.
- Realització d'un examen teoricopràctic final.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Allard, P. Blanchi, J.-P. *Analyse du mouvement humain par la biomécanique*. Décarie Éditeur, 1996.

Delavier, F. *Guía de los movimientos de musculación. Descripción anatómica*.

Enkoa, R. M. *Neuromechanical Basis of Kinesiology*. Human Kinetics, 1994.

Fucci, S. Benigni, M. Fornasari, V. *Biomecànica del aparato locomotor aplicada al acondicionamiento muscular*. Mosby / Doyma, 1995.

- Greene, D. P., Roberts, S. L. *Kinesiology. Movement in the context of activity*. Mosby, 1999.
- Grosser, M.; Hermann, H.; Tusker, F.; Zintl, F. *El movimiento deportivo. Bases anatómicas y biomecánicas*. Barcelona: Paidotribo, 2001.
- Hay, J. G. *The biomechanics of sport techniques*. Prentice Hall, 1993.
- Kapandji, A. I. *Fisiología articular 1: Miembro superior*. Ed. Médica Panamericana, 2001.
- Kapandji, A. I. *Fisiología articular 2: Miembro inferior*. Ed. Médica Panamericana, 2001.
- Kapandji, A. I. *Fisiología articular 3: Tronco y Raquis*. Ed. Médica Panamericana, 2001.
- Miralles, R. C. *Biomecánica clínica del aparato locomotor*. Barcelona: Masson, 1998.
- Whired, R. *Athletic Ability & the Anatomy of Motion*. Wolfe Medical Publications Ltd, 1992.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

- Aguado, X. *Eficacia y técnica deportiva. Análisis del movimiento humano*. INDE, 1993.
- Dorado, C., Dorado, N., Sanchis, J. *Abdominales, para un trabajo muscular abdominal más seguro y eficaz*. Barcelona: Paidotribo, 2001.
- Hainaut, K. *Introducción a la Biomecánica*. JIMS, 1976.
- McGinnis, P. M. *Biomechanics of sport and exercise*. Human Kinetics, 1999.
- Neiger, H. *Estiramientos analíticos manuales*. Ed. Panamericana, 1998.

Activitats a la Natura II

PROFESSOR: Eduard COMERMA i TORRAS

OBJECTIUS:

- Conèixer les activitats físicoesportives en el medi natural de muntanya i les seves exigències físiques i materials.
- Desenvolupar processos d'ensenyament d'alguna activitat de muntanya
- Practicar algunes tècniques de progressió, seguretat i salvament.
- Proporcionar unes experiències de pràctica personal i de vivència de grup per afavorir la cohesió, la cooperació i la interrelació entre els seus components.

CONTINGUTS:

1. El medi natural de muntanya.
 - 1.1. Característiques generals.
 - 1.2. La geologia i l'ecologia.
2. Meteorologia a muntanya.
 - 2.1. Atmosfera, radiacions, temperatura, vent, pressió, humitat i núvols.
 - 2.2. Circulació atmosfèrica, masses d'aire, anticiclons, depressions i precipitacions.
 - 2.3. Prediccions i situacions típiques.
 - 2.4. Risc d'allaus.
3. Orientació i cartografia.
 - 3.1. Concepte.
 - 3.2. Utilització del GPS.
 - 3.3. Interpretació i treball sobre mapes i ortofotos.
4. Activitats físicoesportives en el medi natural de muntanya.
 - 4.1. Pràctica de diferents activitats físicoesportives en aquest medi.
 - 4.2. Estudi i pràctica de les tècniques bàsiques de diferents activitats.
 - 4.3. Metodologies per l'ensenyament de diferents activitats de muntanya.
 - 4.4. Mètodes bàsics d'entrenament a muntanya.
 - 4.5. El Material i la seva importància.
5. Seguretat a muntanya.
 - 5.1. Conceptes bàsics.
 - 5.2. La prevenció, la seguretat i el salvament en activitats en el medi natural.
 - 5.3. Plans d'emergència.
 - 5.4. Adaptacions a l'alçada.
6. El desenvolupament professional.
 - 6.1. La legislació vigent.
 - 6.2. Les titulacions actuals.
 - 6.3. La gestió i la coordinació.

METODOLOGIA:

Les sessions es desenvoluparan combinant una part teòrica de conceptes bàsics de l'assignatura, amb una part pràctica on es treballaran algunes d'aquestes activitats i les seves tècniques i tàctiques corresponents. A més hi haurà l'opció de participar en alguna activitat fora d'horari per vivenciar més aquestes activitats en el seu entorn natural.

AVALUACIÓ:

- Assistència obligatòria a les sessions pràctiques.
- Realització d'un treball sobre alguna activitat de Muntanya.
- Examen escrit a final de curs.

BIBLIOGRAFIA:

Diversos autors *Juegos de escalada*. Barcelona: Inde.

Diversos autors *Certificado de Iniciación al Montañismo*. Huesca: Barrabes, 2001.

École Française de Descente de Canyon i Fédération Française de Speleologie. *Manual técnico de descenso de cañones*. Madrid: Desnivel, 2001.

Elzière, C. *Caminar por la montaña*. Madrid: Desnivel.

Fleming, J. *Todo sobre el mapa y la brújula*. Madrid: Desnivel.

Guillén, R.; Lapetra, S.; Casterad, J. *Actividades en la Naturaleza*. Barcelona: Inde.

Martínez, J. *Manual de espeleología*. Madrid: Desnivel.

Nuñez, T. *Cuerdas y nudos de alta resistencia*. Madrid: Desnivel.

Rander, J. *Una escalada segura en roca*. Barcelona: Paidotribo.

Sicilia Camacho, A.; Rivadeneyra Sicilia, M. *Unidades didàcticas para secundaria VIII: Orientación*. Barcelona: Inde.

Canals, J.; Hernández, M.; Soulié, J. *Entrenamiento para deportes de Montaña*. Madrid: Desnivel, 2004.

Puch, C. *Introducción al sistema global de posición*. Madrid: Desnivel, 2003.

L'Educació a Catalunya

PROFESSORA: Eulàlia COLLELLDEMONT PUJADAS

OBJECTIUS:

L'estudi d'aquesta assignatura té com a objectiu principal comprendre la situació actual de l'educació a Catalunya a través de l'estudi de les diferents etapes, experiències i realitzacions dels darrers cent anys, situades en el context de cada moment històric.

CONTINGUTS:

L'assignatura comprèn dos blocs temàtics, un primer teòric on es repassen les grans aportacions educatives esdevingudes fins a la dècada dels anys 70, a partir de l'estudi aprofundit d'experiències concretes; i un segon bloc que assaja una aproximació a la realitat de l'escola a partir d'un treball de camp històric en una escola concreta.

1. Canvi de segle: l'aportació de les iniciatives particulars
 - a. Context sociocultural i polític
 - b. La realitat escolar
 - c. Els ateneus obrers
 - d. L'aportació de Francesc Ferrer i Guàrdia i l'Escola Moderna
2. De la Mancomunitat fins a 1930: la tasca pedagògica dels mestres
 - a. Context sociocultural i polític
 - b. Elements per la consolidació d'una nova cultura pedagògica
 - c. Elements per la millora de la instrucció popular
 - d. Les colònies escolars
 - e. La tasca pedagògica dels mestres: Alexandre Galí, Rosa Sensat, Artur Martorell, Pere Vergés
3. El temps de la República: la preocupació per la preparació dels mestres
 - a. Context sociocultural i polític
 - b. Formació i projecció dels mestres
 - c. L'escola Normal de la Generalitat
 - d. Els mestres públics i la renovació pedagògica
 - e. La Universitat Autònoma de Barcelona. El seminari de Pedagogia
4. L'educació en temps de guerra: el CENU
 - a. Context sociocultural i polític
 - b. L'esforç legislatiu
 - c. Implicacions pràctiques de la nova proposta política
5. De la dictadura franquista fins a 1975: la repressió i la resistència
 - a. Context sociocultural i polític
 - b. La repressió franquista a l'escola
 - c. Franquisme i educació. L'escola tradicional
 - d. La resistència en el camp educatiu. De les escoles actives als moviments socials. L'escoltisme
 - e. L'escola de mestres "Rosa Sensat". El moviment de mestres i les escoles d'estiu
6. L'educació en l'etapa democràtica
 - a. Context sociocultural i polític
 - b. L'evolució del sistema educatiu: constants, necessitats i reformes

AVALUACIÓ:

L'avaluació constarà del promig de les següents notes:

- 1.- Examen sobre el bloc teòric 50%
- 2.- Treball de recerca històrica 50%

Cal tenir present que per aprovar cal superar satisfactòriament cadascun dels dos controls.

BIBLIOGRAFIA:

Carbonell, J. *L'escola Normal de la Generalitat (1931-1939)*. Barcelona: Ed. 62, 1977.

González-Agàpito, J. (dir) *L'escola Nova Catalana (1900-1939)*. Vic: Eumo Editorial, 1993.

González-Agàpito, J. *Tradicció i renovació pedagògica, 1898-1939*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans - Abadia de Montserrat. 2002.

Fontquerni, E.; Ribalta, m. *L'ensenyament a Catalunya durant la guerra civil. El CENU*. Barcelona: Barcanova, 1982

Monés, J. *L'escola a Catalunya sota el franquisme*. Barcelona. Ed. 62, 1981.

Solà, P. *Educació i moviment llibertari a Catalunya (1901-1939)*. Barcelona: Ed. 62, 1980.

Solà, R. *L'escola Ton i Guida*. Barcelona: Ed. 62, 2003.

Diversos autors *Pedagogia a Catalunya*. Barcelona: Fundació Jaume I, 1999.

Diversos autors *La renovació pedagògica a Catalunya des de dins (1940-1980)*. Barcelona: Ed. 62, 2001.

VVAA. *Un segle d'escola a Barcelona. Acció municipal i popular. 1900-2003*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Octaedro, 2003.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

Escolano, A., (dir.) *Historia ilustrada del libro escolar en España*. Madrid: Fundación Germán Sánchez, 1997.

Domènech, S. *Manuel Ainaud i la tasca pedagògica a l'Ajuntament de Barcelona*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1995.

Galí, A. *Història de les institucions i del moviment cultural a Catalunya. 1900-1939*. Barcelona: Fundació Alexandra Galí, 1978 i 1981, 24 volums.

González-Agàpito, J. *Bibliografia de la Renovació Pedagògica i el seu context (1900-1939)*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1977.

Marquès, S., *L'escola Pública durant el Franquisme. La província de Girona (1939-1955)*. Barcelona: PPU, 1993.

González-Agàpito, J.; Marquès, S. *La repressió del professorat a Catalunya sota el franquisme (1939-1943)*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1996.

Monés, J. *El pensament escolar i la renovació pedagògica a Catalunya (1833-1939)*. Barcelona: La Magrana, 1977.

Monés, J. *L'escola Normal de Barcelona (1845-1972)*. Barcelona: Publicacions UB, 2000.

Navarro, R. *L'educació a Catalunya durant la Generalitat (1931-1939)*. Barcelona: Ed. 62, 1979.

Dramatització

PROFESSORA: Dolors RUSIÑOL i CIRERA

OBJECTIUS:

Que el futur mestre pugui utilitzar el joc dramàtic com a eina educativa que li permeti fomentar la investigació, l'observació, la imaginació i la capacitat de creació.

Coneixement de l'estructura dramàtica i de les tècniques expressives que la configuren. Comunicació i creació. Facilitar una experiència pràctica de realització completa d'un projecte dramàtic.

PROGRAMA:

1. El joc dramàtic, eina pedagògica:

2. Estudi dels elements que conformen l'estructura dramàtica.

Tema.

Argument.

Conflicte.

Personatges.

Temps.

Espai-lloc.

3. Aproximació a diverses tècniques dramàtiques.

Teatre

Titelles

Ombres xineses

Mim

Dansa

4. Realització d'un muntatge dramàtic. (teatre, titelles, ombres xineses).

Selecció de textos.

Confecció del guió dramàtic.

Posada en escena.

Selecció de músiques.

Escenografia.

Vestuari.

Maquillatge.

Il·luminació.

METODOLOGIA:

La classe és fonamentalment pràctica.

A cada sessió es donarà una explicació dels conceptes a treballar, i a partir d'aquí es distribuïran els grups de treball per tal d'investigar i experimentar les pròpies propostes, consolidar-les amb l'ajut del professor, si cal, i mostrar-les als companys de classe per compartir i confrontar experiències i opinions. Es faran exercicis individuals i en grup.

AVALUACIÓ:

Es valorarà l'actitud, l'esforç, la participació i l'habilitat. L'assistència a classe és obligatòria.

Hi haurà una lectura obligada d'un llibre, el títol del qual s'anunciarà oportunament a principi de curs. S'haurà d'assistir a una representació de teatre professional i a una de teatre infantil i fer una crítica, tant dels elements tècnics com artístics.

La qualificació final serà el resultat de la valoració de totes les activitats realitzades a l'aula de les crítiques i del treball sobre el llibre de lectura obligatòria.

BIBLIOGRAFIA:

Alvarez-Novoa, C. *Dramatización el teatro en el aula*. Barcelona Octaedro 1995

Amades, J. *Folklore de Catalunya-Cançoner*. Barcelona: Selecta, 1973.

Bercebal, F. *Drama. Un estadio intermedio entre juego y teatro*. Ciudad Real: Ñaque.

García del Toro, A. *Comunicación y expresión oral y escrita. La dramatización como recurso*. Barcelona. Graó 1995

Eines, J. *Didáctica de la dramatización*. Barcelona Gedisa 1997

Laferrière, G. *La pedagogía puesta en escena. El artista pedagogo y el modelo de formación...* Ciudad Real: Ñaque 1997

Lázaro Cantarin, J. *Taller de teatro*. Madrid: CCS 2001

Renoult, N. *Dramatización infantil. Expressarse a través del teatro*. Madrid. Narcea 1994

Slade, P. *Expresión dramática infantil*. Madrid: Santillana, 1978.

Carlos Álvarez-Nóvoa *Dramatización: el teatro en el aula*. Barcelona: Octaedro.

Aprofundiment en Llengua Catalana

PROFESSORA: M. Àngels VERDAGUER PAJEROLS

OBJECTIU:

L'assignatura pretén consolidar els coneixements de llengua catalana pel que fa a aspectes de tipus morfològic i sintàctic de nivell superior. Es treballarà la normativa referent a aquestes qüestions a fi que se sàpiga aplicar adequadament en textos escrits. Es tractaran, també, els elements més importants que s'han de tenir en compte en l'expressió escrita. Atenent l'especificitat dels continguts, se sobreentén que s'ha de conèixer bé l'ortografia del català.

CONTINGUT:

1. Expressió escrita
 - 1.1. Puntuació
 - 1.2. Paràgraf
 - 1.3. Cohesió, coherència i adequació
2. Morfosintaxi del sintagma nominal
 - 2.1. Article neutre
 - 2.2. Pronoms relatius
 - 2.3. Quantitatius i indefinits
 - 2.4. Preposicions simples i compostes
 - 2.4.1. Canvi i caiguda de preposicions
 - 2.5. Conjuncions i locucions conjuntives
 - 2.6. Pronoms febles
3. Morfosintaxi del sintagma verbal
 - 3.1. Formes no personals
 - 3.2. Formes incoatives
 - 3.3. Formes velars
 - 3.4. L'imperatiu
 - 3.5. Els verbs *ser* i *estar*
 - 3.6. Perífrasis verbals

METODOLOGIA I AVALUACIÓ:

A les classes s'alternaran explicacions teòriques sobre els continguts i exercicis pràctics. S'avaluarà l'assignatura a partir de diverses proves o activitats eliminatòries que es faran durant el quadrimestre i que s'hauran de superar com a mínim amb un cinc. També es valorarà la participació de l'alumnat a classe. En la convocatòria d'examen del mes de juny només caldrà examinar-se de les parts no aprovades.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica

- Abril, J. *Diccionari pràctic de qüestions gramaticals*. Barcelona: Edicions 62, 1997.
- Badia i Margarit, A. M. *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1994.
- Cassany, D. *La cuina de l'escriptura*. Barcelona: Empúries, 1993.
- Castellanos i Vila, J. A. *Quadern: normativa bàsica de la llengua catalana*. Barcelona: Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona, 1998.
- López del Castillo, Ll. *Gramàtica del català actual. Sintaxi i morfologia*. Barcelona: Edicions 62, 1999.

López del Castillo, Ll. *Diccionari complementari del català mormatiu*. Barcelona: Edicions 62, 1998.
Paloma, D. i Rico, A. *Diccionari de dubtes del català*. Barcelona: Edicions 62, 1998.
Ruaix i Vinyet, J. *Català progressiu 1. Morfologia i sintaxi*. Moià: Josep Ruaix, 1997.
Ruaix i Vinyet, J. *Català complet 2. Morfologia i sintaxi*. Moià: Josep Ruaix, 1998.

Bibliografia complementària

Coromina, E. *El 9 Nou. Manual de redacció i estil*. Vic: Eumo Editorial, 1991.
Gran diccionari de la llengua catalana. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1998.
Institut d'Estudis Catalans. *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana i Edicions 62, amb la col·laboració de Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Edicions Moll, i Edicions 3 i 4, 1996 (1a ed., 1a reimpressió).
Diccionari castellà-català. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1999.
Pey, S. *Diccionari de sinònims i antònims*. Barcelona: Teide, última edició.
Torras, J. i Robert, M. *Els verbs catalans. Models de conjugació*. Barcelona: Proa / Enciclopèdia Catalana, 1995.
Xuriguera, J. B. *Els verbs catalans conjugats*. Barcelona: Editorial Claret, última edició.

Infància i Desenvolupament

PROFESSORA: Anna PUJOL COSTA

L'enfocament de l'assignatura parteix d'una concepció holística de l'educació, el propòsit de la qual és l'estudi i aprofundiment d'una visió integral de l'ésser humà.

L'assignatura pretén integrar el coneixement i la sabiduria d'antecessors d'aquesta visió holística des de fa cents i cents d'anys, amb el coneixement científic actual, en relació a la infància i el seu desenvolupament.

OBJECTIUS:

- Conèixer el procés de desenvolupament de la infància per poder atendre adequadament les seves necessitats.
- Iniciar un procés d'autoeducació a partir del coneixement d'un mateix, a través del retrobament amb el propi nen o nena.
- Acostar-se al coneixement d'importants educadors que continuen éssent punts de referència obligats per les seves aportacions al món de la infància.

CONTINGUTS:

1. Vers un concepte d'infància natural. La infància seguint Comenius, Rousseau, Fröebel, Pestalozzi, Steiner, Freud, Erikson, W. Reich, Piaget, Tolstoi, Neill, Montessori, Decroly, Ferrer i Guardia i altres.
2. La importància de les primeres experiències. Bases per a la salut mental.
3. Cap a un desenvolupament integral de la personalitat (cap, cor, mans). Fases i característiques de l'evolució infantil.
4. La influència de la societat i de la família en el desenvolupament de la infància.
5. El ritme en el desenvolupament.
6. Desenvolupament de les diferents capacitats comunicatives. Evolució dels diferents llenguatges (oral, escrit, gràfic, corporal, matemàtic, etc) i paral·lelisme dels llenguatges.
7. Desenvolupament de la voluntat, del sentiment i del pensament i les necessitats dels infants en cadascuna de les fases de creixement.
8. Joc i educació. L'art d'educar.
9. El despertar de l'autoconsciència.
10. L'autoeducació o el coneixement d'un mateix, camí imprescindible per educar els altres.

METODOLOGIA:

Tenint en compte la concepció holística de l'educació, la metodologia a seguir vol partir del diàleg. Diàleg o conversa pedagògica entesa com a camí per generar significats comuns compartits, on el punt central és l'aprendre. Aprendre a pensar junts, a cooperar, a escoltar a l'altre; aprendre a agafar més consciència, en definitiva.

Alguns dels principis que sustenten aquest enfocament es fonamenten en que el centre de tot el procés educatiu és l'estudiant; el qual assumeix la responsabilitat del seu propi aprenentatge; així el mestre esdevé un facilitador o mediador de l'aprenentatge.

AVALUACIÓ:

1. Lectura aprofundida d'un llibre d'un autor dels proposats a la bibliografia tot explicitant el concepte d'infància i desenvolupament suggerit per l'autor.
2. Elaboració en petit grup d'una pregunta que sorgeixi d'un problema real.
3. Entrega d'un assaig de reflexió individual dels continguts treballats.
4. Participació en la conversa.

La qualificació serà el resultat de la pròpia autoavaluació i l'avaluació de la professora.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Claparède. *L'Educació funcional*. Vic : Eumo Editorial, 1984.
Comenius, J. *Consulta Universal*. Vic: Eumo Editorial, 1989.
Diversos autors. *L'Escola nova catalana*. Vic: Eumo Editorial, 1992.
Erikson, E. *El ciclo vital completado*. Barcelona: Paidós Studio, 1986.
Ferrer i Guàrdia, F. *L'Escola moderna*. Vic: Eumo Editorial, 1990.
Freud, A. *Psicoanàlisi per a pedagogs*. Vic: Eumo Editorial, 1990.
Fröebel, F. *L'educació de l'home i el jardí d'infants*. Vic: Eumo Editorial, 1989.
Korczak, J. *Com estimar l'infant*. Vic: Eumo Editorial, 1999.
Neill, A.S. *Summerhill*. Vic: Eumo Editorial, 1988. / *El Nuevo Summerhill*. Barcelona: Paidós, 1994.
Pestalozzi, J. *Com Gertrudis educa els fills*. Vic: Eumo Editorial, 1986.
Piaget, J. *Escrips per educadors*. Vic: Eumo Editorial, 1985.
Rogers, C. *El proceso de convertirse en persona*. Barcelona, Kairós, 1999
Rousseau, J.J. *Emili o de l'educació*. Vic: Eumo Editorial, 1985.
Tolstoi, Lev. *Qui ha d'ensenyar a qui*. Vic: Eumo Editorial, 1990.
Vigotski, Lev. *Pensament i llenguatge*. Vic: Eumo Editorial.
Wallon, H. *De l'acte al pensament*. Vic: Eumo Editorial, 1988.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

- Benians, John. *Los años de oro*. Madrid: Rudolf Steiner, 1991.
Bernabé Tierno. *La fuerza del amor*. Madrid: Temas de Hoy, 2002.
Bettelheim, B. *No hay padres perfectos*. Barcelona: Crítica, 1994.
Bradshaw, J. *Volver a casa*. Madrid: Los libros del comienzo, 1994.
Carlgren, F. *Pedagogía Waldorf: Una educación a la libertad*. Madrid: Rudolf Steiner, 1989.
Decroly, O. *La funció de la globalització i altres escrits*. Vic: Eumo Editorial, 1990.
Krishnamurti. *Cartas a las escuelas*. Barcelona: Edhasa.
Lievegoed. *Etapas evolutivas del niño*. Madrid: Rudolf Steiner, 1999.
Montessori, M. *La descoberta de l'infant*. Vic: Eumo Editorial, 1988.
Oaklander. *Ventanas a nuestros niños*. Santiago de Chile: Cuatro vientos.
Panikkar, R. *Invitació a la saviesa*. Barcelona: Proa, 1999.
Thomson. *Infancia natural*. Barcelona: Blume, 1997.
Tonucci, F. *La ciutat dels infants*. Barcelona: Barcanova, 1999.

Salut, Higiene i Alimentació a l'Escola

PROFESSOR: Miquel CASADEVALL i GINESTET

OBJECTIUS:

Adquirir uns coneixements sobre el que és la Salut i l'Educació per a la Salut.

Prendre consciència del paper de l'educació i del mestre en el manteniment i millora de la salut.

Conèixer els principals problemes de salut en l'edat escolar i saber com s'ha d'actuar davant de les emergències i accidents que es veuen amb més freqüència.

PROGRAMA:

Tema 1.- La salut. Conceptes actuals.

L'educació per a la salut. Conceptes. Nivells.

El paper de l'escola.

Tema 2.- Accidents i problemes de salut més freqüents a l'escola:

Ferides

Diarrea

Vòmit

Febre

Mal de cap

Dolor abdominal

Mal d'orella

Mal de coll

Picades

Altres.

La farmaciola escolar. L'ús dels medicaments.

Tema 3.- Coneixement, prevenció i control de les malalties transmissibles. Vacunacions.

Tema 4.- Creixement i desenvolupament del nadó. Alimentació del lactant.

Tema 5.- Alimentació i nutrició. Importància de l'alimentació

Composició dels aliments. Tipus d'aliments. Higiene dels aliments. El menú escolar.

Tema 6.- Els hàbits i la salut. Influència dels hàbits de vida en la salut. La higiene corporal. Visió general.

Higiene dels diferents sistemes orgànics.

METODOLOGIA:

Els diferents continguts es tractaran a la classe a través de les explicacions del professor i de les aportacions dels estudiants a partir de les discussions a la classe i de les exposicions de temes treballats en grup.

AVALUACIÓ:

Per avaluar l'assignatura es tindran en compte l'assistència, l'interès de l'estudiant, la participació i les exposicions a la classe i una prova a final de curs.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

Orientacions i Programes d'Educació per a la Salut a l'Escola. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1984.

Zamora, P. *La alimentación infantil natural.* Barcelona: Integral, 1988.

- Vieux, N.; Pons, P. *Manual de Socorrismo*. Barcelona: Jims, 1968.
- Manual d'Examens de Salut Escolar*. Generalitat de Catalunya.
- Manual de Prevenció dels accidents en la infància*. Generalitat de Catalunya, Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1984.
- Manual de Prevenció i Control de la Càries Dental*. Generalitat de Catalunya, Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1983.
- Manual de Prevenció i Control del Tabaquisme*. Generalitat de Catalunya, Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1982.
- Manual de Vacunacions*. Generalitat de Catalunya, Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1987.

Complementària

- Academia Norteamericana de Pediatría, *Manual de Nutrición en pediatría*. Madrid: Panamericana, 1995.
- Bras, J. *Per a tots salut*. Barcelona: Laia, 1980.
- Clapés, J. *Nutrició i dietètica a l'assistència primària*. Barcelona: Edicions 62, 1985.
- Cruz, M. *Tratado de Pediatría*. Barcelona: Espaxs, 1990.
- La Prevenció de la Cardiopatia Coronària*. Generalitat de Catalunya, Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1983.
- Laporte, J. *Les Drogues*. Barcelona: Edicions 62, 1976.
- Riba, M.; Vila, L.; Infiesta, F.; Rivero, M. *Manual práctico de nutrición y dietética*. Madrid: Vicente Ediciones, 1993.
- Salud Escolar*. Escuela Universitaria de Enfermería (Hospital Provincial de València). València, 1980.
- Salleras, Ll. *Principios y métodos de la educación sanitaria*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 1978.
- Valtueña, O. *Manual para el control de las enfermedades transmisibles en los centros docentes*. Madrid: Ministerio de Sanidad y Seguridad Social, 1980.

Taller d'Experiments al Laboratori

PROFESSOR: Jordi MARTI i FEIXAS

OBJECTIUS:

Un dels elements definidors de l'ensenyament de les ciències és el treball pràctic o treball experimental i per a una adequada construcció del coneixement científic cal que els nens i nenes vegin l'estreta relació entre teoria i pràctica i s'adonin del paper que té el treball experimental en la comprovació de les seves idees entorn als fenòmens físics i naturals propers.

Tenint en compte aquesta idea, els objectius de l'assignatura són, en primer lloc, familiaritzar-se amb l'ús del treball experimental com a instrument per a l'aprenentatge de les ciències a l'escola infantil i primària i, en segon lloc, recopilar un conjunt de recursos didàctics per treballar les ciències a l'aula de manera pràctica.

L'assignatura suposa un complement a la formació en didàctica de les ciències dels estudiants de mestre.

CONTINGUTS:

1. El paper del treball experimental en l'ensenyament de les ciències a infantil i primària
 - 1.1. El treball experimental en la construcció de coneixement científic.
 - 1.2. Valors educatius del treball experimental.
2. El treball experimental i els fenòmens físics
 - 2.1. Matèria i materials
 - 2.1.1. Propietats de sòlids, líquids i gasos.
 - 2.1.2. Dissolucions i mescles. Mètodes de separació.
 - 2.2. Energia
 - 2.2.1. La calor: aïllants. Canvis d'estat.
 - 2.2.2. La Llum. Color. Lents i miralls.
 - 2.2.3. Fenòmens elèctrics i magnètics.
 - 2.3. Moviments i forces
 - 2.3.1. La caiguda dels cossos.
 - 2.3.2. El moviment.
 - 2.4. Observació astronòmica
 - 2.4.1. Identificació d'astres i constel·lacions.
 - 2.4.2. Treball amb simulacions astronòmiques.
3. El treball experimental i els fenòmens naturals
 - 3.1. Éssers vius
 - 3.1.1. Observació del medi natural.
 - 3.1.2. Experiències amb éssers vius.

METODOLOGIA:

El primer bloc de continguts es treballarà a partir d'una breu introducció teòrica sobre el paper del treball pràctic en l'ensenyament de les ciències a infantil i primària.

Els altres blocs es treballaran de manera pràctica a partir d'un treball en grup que consistirà en elaborar propostes de treball experimental que es puguin aplicar en una aula utilitzant materials d'ús corrent. Els treballs experimentals presentats serviran de base per introduir els conceptes científics clau relacionats amb els fenòmens estudiats. Les propostes de treball elaborades pels diferents grups seran presentades en forma de tallers per als nens i nenes de primària que participin a les activitats de la Setmana de la Ciència que se celebra a la Universitat de Vic.

AVALUACIÓ:

Per a l'avaluació final de l'assignatura caldrà realitzar les següents activitats:

- treball en petit grup (30%)
- presentació d'un dossier amb totes les experiències treballades al llarg de l'assignatura (50%)
- prova escrita (20%)

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament cadascun dels apartats. Es valorarà la participació a les activitats de classe i l'assistència a altres activitats proposades al llarg de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Arcà, M.; Guidoni, P.; Mazzoli, P. *Enseñar ciencias. Reflexiones para una educación científica de base*. Barcelona: Paidós, 1990.

Casas, M.; Tomàs, C. *Educación primaria: orientaciones y recursos, 6-12*. Barcelona: Praxis, 2004.

Harlen, W. *Enseñanza y aprendizaje de las ciencias*. Madrid: Morata, 1998.

Feu, M.T.; Schaaff, O. *Descoberta de l'entorn 3/6*. Barcelona: Ciència Activa, 1998.

Pujol, R.M. *Didáctica de las ciencias en la educación primaria*. Madrid: Síntesis. 2003.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

Claxton, G. *Educar mentes curiosas. El reto de la ciencia en la escuela*. Madrid: Visor, 1994.

Cuello, J.; Vidal, M.A. *22 tècniques per al laboratori escolar*. Barcelona: Graó, 1987.

Cuello, J.; Vidal, M.A. *Obrador d'experiments. Ciència per a l'espLai*. Barcelona: Graó, 1990.

Driver, R. et al. *Dando sentido a la ciencia en secundaria*. Madrid: Visor, 1998.

IRRSAE Piemont *Coneixement del Medi natural*. Vic: Eumo Editorial, 1994.

Nuffield Foundation. *Ciència combinada Nuffield*. Barcelona: Reverte, 1975.

Tilló, T. *Didáctica de les ciències naturals: biologia*. Barcelona: Edicions de la UB, 1999.

Vancleave, J. *Física para niños y jóvenes, 101 experimentos superdivertidos*. Mèxic: Limusa Noriega: 1998.

Vancleave, J. *Astronomía para niños y jóvenes, 101 experimentos superdivertidos*. Mèxic: Limusa Noriega, 1999.

Vancleave, J. *Guía de los mejores proyectos para la feria de ciencias*. Mèxic: Limusa Noriega, 2001.

Revistes d'interès:

Alambique, Aula de Innovación Educativa, Enseñanza de las Ciencias, Investigación en la Escuela.

Pàgines web d'interès:

www.inrp.fr/lamap/accueil.html (*La main à la patte* programa d'ensenyament de les ciències a infantil i primària; en francès)

www.xtec.es/cdec/index.htm (pàgina del Centre de Documentació i Experimentació en Ciències del Departament d'Ensenyament)

Fonaments dels esports: Iniciació esportiva

PROFESSOR: Dídac HERRERO i BALLART

OBJECTIUS:

- Introduir els estudiants en el concepte d'Iniciació Esportiva com a element educatiu.
- Assolir els coneixements teòrico-pràctics bàsics de diferents esports col·lectius i individuals.

CONTINGUTS:

1. Introducció
 - 1.1. Concepte d'iniciació esportiva
 - 1.2. Concepte d'esport escolar
 - 1.3. Classificació dels esports
2. Aspectes bàsics dels esports col·lectius
 - 2.1. Tècnica
 - 2.2. Tàctica
 - 2.3. Reglamentació
3. Aspectes bàsics dels esports individuals
 - 3.1. Tècnica
 - 3.2. Tàctica
 - 3.3. Reglamentació

METODOLOGIA:

Les sessions combinaran el treball teòric de la Iniciació a la pràctica esportiva i els seus aspectes pràctics. És imprescindible la participació activa dels estudiants per obtenir una bona assimilació de tots els continguts.

AVALUACIÓ:

La nota final de l'assignatura sortirà dels següents aspectes:

- Un examen teòric basat en els conceptes introduïts en l'assignatura: 40% de la nota final.
- Elaboració de diferents treballs proposats a classe: 40% de la nota final
- Assistència i participació activa a les classes, per part de l'estudiant: 20% de la nota final.

Per aprovar l'assignatura serà imprescindible assolir el 80% d'assistència i participació activa de l'alumne en totes les classes.

OBSERVACIONS:

Per a la participació activa durant les classes és obligatori portar calçat i roba esportiva.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Blázquez, D. *La iniciación deportiva y el deporte escolar*. Barcelona: Inde, 1995

Blázquez, D. *Iniciación a los deportes de equipo de los 6 a los 10 años*. Barcelona: Martínez Roca, 1986

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

Blázquez, D. *La Educación Física*. Barcelona: Inde, 2002

Castejón, F.J. (coord.). *Manual del maestro de Educación Física*. Madrid: Pila Teleña, 1997

Contreras, O. *Didáctica de la educación física. Un enfoque constructivista*. Barcelona: Inde, 1998

García, A. i altres. *Los juegos en la Educación Física de los 6 a los 12 años*. Barcelona: Inde, 1998

- Le Boulch, J. *La educación para el movimiento*. Barcelona: Paidós, 1981
- Le Boulch, J. *El movimiento en el desarrollo de la persona*. Barcelona: Paidotribo, 1997
- Pieron, M. *Didáctica de las actividades físicas y deportivas*. Madrid: Gymnos, 1988
- Ruiz, L.M. *Desarrollo motor y actividades físicas*. Madrid: Gymnos, 1994
- Sánchez Bañuelos, F. *Bases para una didáctica de la educación física y el deporte*. Madrid: Gymnos, 1992

Activitat Física i Poblacions Específiques

PROFESSORA: Anna PUIG RIBERA

OBJECTIUS:

1. Ser capaç d'aconsellar individualment sobre activitat física i exercici físic a persones amb problemes de salut.
2. Ser capaç d'adaptar la prescripció d'exercici físic a diferents circumstàncies personals i de salut de les persones.
3. Ser capaç de confeccionar un programa d'exercici físic per persones amb problemes de salut, reconeixent les activitats contraindicades així com també aquelles activitats a emfasitzar per beneficiar al màxim la seva condició de salut.

CONTINGUTS:

1. Definició de poblacions especials
2. Informació prèvia a la confecció d'un programa d'activitat física:
 - Aptitud del client vers la pràctica d'activitat física: tècniques de health screening
 - Estratificació de risc del client
 - En quins casos es recomana la realització d'una prova d'esforç
 - Mesures objectives i subjectives dels nivells d'activitat física
 - Mesures de paràmetres de salut
 - Mesura de l'actitud del client vers la pràctica d'activitat física
3. Estratègies cognitives i comportamentals per adaptar l'assessorament d'activitat física a les actituds dels clients
4. Estratègies per evitar l'abandonament de la pràctica d'activitat física
5. Programes d'exercici físic per problemes d'esquena
 - Magnitud del problema
 - Factors de risc i prevenció de problemes d'esquena
 - Beneficis de l'exercici físic sobre els problemes d'esquena
 - Prescripció d'exercici físic per diferents tipus de problemes d'esquena
 - Contraindicacions
6. Programes d'exercici físic per sobrepès i obesitat
 - Disseny individualitzat de programes d'exercici físic per perdre pes
 - Consideracions especials
7. Programes d'exercici físic dins la rehabilitació cardíaca
 - Magnitud del problema
 - Fases del programa de rehabilitació cardíaca
 - Intervenció del llicenciat en CAFE en la rehabilitació cardíaca
 - Prescripció d'exercici físic per diferents malalts cardíacs
 - Contraindicacions
8. Programes d'exercici físic per artrosi/artritis, fibromiàlgia i fatiga crònica
 - Magnitud del problema
 - Prescripció d'exercici
 - Contraindicacions
 - Consideracions especials
9. Programes d'exercici físic per persones amb problemes articulars
10. Programes d'exercici físic per reduir els nivells d'estrès

11. Programes d'exercici físic per persones amb càncer
12. Programes d'exercici físic per problemes respiratoris

METODOLOGIA DE TREBALL:

L'assignatura combina les classes teòriques i activitats pràctiques per tal d'assimilar, relacionar i transferir els coneixements teòrics a situacions reals. Algunes de les activitats pràctiques són: discussions de grup, exposició de casos pràctics, veure vídeos de programes d'exercici físic per a poblacions especials, utilització de material per valorar nivells d'activitat física i diversos paràmetres de salut.

SISTEMA D'AVUACIÓ:

L'avaluació es farà mitjançant exàmens tipus test i la presentació d'un treball escrit a final de curs.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- ACSM (2000). *ACSM's guidelines for exercise testing and prescription*. Baltimore: Lippincott William & Wilkins.
- ACSM (1998). *ACSM's resource manual for guidelines for exercise testing and prescription*. Baltimore: William & Wilkins.
- ACSM (1998): *Exercise management for persons with chronic diseases and disabilities*. Champaign (IL): Human Kinetics.
- ACSM (2001). Position Stand: appropriate intervention strategies for weight loss and prevention of weight regain for adults. *Medicine and Science in Sports Medicine*, 33 (12): 2145- 2156.
- ACSM (1999). American college of sports medicine roundtable: physical activity in the prevention and treatment of obesity and its comorbidities. *Medicine and Science in Sports Medicine*, 31 (11 suppl.): S497-S667.
- McKenna, J., Riddoch, C. (2003). *Perspectives on health and exercise*. Hampshire: Palgrave Macmillan
- Marcus, B.H.; Forsyth, L.H. (2003). *Motivating people to be physically active*. Champaign (IL): Human Kinetics.
- McGill, S. (2002) *Low back disorders: evidence-based prevention and rehabilitation*. Champaign (IL): Human Kinetics.
- Brittenham, D., Brittenham, G., (1997) *Stronger Abs and Back: 165 exercises to build your center of power*. Champaign (IL): Human Kinetics.
- Graves J., Franklin BA., (2001). *Resistance training for health and rehabilitation*. Champaign (IL): Human Kinetics.
- Gordon NF. (1993). *Arthritis: your complete exercise guide*. The Cooper Clinic and Research Institute Fitness series: Human Kinetics Publishers.
- The Arthritis Foundation, (2002). *Walk with easy: your guide to walking for better health, improved fitness and less pain*. Atlanta (GE): The Arthritis Foundation.
- Thompson PD.; et al. (2003). Exercise and physical activity in the prevention and treatment of atherosclerotic cardiovascular disease: A statement from the Council on Clinical Cardiology and the Council on Nutrition, Physical activity, and Metabolism. *Circulation*, 107: 3109-3116.
- Shephard, R.J.; Balady, G.J. (1999). Exercise as cardiovascular therapy. *Circulation*, 99: 963-972.
- Smith SC.; et al. (2001). AHA/ACC guidelines for preventing heart attack and death in patients with atherosclerotic cardiovascular disease. *Circulation*, 104: 1577-1579.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

- Heyward VH. *Advanced fitness assessment and exercise prescription*. Champaign (IL): Human Kinetics, 2002.
- ACSM's Health and Fitness Journal*: Bringing the gap between science and practice (és a la biblioteca).

Nutrició i Esport

PROFESSORA RESPONSABLE: Maria CARME VILÀ

PROFESSORES COL·LABORADORES: Esperança DUDET i Núria OBRADORS

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui els principis nutricionals i dietètics aplicats a l'esport.
2. Prengui consciència de la importància d'una alimentació sana.
3. Respecti els hàbits individuals de la persona.
4. Seleccioni i confeccioni una dieta equilibrada en funció de l'edat i de l'aport de nutrients necessaris d'acord amb la despesa energètica en situacions de practica esportiva.

CONTINGUTS:

Unitat 1. Conceptes introductoris

- 1.1 . Alimentació, Nutrició i Salut. Factors que incideixen en l'alimentació. Ciències de l'alimentació.
- 1.2 . Aliment : Definicions, tipus qualitats, grups.
- 1.3 . Equilibri nutricional. Necessitats i recomanacions nutricionals. I.R. Energia i alimentació. Grups de nutrients. Funcions. Modificacions quantitatives.
- 1.4 . Alimentació equilibrada. Mètodes de valoració de la ingesta alimentària. Dieta i esport.
- 1.5 . Taules de composició d'aliments. Valoració quantitativa.

Unitat 2. Nutrició i esport

- 2.1. Bases fisiològiques i metabolisme de la nutrició.
- 2.2. Vies metabòliques i rendiment esportiu.
- 2.3. Vitamines i Minerals i rendiment esportiu.

Unitat 3. Avaluació del estat nutricional

- 3.1. Antromopetria
- 3.2. Bioimpedància
- 3.3. Composició corporal
- 3.4. Indicadors bioquímics
- 3.5. Despesa energètica
- 3.6. Taller pràctic

Unitat 4. Aliments i esport (característiques, ració, freqüència, indicacions dietètiques)

- 4.1. Grups d'aliments: làctics, càrnics, peix, ous, cereals, llegums, greixos comestibles, fruites i verdures, aigua i begudes.
Característiques: tipus, ració, freqüència, higiene, indicacions i contraindicacions.

Unitat 5. Alimentació i exercici físic

- 5.1 Alimentació durant l'entrenament. Alimentació en la precompetició
Alimentació en la competició. Alimentació en la postcompetició.
Models de dieta
- 5.2. Suplements i complements nutricionals i esport.

Pràctiques obligatòries:

- Taller de mesures antropomètriques.
- Taller d'alimentació.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Treball pràctic sobre alimentació i esport (es donarà una guia)
- Altres accions com: assistència a classe, participació activa, observació sistemàtica del taller i treballs de classe.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

Pujol Amat, P. *Nutrición, salud y rendimiento deportivo*. 2a ed. Barcelona: Expaxs, 1998.

Creff A.F.; Berard, L. *Deporte y alimentación: guía dietética para el deportista*. Barcelona: Hispano Europea, 1995.

Cesnid *Tablas de composición de alimentos*. McGraw-Hill, 2003.

Creff, A-F.; Bérard, L. *Dietética deportiva: fisiología nutricional y dietética de las actividades físicas*. Barcelona: Mason, 1985.

Complementària:

Cervera, P; Clapés, J. i Rigolfas, R. *Alimentació i dietoteràpia*. 3a ed. Madrid: Interamericana-McGraw-Hill, 1999.

Brouns, F. *Necesidades nutricionales de los atletas*. 2a ed. Barcelona: Paidotribo, 1997.

Eduard L. Fox *Fisiología del deporte*. Médica Panamericana.

Salas-Salvadó, J.; Bonada, A.; Trallero, R. i Saló, M.E. *Nutrición y dietética clínica*. Barcelona: Masson, 2000.

Serra Majem, L; Aranceta Batrina, J.; Mataix Verdí, *Nutrición y Salud Pública: Métodos, bases científicas y aplicaciones*. Barcelona: Masson, 1995.

Llibre blanc. *Avaluació de l'estat nutricional de la població catalana (1992-93): avaluació dels hàbits alimentaris*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1996.

Serra Majem, i altres. *Guías para la población española*. Barcelona: SG Editores, 1996.

L. Kathleen Mahan; Sylvia Escott-Stump *Nutrición y dietoterapia de Krause*. McGraw-Hill Interamericana.

Jocs Populars i Tradicionals

PROFESSOR: Joan CALLARISSA i MAS

OBJECTIUS:

Conèixer les teories explicatives sobre els orígens i les funcions dels jocs populars i tradicionals a fi de poder reflexionar sobre la importància del joc com a element cultural de les societats.

Donar les bases metodològiques per investigar, recuperar i practicar jocs d'arrel popular i tradicional en el marc de l'educació física.

Conèixer i practicar alguns dels principals jocs populars i tradicionals propis de Catalunya i d'altres llocs, en el context d'una societat multicultural amb aportacions de la cultura popular universal.

PROGRAMA:

BLOC I: Antropologia dels jocs populars i tradicionals.

1. Homo faber / homo ludens
2. El joc i l'entorn socio-cultural.
3. Universalitat del joc en les societats humanes.

BLOC II: A la recerca del joc perdut.

4. El joc com a sistema.
5. Les tipologies de jocs.
6. Metodologia de recerca en jocs.

BLOC III: Juguem jocs populars i tradicionals.

7. Pràctica de jocs d'avui i d'ahir, d'aquí i d'arreu.

METODOLOGIA:

La realització dels tres blocs es farà de forma alternada.

- El bloc I es realitzarà a partir de les explicacions del professor, de la lectura obligatòria de textos i de la seva discussió a classe.

- El bloc II, a partir de les orientacions del professor, es treballarà de forma aplicada planificant i realitzant un treball de camp consistent en la recerca dels jocs propis de la comunitat d'origen de l'alumne.

- El bloc III es portarà a terme en petits grups mitjançant la selecció, preparació, presentació i realització de diversos jocs populars i tradicionals, actuals i antics, de les diverses comarques de Catalunya i d'altres llocs del món.

AVALUACIÓ:

Per a l'avaluació final de l'assignatura caldrà realitzar les activitats següents:

1. Presentació d'un treball individual de recerca sobre jocs de la comunitat d'origen. (25 %)
2. Realització de jocs en petits grups i presentació de l'informe. (25 %)

Examen final al acabar l'assignatura. (40 %)

Es valorarà la participació a les activitats de classe i l'assistència a altres activitats proposades al llarg de l'assignatura (10 %)

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament cadascun dels apartats.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Allué, J. M. *Un, dos, tres, pica, paret!* Barcelona: Col. El bagul, La Galera, 2000.
- Aguayo i Serra, G. *Bitlles i bitllots. Un joc tradicional a Catalunya*. Lleida: Pagès Editors, 1996.
- Beltran, J. M. i altres. *Aplicació didàctica dels jocs a l'educació física*. Castelló: Universitat Jaume I, 1998.
- Castellote, R. M. *Juegos de los indios norteamericanos*. Madrid: Miraguano Ediciones, 1996.
- Costafreda, A. *Jocs i entreteniments populars*. Lleida: Pagès Editors, 1997.
- Guitart, R. M. *101 jocs no competitius*. Barcelona: Graó, 1984.
- Huizinga, J. *Homo Ludens* Madrid: Alianza, 2001
- Lavega, P. *La litúrgia de les bitlles. Funcions i sentit d'un joc tradicional*. Lleida: Pagès Editors, 1997.
- Lavega, P. i Olaso, S. *1000 juegos y deportes populares y tradicionales*. Barcelona: Paidolibro, 1999.
- Marin, I. *Juegos populares: Jugar y crecer juntos*. Barcelona: Rosa Sensat, 1995.
- Marin, I. i Pardo, O. *El jugar de l'Amades (vol. 1 i 2)*. Barcelona: El Mèdol, 1996.
- Moreno, C. *Juegos y deportes tradicionales en España*. Madrid: Alianza, 1992.
- Soler i Amigó, J. *Enciclopèdia de la fantasia popular catalana*. Barcelona: Barcanova, 1998.
- Vidal, E. *Jocs i joguines. Records de la infantesa*. Barcelona: Alta Fulla (fac.), 1999.
- Villatoro, V. i Clariana, A. *Jocs d'ahir, d'avui i de sempre*. Terrassa: Òmnium Cultural, 1997.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

- Adell, J. A. i Garcia, C. *Los juegos tradicionales Aragoneses. Patrimonio etnológico. Aplicaciones didácticas*. Saragossa: Gobierno de Aragón, 1998.
- Allué, J. M. *El gran llibre dels jocs*. Barcelona: Parramon, 1998.
- Amades, J. *Auca dels jocs de la mainada*. Barcelona: Alta Fulla (fac.), 1984.
- Anton, M. *Els jocs de sempre*. Barcelona: Llar del Llibre, 1990.
- Botermans, J. i Burret, T. *El libro de los juegos*. Esplugues de Llobregat: Plaza & Janés, 1989.
- Bulbena, A. *Joguines, jouets, juguetes, toys*. Vic: Eumo Editorial, 1996.
- Busqué, M. i Pujol, M. A. *Ximic. Jocs tradicionals*. Berga: Amalgama, 1996.
- Chanan, G. i Francis, C. *Juegos y juguetes de los niños del mundo*. Barcelona: Ed. del Serbal / Unesco, 1984.
- Costes, A. *Emborrapà! Jocs de carrer jugats a Amposta*. Ajuntament d'Amposta, 1997.
- Galiana, C. *Juguem, juguem. Jocs populars de les Terres de l'Ebre per a xiquets*. Tortosa: Mediscrit, 1997.
- Grunfeld, F. V. *Juegos de todo el mundo*. Madrid: UNICEF Edilan Madrid, 1978.
- Maestro, F. *Del Tajo a la replaceta. Juegos y divertimentos en el Aragón rural*. Saragossa: Ediciones 94, 1996.
- Maña, J. *Jugar amb el vent. Homenatge a la Tramuntana. Catàleg de l'exposició del Museu de Joguets de Figueres*. Figueres: Ajuntament de Figueres i Caixa de Barcelona, 1986.
- Marin, I. *Jocs populars: i tu, a què jugues?* Barcelona: Rosa Sensat, 1994.
- Museu dels Joguets. *Visca la Baldufa. L'art i poètica d'un joguet. Catàleg exposició*. Figueres: Museu del Joguet. Ajuntament de Figueres. La Caixa, 1990.
- Obón, X., Torrus, J. i Miracle, L. *Todos los juegos del mundo*. Barcelona: Planeta, 1996.
- Riera, C. *Jocs de la mainada d'un poble a començaments de segle*. Barcelona: Escola de l'esplai, 1983.
- Sedupaz. *Manos cooperativas*. Madrid: Sedupaz, 1993.
- Serrabona, M. I Ares, P. *Eth jòc popular tradicionau ena Val d'Aran*. Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs, 2001.
- Violant i Simorra, R. *La joguina tradicional*. Barcelona: Alta Fulla, 1996.

Educació Física per a Alumnes amb Necessitats Educatives Especials i Esport Adaptat

PROFESSORA: Gemma BOLUDA VIÑUALES

OBJECTIUS:

- Donar a conèixer el marc legal i educatiu en el qual es desenvolupa l'Educació Física Especial a l'escola
- Promoure actituds favorables a una concepció educativa que valori l'activitat física com a instrument per a la formació integral de la persona
- Proporcionar als estudiants els coneixements bàsics per poder atendre les NEE que pugui presentar qual-sevol alumne d'Educació Física en l'Ensenyament Obligatori
- Conèixer les principals modalitats esportives adaptades, i elaborar sessions d'iniciació i perfeccionament per als alumnes en edat escolar

CONTINGUTS:

1. NEE:

- 1.1. Concepte. Escolarització
- 1.2. Principis de l'educació especial a Catalunya
- 1.3. Paper de l'escola
- 1.4. LOGSE: tractament i atenció a la diversitat
- 1.5. Currículum: nivells de concreció i adaptació

2. ACI

- 2.1. Concepte. Trets diferencials
- 2.2. Modificacions del currículum i ACI
- 2.3. Parts i components
- 2.4. Categorització de les ACI
- 2.5. Adaptacions curriculars i pedagògiques

3. Serveis educatius específics / Professorat

4. Classificació i generalitats de les deficiències

4.1. Deficiències físiques:

- 4.1.1. PC
- 4.1.2. Alteracions motores greus: esclerosis, atròfia muscular progressiva
- 4.1.3. Lesions medul·lars: espina bífida, traumatismes medul·lars
- 4.1.4. Alteracions virals: poliomeilitis
- 4.1.5. Alteracions traumàtiques i miopaties: distròfies musculars i miotonies.

4.2. Deficiències psíquiques:

- 4.2.1. Deficiència mental
- 4.2.2. Trastorns generalitzats del desenvolupament: síndrome de Down,

4.3. Deficiències sensorials:

- 4.3.1. visuals i auditives

4.4. Altres trastorns:

- 4.4.1. dèficit d'atenció, dificultats d'aprenentatge, hiperactivitat...

5. Esport adaptat

- 5.1. AFA: objectius i programes
- 5.2. Fases cap a la màxima integració motriu
- 5.3. Categorització

METODOLOGIA:

Els continguts teòrics es desenvoluparan a l'aula i l'aplicació pràctica al gimnàs

Habitualment es comentaran textos, lectures i documents audiovisuals que ajudin a reflexionar sobre els temes tractats.

AVALUACIÓ:

Primera convocatòria:

1. Presentació de treballs teòrics i pràctics referents als temes tractats (40%)
2. Presentació d'articles i altres tasques relacionades (30%)
3. Prova escrita aplicada als conceptes teòrics i pràctics treballs (30%)
4. Assistència i participació en les sessions teòriques i pràctiques (mínim 70% d'assistència per poder-se presentar a la primera convocatòria)

(Cal aprovar els punts 1, 3 i 4 per separat)

Segona convocatòria:

- Examen teòric dels continguts treballats

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Diversos autors *Actividades acuáticas para la rehabilitación de minusválidos*. Ministerio de Asuntos Sociales. INSERSO, 1992.

Escribá, A. *Síndrome de Down. Propuestas de intervención*. Madrid: Gymnos, 2002.

Fernández, E. i altres. *Los héroes olvidados*. Oviedo: Universidad de Oviedo, 1999.

Linares, P. i Arráez, J.M. *Motricidad, necesidades especiales*. AEMNE, 1999.

Pérez, I. *Educación especial*. Madrid: Mc Graw Hill, 2003.

Ríos, M. i altres. *El juego y los alumnos con discapacidad*. Barcelona: Paidotribo, 2001.

Ruiz, R. *Adequacions curriculars individualitzades (ACI) per als alumnes amb NEE*. Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament, 1989.

Simard, Cl i altres. *Actividad física adaptada*. Barcelona: Inde, 2003.

Toro, S., Zarco, J. *Educación Física para niños y niñas con NEE*. Málaga: Aljibe, 1998.

Vázquez Menlle, J.E. *Natación y discapacitados*. Madrid: Gymnos, 1999.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

Diversos autors. *Diversidad y educación física*. Barcelona: Graó. Quaderns Tàndem, 2001.

Diversos autors. *Actividad física y discapacidad*. Barcelona: Graó. Quaderns Tàndem, 2003.

Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. *L'Educació Especial a Catalunya*. Documents d'Educació especial. Núm. 8. Barcelona, 1986.

Vázquez Menlle, J.E. *Activitats físiques adaptades. Integració escolar, Educació Especial i Esport Adaptat*. IN-EFC Barcelona – UB, 1994 – 1995.

Iniciació als Esports amb Raqueta

PROFESSOR: Ernest BAIGET VIDAL

OBJECTIUS:

1. Conèixer les característiques principals i aspectes comuns dels esports amb raqueta.
2. Conèixer les metodologies adients per a realitzar una correcta iniciació al tennis i altres esports de raqueta.
3. Conèixer i experimentar mitjançant la pràctica les tècniques i tàctiques bàsiques del tennis i altres esports de raqueta.

CONTINGUTS:

Bloc 1- LA INICIACIÓ ALS ESPORTS DE RAQUETA

1. Característiques dels esports de raqueta
2. La iniciació als esports de raqueta.
 - 2.1. Metodologia de la iniciació als esports de raqueta.
 - 2.2. Familiarització amb un nou entorn.

Bloc 2- EL TENNIS

1. Introducció al tennis.
 - 1.1. Orígens del tennis.
 - 1.2. Anàlisi de les característiques del tennis.
 - 1.3. Material i equipaments en el tennis.
 - 1.3.1. La pista de tennis. Superfícies de joc.
 - 1.3.2. La raqueta i pilota.
 - 1.4. Reglament i normes de joc en el tennis.
2. El minitennis.
3. Fonaments tècnics del tennis.
 - 3.1. El joc de peus.
 - 3.2. Empunyadures .
 - 3.3. Els cops.
 - 3.4. Els efectes.
4. Fonaments tàctics del tennis.
 - 4.1. Principis tàctics en el tennis.
 - 4.2. Evolució tàctica en l'ensenyament del tennis.
 - 4.3. La situació d'oposició.
5. Tècnica dels cops bàsics del tennis.
 - 5.1. Els cops de fons.
 - 5.1.1. El cop de dreta.
 - 5.1.2. El cop de revés a una mà.
 - 5.1.3. El cop de revés a dues mans.
 - 5.2. El servei.
 - 5.3. Joc de xarxa.
 - 5.3.1. L'esmaixada.
 - 5.3.2. La volea.

Bloc 3- ALTRES ESPORTS DE RAQUETA

1. El bàdminton
 - 1.1. Tècnica bàsica del bàdminton

- 1.2. Tàctica bàsica del bàdminton
- 2. El paddle
 - 2.1. Tècnica bàsica del paddle.
 - 2.2. Tàctica bàsica del paddle

OBSERVACIONS:

- Cal tenir raqueta de tennis pròpia.
- L'assignatura se centrarà en l'esport del tennis.

METODOLOGIA:

Fonamentalment les classes seran de caire teoricopràctic a les pistes de tennis del Club Patí Vic o al pavelló del mateix club. El material i instal·lacions per a la pràctica dels esports de raqueta s'adaptarà per tal de fomentar la participació dels alumnes.

Es tractaran continguts teòrics a l'aula per donar una base conceptual a la pràctica.

AVALUACIÓ:

- Assistència i participació activa a les classes (mínim 70% d'assistència).
- Elaboració i exposició d'un treball teoricopràctic realitzat per grups (30%).
- Realització d'un examen pràctic d'execució tècnica dels cops bàsics del tennis (20%).
- Realització d'un examen teòric (50%).

BIBLIOGRAFIA:

- Bibliografia bàsica:

COE, RFET. *Tenis I*. Madrid: Comité Olímpico Español, 1993.

COE, RFET. *Tenis II*. Madrid: Comité Olímpico Español, 1993.

Fuentes, P. *Enseñanza y entrenamiento del tenis: Fundamentos didácticos y científicos*. Cáceres: Universidad de Extremadura, 1999.

Hernández, M. *Deportes de raqueta*. Madrid: Ministerio de Educacion y Cultura, 1999.

- Bibliografia complementària:

Applewhaite, Ch. Moss, B. *Tenis completo*. Barcelona: Hispano Europea, 1992.

Badia, R. García, G. Maresma, G. Vega, O. Solanellas, F. *Organització de les escoles de tennis*. Apunts: Educació Física i Esports. 44-45: 51-62, 1996.

Blazquez, D. *La iniciación deportiva y el deporte escolar*. Barcelona: INDE, 1995.

Cabello, D. Serrano, D. García, J.M. *Fundamentos del bádminton. De la iniciación al alto rendimiento*. Málaga: Instituto Andaluz del Deporte, 1999.

Cabello, D. Carazo, A. *Consideraciones didácticas de la iniciación a los deportes de raqueta*. Madrid: Revista Española de Educación Física y Deportes, 8(3): 6-14, 2001.

Crespo, M. *Minitenis: un mitjà per a l'aprenentatge del tennis*. Apunts: Educació Física i Esports. 44-45: 42-50, 1996.

Federació Alemanya de Tennis. *Escuela de campeones. Vol 1-5*. Barcelona: Hispano Europea, 1982.

Federació Catalana de Tennis. *Curs de Monitor Nacional*. Barcelona: Federació Catalana de Tennis, 1996.

Federació Catalana de Tennis. *Curs d'Entrenador Nacional*. Barcelona: Federació Catalana de Tennis, 1998.

Federació Catalana de Tennis. *Reglaments Oficials*. Barcelona: Federació Catalana de Tennis, 1993.

Galiano, D. *La selección de talentos en tenis*. Barcelona: Paidotribo, 1992.

Gómez, P. *Guía didáctica de Tenis*. Málaga: Centro de Ediciones de la Diputación de Málaga, 2002.

Medeiro, L. *Iniciación al tennis*. Madrid: Tutor, 2001.

Mestres, A.; Perelló, J. *Esports amb pales i raquetes*. Barcelona: Serbal, 2000.

- Moure, J. *De la tècnica bàsica al tennis personal*. Apunts: Educació Física i Esports. 44-45: 36-41, 1996.
- Muntañola, M.T. *Evolució de l'esport del tennis*. Apunts: Educació Física i Esports. 44-45: 12-18, 1996.
- Ruiz, G. *Aplicación de los universales ludomotores a los deportes de raqueta*. Revista de Entrenamiento Deportivo, 13(2): 27-30, 1994.
- Smekal, G. i altres. *A physiological profile of tennis match play*. Medicine & Science in Sports & Exercise. 33: 999-1005, 2001.
- Solanellas, F.; Morejon, S.; Campos, J. *I ara, tennis!!! Material Didàctic de Tennis a les Escoles*. Barcelona: Federació Catalana de Tennis, 2000.
- Tilmanis, G.A. *Tenis para entrenadores, profesores y jugadores*. Barcelona: Continental, 1977.

Noves Tendències en l'Activitat Física

PROFESSORA: Gemma TORRES i CLADERA.

OBJECTIUS:

L'alumne/a ha de ser capaç de desenvolupar-se en tot tipus d'àmbit que impliqui realitzar activitat física amb base musical.

Millorar els moviments bàsics i introduir-ne de nous de qualsevol activitat física amb base musical.

Dominar l'estructura musical i acoblar moviments a la música.

Conèixer les diferents possibilitats de posar en pràctica diferents sessions amb una base coreogràfica.

METODOLOGIA:

Les sessions seran teoricopràctiques al gimnàs i a l'aula.

Realitzarem diverses visites a altres centres de la zona.

Caldrà realitzar treballs a nivell individual i en grup.

CONTINGUTS:

1. Presentació
2. Noves tendències
3. Estructura d'una sessió.
 - a. Concepte
 - b. Parts d'una sessió
4. La música
 - a. Concepte.
 - b. Temps i B.P.M
 - c. Aspectes a destacar.
 - d. Tipus de música.
5. Diferents coreografies.
 - a. Concepte.
 - b. Tipus de moviments i possibilitats de variació.
6. Progressions pedagògiques.
 - a. Concepte.
 - b. Tipus de mètodes.
 - c. Mètode individual.
7. Altres.
 - a. Aspectes importants de l'instructor.
 - b. Vestuari.
 - c. Beneficis de l'activitat física
8. Possibilitats de treball.
9. Posicions correctes de treball.
10. Tendències actuals que mouen l'activitat física.
 - a. Aeròbic i variants
 - b. Steps.
 - c. Ciclisme indoor.
 - d. Tonificació.
 - e. Altres

AVALUACIÓ:

Es valorarà l'assistència, la participació i l'actitud a classe.

Es realitzaran treballs teoricopràctics de manera continuada.

Es realitzarà un examen teòric i pràctic. Cal aprovar-los tots dos.

OBSERVACIONS.

Per a les sessions pràctiques s'ha de portar roba i calçat esportius.

Cal tenir nocions sobre activitat física i música o haver cursat l'assignatura d'activitat física amb suport musical perquè alguns aspectes bàsics ja es donaran per sabuts.

El treball de l'alumne/a i la seva aportació a la classe serà molt important.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

Diéguez, J. *Aeròbic en salas de fitness. Manual teórico-práctico*. Barcelona: Inde.

Diéguez, J. *Aeròbic*. Barcelona: Inde.

López, P. Ángel *Ejercicios desaconsejados en la actividad física. Detención i alternativas*. Barcelona: Inde.

Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) aplicades a l'Esport

Professora: Isabel SELLAS i AYATS

OBJECTIUS:

- Conèixer eines informàtiques útils en el camp professional d'un llicenciat en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport.
- Aplicar les eines anteriors a problemes concrets de l'àrea de gestió i rendiment (instal·lacions esportives o recreatives, federacions, organització de competicions...).
- Aplicar aquestes eines informàtiques a problemes concrets de l'àrea d'educació (dominar mitjans informàtics per a la realització d'exposicions).

CONTINGUTS:

1. Conceptes bàsics d'informàtica
2. Bases de dades (Access)
 - 2.1. Creació de bases de dades
 - 2.2. Funcionament de bases de dades en entorns esportius
3. Full de càlcul (Excel)
 - 3.1. Creació de fulls de càlcul
 - 3.2. Introducció dels paràmetres estadístics elementals
 - 3.3. Creació de gràfics
4. Exposicions multimèdia (Power Point)
 - 4.1. Elaboració d'exposicions
5. Internet
 - 5.1. Cerca d'informació
 - 5.2. Recursos d'educació física i esport a Internet
6. Tractament d'imatges en entorns esportius

METODOLOGIA:

Les classes es realitzaran mitjançant explicacions teòriques compaginades amb exercicis pràctics.

AVALUACIÓ:

Per avaluar l'assignatura es tindrà en compte el treball continuat de l'estudiant al llarg de tot el quadrimestre. La nota de l'assignatura s'obté de les diferents activitats i treballs que es duran a terme al llarg de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Softcatala [En línia]. 1997. [Consulta: 24 maig 2004]. Disponible a:

<<http://www.softcatala.org>>Generalitat de Catalunya. *Web de l'esport català*. [En línia]. Barcelona: 2003. [Consulta: 1 juny 2004]. Disponible a <<http://cultura.gencat.es/esport>>

Ministerio de Educación y Ciencia. *Consejo Superior de Deportes*. [En línia]. [Consulta: 1 juny 2004]. Disponible a <<http://www.csd.mec.es/CSD>>

Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya. CCUC [En línia]: *Catàleg col·lectiu de les Universitats de Catalunya*. Barcelona: CBUC, 30 set. 1998. [Consulta: 24 maig 2004]. Disponible a: <<http://www.cbuc.es/ccuc>>

Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya [En línia]. Barcelona. [Consulta: 24 maig 2004]. Disponible a: <<http://www.xtec.es>>

Funció Tutorial

PROFESSOR: Pere PUJOLÀS i MASET

OBJECTIUS:

- Analitzar les funcions de l'acció tutorial en els centres escolars (tant de primària com de secundària) a l'entorn de l'orientació personal, l'orientació escolar i acadèmica i l'orientació personal, d'acord amb la legislació vigent.
- Conèixer els principals elements de la funció tutorial estructurats en el Pla d'Acció Tutorial (PAT) dels centres escolars.
- Conèixer els principals serveis externs de suport a la funció tutorial.
- Relacionar la funció tutorial amb la intervenció psicopedagògica

CONTINGUTS:

1. Introducció: funció tutorial, ensenyament i educació
2. Marc legal de la funció tutorial
3. Finalitats de la funció tutorial: l'orientació personal, l'orientació escolar i acadèmica, i l'orientació professional.
4. Les condicions fonamentals de la funció tutorial
5. Organització i programació de la funció tutorial: El Pla d'Acció Tutorial (PAT)
6. Eines i recursos per a l'orientació, dins els centres escolars
7. Els serveis externs de suport a la funció tutorial
8. La funció tutorial i la intervenció psicopedagògica

METODOLOGIA:

Es combinaran les explicacions teòriques amb exercicis pràctics i l'elaboració en equips de treball d'un Pla d'Acció Tutorial.

AVALUACIÓ:

Treball en equip i prova final escrita.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Arnaiz, P. i altres. *La acción tutorial: el alumnado toma la palabra*. Barcelona: Graó, 2003
- Escaño, J.; et al. *La participación de los padres y madres en la escuela*. Barcelona: Graó, 2003.
- Díez de Ulzurrun, A., Masegosa, A. *La dinámica de grupos en l'acció tutorial. Activitats per fer a l'aula*. Barcelona: Graó, 1996.
- Lago, J.R. "La acción tutorial en la educación secundaria como instrumento para la autorregulación". *Infancia y Aprendizaje*, 1999.
- Ministerio de Educación y Ciencia *Orientación y Tutoría*. Materiales para la Reforma. Educación. Secundaria Obligatoria. Madrid: MEC, 1992.
- Monton, M.J. *La integración de l'alumnat immigrant al centre escolar. Orientacions, propostes i experiències*. Barcelona: Graó, 2003.
- Ortega, R., del Rey, R. *La violencia escolar. Estrategias de prevención*. Barcelona: Graó, 2003.
- Przesmycki, H. *La pedagogía del contrato. El contrato didáctico en la educación*. Barcelona: Graó, 2000
- Puig, J.M., Martín, X., Escardibul, S.; Novella, A. *Com fomentar la participació en l'escola*. Barcelona: Graó-Biblioteca de Guix, 1997.

Pujolàs, P. *Aprender juntos alumnos diferentes. Els equips d'aprenentatge cooperatiu a l'aula*. Vic: Eumo Editorial, 2003.

Bibliografia complementària:

Ainscow, i altres. *Crear condiciones para la mejora del trabajo en el aula*. Madrid: Narcea, 2000.

Aldamiz, M. i altres *Com ens ho fem? Propostes per educar en la diversitat*. Barcelona: Graó, 2000.

Arnaiz, P., Isus, S. *La tutoría, organización y tareas*. Barcelona: Graó, 1995.

Bassedas, E., i altres. *L'assessorament psicopedagògic a Catalunya*. Barcelona: Graó, 2000.

Bonals, J. *El trabajo en equipo del profesorado*. Barcelona: Graó, 1996.

Carretero, M.R., Pujolàs, P., Serra, J. *L'assessorament psicopedagògic des d'una perspectiva comunitària*. Barcelona: La Galera, 2002.

Boque, M.C. *Guia de Mediació Escolar. Programa compresiu d'activitats*. Dossier Rosa Sensat. Barcelona, 2002.

Departament d'Ensenyament. *Programa de competència social. Educació Secundària*. Generalitat de Catalunya.

Fernández, A.M. *La intervención socioeducativa como proceso de investigación*. Valencia: Nau Llibres, 2003.

Parrilla, A. *Apoyo a la escuela: un proceso de colaboración*. Bilbao: Mensajero, 1996.

Pérez, M.L., Carretero, R., Juando, J. *Afectos, emociones y relaciones en la escuela*. Barcelona: Graó, 2001

Perrenoud, PH. *Diez nuevas competencias para enseñar*. Barcelona: Graó, 2004.

Trilla, J. Puig, J.M. (coords.) "Aulas con vida". *Cuadernos de Pedagogía*, 325. Juny, 2003.

Recursos Audiovisuales: Fotografía i Vídeo

PROFESSOR: Miquel PÉREZ i MAS

OBJECTIUS:

Taller pràctic per a la creació d'imatges fotogràfiques i la producció audiovisual videogràfica analògica i digital. L'assignatura pretén familiaritzar els estudiants amb les tècniques audiovisuals, les seves potencialitats expressives i llur aplicació en el marc escolar.

CONTINGUTS:

1. Fotografia:

- 1.1 Fonaments de la tècnica fotogràfica: la llum i els materials fotosensibles.
- 1.2 Les emulsions fotosensibles: fotogrames, quimigrames, luminogrames.
- 1.3 Construcció i presa d'imatges amb càmera estenopeica.
- 1.4 Fotografia digital: la càmera digital. Eines i tècniques bàsiques de retoc digital.

2. Vídeo:

- 2.1 Fonaments tecnològics del vídeo. Formats, sistemes i estàndards de vídeo.
- 2.2 La càmera de vídeo, el magnetoscopi i el televisor: tipologies, configuracions, connexionat i controls.
- 2.3 Vídeo digital: la càmera i els sistemes de producció digital.
- 2.5 Producció d'un videograma:
 - 2.5.1 Guionització.
 - 2.5.2 Preparació i realització.
 - 2.5.3 Postproducció.
- 2.6 El vídeo a l'aula.

METODOLOGIA I AVALUACIÓ:

Es tracta d'una assignatura totalment pràctica que alterna les tecnologies analògica i digital en la producció i edició d'imatges. L'assignatura es desenvoluparà en una aula que pugui ser convertida en laboratori fotogràfic i taller audiovisual, i en aules d'informàtica proveïdes dels recursos necessaris per a l'edició digital d'imatges. En acabar l'assignatura els estudiants hauran produït individualment un nombre determinat d'imatges fotogràfiques analògiques i digitals i, en grups de quatre o cinc, una producció videogràfica. Amb el conjunt d'aquests elements es durà a terme l'avaluació de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Cyr, D. *Fotografía recreativa para niños*. Barcelona: Daimón, 1978.
- Daly, T. *Guía básica de fotografía digital*. Barcelona: Blume, 2003.
- Dunn, J.R. *Vídeo digital en casa*. Madrid: McGraw Hill, 2003.
- Ferrés, J.; Prats, J. *Per una didàctica del vídeo*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1990.
- Ferrés, J.; Bartolomé, A.R. *El vídeo, enseñar vídeo, enseñar con el vídeo*. Barcelona: Gustavo Gili, 1991.
- Fontcuberta, J. *Fotografía: conceptos y procedimientos*. Barcelona: Gustavo Gili, 1991.
- Giacomantonio, M. *La enseñanza audiovisual. Metodología didáctica*. Barcelona: Gustavo Gili, 1979.

Complementària:

- Font, A. *33 Tècniques. Recursos audiovisuales*. Barcelona: Graó, 1985.

Langford, M. *Fotografía básica*. Barcelona: Omega, 1978.

Pérez, M. *Diccionari dels mitjans audiovisuals*. Vic: Eumo Editorial, 1995.

Zelich, C. *Manual de técnicas fotográficas del siglo XIX*. Utrera: Arte y Proyectos Editoriales, 1995.

Tallers Literaris

PROFESSORA: Maria Carme BERNAL i CREUS

INTRODUCCIÓ:

Aquesta assignatura consisteix a fer llegir per escriure i a escriure per llegir. La lectura de textos té com a finalitat la motivació literària en primer lloc, però també l'observació i l'anàlisi de tècniques que podran tenir una aplicació en l'escriptura. Així doncs, el destinatari és l'estudiant interessat per la literatura en la doble vessant receptiva i productiva.

OBJECTIUS:

1. Millorar la capacitat creativa i expressiva dels estudiants a partir de l'aplicació pràctica de tècniques i procediments literaris a diverses propostes d'escriptura de textos.
2. Ajudar l'estudiant a ampliar els coneixements literaris a partir de l'estudi d'aspectes relacionats amb els gèneres narratius d'alguns autors emblemàtics.
3. Fomentar el gust per la literatura mitjançant la lectura de llibres i el comentari a la classe.

PROGRAMA:

1. Introducció a la producció de textos literaris escrits:
 - 1.1. Reflexions a l'entorn de la producció i de la composició de textos literaris escrits. La construcció del text: fases de treball.
 - 1.2. Els gèneres narratius en prosa. Acostament a les tècniques i als procediments.
2. La narració breu; el conte literari.
 - 2.1. El naixement del conte literari.
 - 2.2. Indagacions a l'entorn del conte literari: Poe, Txèkhov, Kafka i altres.
 - 2.3. Tipologia de contes literaris: observació i anàlisi de models.
 - 2.4. Elaboració de contes a partir de criteris i tècniques diversos.
3. La prosa narrativa llarga: la novel·la
 - 3.1. Algunes reflexions a l'entorn del gènere novel·lístic.
 - 3.2. Consideracions estètiques sobre la novel·la des del romanticisme fins a l'actualitat. Alguns autors: Goethe, Melville, Oller, Conrad, Joyce i Rodoreda, entre altres.
 - 3.3. Aspectes de la novel·la:
 - 3.3.1. La gent i les veus
 - 3.3.2. El temps i l'espai.
 - 3.3.3. L'ambient.
 - 3.3.4. To i estil.
 - 3.3.5. Observació de models a partir de fragments de diversos autors.
 - 3.3.6. Redacció de textos argumentatius i expositius a partir de l'anàlisi d'alguns aspectes de la novel·la.
4. Altres formes narratives: la literatura del «jo»:
 - 4.1. Autobiografies, diaris, llibres de viatges, dietaris i epistolaris.
 - 4.2. Les tècniques narratives de la literatura autobiogràfica.
 - 4.3. Observació de models a partir de fragments de diversos autors.
 - 4.4. Descripció i autoretrat: redacció de textos.

METODOLOGIA I AVALUACIÓ:

L'assignatura tindrà una orientació teoricopràctica. Algunes sessions seran de caràcter purament informa-

tiu i de transmissió de continguts. La majoria, però, es destinaran a la realització de propostes col·lectives o individuals d'anàlisi de procediments literaris o de creació. En aquesta assignatura la funció de la tutoria tindrà una importància cabdal, atès que l'estudiant ha de poder recificar, ampliar o reelaborar el continguts dels seus textos mitjançant la discussió amb el professor, per tal de poder millorar l'expressió escrita personal. L'avaluació serà contínua i es basarà en la valoració progressiva de les diverses activitats realitzades al llarg del curs i en el control de les lectures consignades com a obligatòries. Atès el caràter de taller de l'assignatura, és indispensable l'assistència a classe, la participació en el treball a l'aula i la realització de totes les pràctiques programades. Qualsevol exercici o treball lliurat al professor com a definitiu i que no reuneixi els requisits de la bona normativa no podrà ser avaluat (el límit màxim d'errors tolerat és de deu, incloses les reiteracions d'un mateix error i amb independència de la llargada del text).

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Alcoverro, C. *Llegir per escriure. Escriure per llegir*. Barcelona: Barcanova, 1993
- Anderson Imbert, E. *Teoría y técnica del cuento*. Barcelona: Ariel, 1992.
- Balcells, J.; Coromina, E. *Papers de comunicació*. Barcelona: Teide, 1989.
- Pagés, Vicenç. *Un tranvia anomenat text. El plaer en l'aprenentatge de l'escriptura*. Barcelona: Empúries, 1998.
- Cassany, D. *Descriure escriure*. Barcelona: Empúries, 1987.
- Cassany, D. Luna, M.; Sanz, G. *Escriure (I, II, III)*. Barcelona: Cruilla, 1987.
- Cassany, D. *La cuina de l'escriptura*. Barcelona: Empúries, 1993.
- Coromina, E. *Pràctiques d'expressió i comunicació*. Vic: Eumo Editorial, 1987.
- Coromina, E. *Manual de redacció i estil*. Vic: Eumo Editorial, 1991.
- García Márquez, Gabriel. *La bendita manía de contar*. Madrid: Ollero & Ramos Editores, 1998.
- Freixas, Laura. *Taller de narrativa*. Madrid: Araya, 1999.
- Planelles, A; Vernet. *Contologia. Antologia del conte literari*. Barcelona: La Magrana, 1991.
- Propp, V. *Morfología del cuento*. Madrid: Akal, 1985.
- Sargatal, A. *Iniciació al conte literari*. Barcelona: Glauco, 1987.
- Soler, I; Trilla, M.R. *Les línies del text*. Barcelona: Empúries, 1989.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

- Bou, E. *Papers privats. Assaig sobre les formes literàries autobiogràfiques*. Barcelona: Edicions 62, 1993.
- Centelles, E. *El conte des de 1939*. Barcelona: Edicions 62, 1981.
- Foster, E. M. *Aspectes de la novel·la*. Barcelona: Columna, 1992.
- Queneau, R. *Exercicis d'estil*. Barcelona: Quaderns Crema, 1987.
- Soldevila, Ll. *Un temps, un país (1888-1939). Antologia de textos memorialístics*. Barcelona: Ed. 62, 1993.
- Sunyol, V. *Màquines per a escriure*. Vic: Eumo Editorial, 1992.

(La bibliografia referida a obres literàries es consignarà a classe).

Psicologia de l'Adolescència

PROFESSOR: Àngel SERRA i JUBANY

INTRODUCCIÓ :

Si comparem els comportaments dels nens amb els dels joves entre els 12 i els 16 anys, ens adonarem dels profunds canvis tant físics com psicològics que es produeixen al llarg d'aquest període de transició. Es tracta d'una transformació important que requereix una acció educativa específica donada la rellevància que té per al futur de l'individu i la conflictivitat que potencialment pot ocasionar.

L'enfocament que es donarà serà el de la psicologia ecològica, tenint en compte de manera relacionada, tant els aspectes conductuals, cognitius, com els socials i biològics, per poder incidir psicopedagògicament de forma adequada.

A nivell de contingut, es tractarà els diferents enfocaments o teories del desenvolupament adolescent, els aspectes biològics i físics del canvi, la nutrició i conducta alimentària, la construcció de la identitat i la vivència del cos, els canvis en les relacions socials bàsiques, així com el desenvolupament afectiu.

CONTINGUTS:

1. Naturalesa de l'adolescència
 - L'adolescència: període de transició
 - Concepte d'adolescència
2. L'estudi de l'adolescència
 - Història dels estudis sobre l'adolescència
 - Teories sobre el desenvolupament adolescent
3. Adolescència i cultura
 - Perspectiva antropològica i cultural
4. Desenvolupament físic i maduració sexual
 - La pubertat
 - El rellotge biològic
 - Les hormones sexuals i les hormones del creixement
 - Conseqüències físiques i psicològiques dels canvis hormonal
5. La imatge corporal
 - La vivència del cos
 - Importància de l'autoimatge en la formació de l'autoconcepte i la identitat
6. La nutrició de l'adolescent
 - Els aliments
 - Els hàbits alimentaris
 - Nutrició i exercici físic
7. Trastorns de la conducta alimentària
 - Anorexia nerviosa i bulímia
 - Aspectes preventius
8. Desenvolupament psicosexual en els adolescents
 - Conducta sexual i diferències individuals
 - Representació social del comportament sexual
 - Etapas en el desenvolupament psicosexual
 - Orientació i identitat sexual
 - Educació sexual
9. El gènere en l'adolescència

- El sexe i el gènere
- Gènere, autoconcepte i autoestima
- Estereotips de gènere
- Identitat i gènere
- 10. El desenvolupament emocional i afectiu
 - La vida afectiva
 - Creences populars sobre la vida emocional
 - Trastorns d'ansietat i trastorns de l'estat d'ànim
- 11. Canvis en les relacions socials bàsiques
 - Canvis en les relacions familiars
 - Canvis en les relacions socials i d'amistat
 - Canvis en l'àmbit acadèmic
 - L'orientació professional
- 12. Desenvolupament i canvi cognitiu
 - Etapas en el desenvolupament cognitiu
 - Efectes del pensament adolescent en la personalitat i la conducta
- 13. Escripció i adolescència
 - Nous mitjans de comunicació
 - El diari adolescent
 - Literatura i adolescència
- 14. La prevenció de drogodependències
 - Concepte i tipologies
 - Aspectes preventius
- 15. Violència juvenil
 - Concepte
 - Aspectes psicosocials facilitadors
- 16. Entrevista amb adolescents
 - Globalització del temari desenvolupat durant el curs
 - Anàlisi de l'observació

METODOLOGIA:

L'assignatura es treballarà a partir de les explicacions del professor i la participació dels estudiants en les diferents activitats didàctiques.

AVALUACIÓ:

30% Petita investigació sobre algun àmbit d'interès per als estudiants a partir de qüestionaris elaborats per els alumnes.

70% Examen escrit sobre els conceptes i les lectures aportades durant les classes.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Kimmel, D.G. i Weiner, I.B.: *La adolescència: una transició del desenvolupament*. Barcelona: Ariel, 1998.

Rice, F.P.: *Adolescència. Desenvolupament, relacions i cultura*. Madrid: Prentice Hall, 2000.

Sandrock, John. *Adolescència* (9a ed.) Madrid: McGraw-Hill, 2004.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

Barberà, Ester (coord.). *Psicología de género*. Madrid: Prentice Hall, 2004

Crooks, R.; Baur, K. *Nuestra sexualidad*. Madrid: Thomson, 2000.

Feixa, Carles. *De jóvenes, bandas y tribus*. Barcelona: Ariel, 1999.

Funes, J. *Drogas y adolescentes*. Madrid: Aguilar, 1996.
Galindo, Antonio. *Inteligencia emocional para jóvenes*. Madrid : Prentice Hall, 2003.
Puig, J.M. (coord.): *Educación a la secundaria*. Vic: Eumo Editorial, 2000
Toro, J. *El cuerpo como delito*. Barcelona: Ariel, 1996.

Festes i Activitats d'Oci a l'Escola

PROFESSOR: Jacint TORRENTS i BUXÓ

OBJECTIUS:

Aportar coneixements bàsics que permetin apropar-se a la cultura popular, al calendari festiu i a les activitats d'oci (de lleure o de temps lliure) a l'escola com a importants elements organitzadors de la dinàmica escolar.

Valorar les festes i altres activitats d'oci a l'escola com a referents de la cultura popular que ens ajuden a construir la identitat, milloren les relacions internes, connecten amb l'entorn social i permeten un tractament global de les diverses àrees del currículum escolar.

CONTINGUTS:

1. El patrimoni popular a l'escola:
 - 1.1. La vivència humana del temps.
 - 1.2. El calendari en la societat moderna.
 - 1.3. La festa, ahir i avui.
 - 1.4. El calendari festiu i el costumari a Catalunya.
2. L'educació en l'oci:
 - 2.1 Les activitats d'oci, ahir i avui.
 - 2.2 Festa, oci i institucions.
 - 2.3 L'animació sociocultural.
 - 2.4 Organitzacions de temps lliure.
3. Festa i oci a l'escola:
 - 3.1. La vivència del temps a l'escola.
 - 3.2. La festa i l'oci com a: elements motivadors, projectes de grup, elements d'interacció amb el medi, centres d'interès, eines d'animació.
 - 3.3. Activitats: celebracions festives, sortides de camp, setmanes culturals i altres
 - 3.4. Procediments i recursos per a la programació de festes i activitats d'oci.

METODOLOGIA I AVALUACIÓ:

Les exposicions a classe es complementaran amb un dossier de textos escollits de la bibliografia i per l'anàlisi de materials diversos.

Es realitzaran dos treballs:

- un treball de camp individual de recerca sobre festes populars en una comunitat humana. (25%)
- un treball col·lectiu de i realització d'una activitat festiva. (25%)

Es realitzarà un examen final al mes de juny. (40%)

Es tindrà en compte l'assistència a les classes i a les activitats proposades, així com la participació i la motivació per l'assignatura. (10%)

Els quatre elements d'avaluació hauran d'assolir el nivell d'aprobat per poder-se sumar.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Campbell, J. *Las máscaras de Dios: Mitología occidental*. Madrid: Alianza Editorial, 1992.

Cardús, S. *Saber el temps. El calendari i la seva significació en la societat moderna*. Barcelona: Alta Fulla, 1985.

- Caro Baroja, J. *El Carnaval, La estación de amor i El estío festivo*. Trilogia. Madrid: Taurus, 1979, 1979 i 1984 (respectivament).
- Colomer, J. *Festa i escola. Recursos per a les festes populars*. Barcelona: Graó, 1987.
- Delgado, M. *La festa a Catalunya, avui*. Barcelona: Barcanova, 1992.
- Diversos. *Organizaciones infantiles y juveniles de tiempo libre*. Madrid: Narcea, 1994.
- Elias, N. i Dunning, E. *Deporte y ocio en el proceso de la civilización*. Madrid: Fondo de Cultura Económica, 1992.
- Eliade, M. *Lo sagrado y lo profano*. Barcelona: Col. Punto Omega n. 2, 1983.
- Fàbregas, X. *El fons ritual de la vida quotidiana*. Barcelona: Edicions 62, 1982.
- Hobsbawn, E. i Ranger, T. *L'invent de la tradició*. Vic: Eumo Editorial, 1982.
- Lévi-Strauss, C. *Mito y significado*. Madrid: Alianza Editorial, 1978.
- Masferrer, M. *L'infant i el jove en el món del lleure*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1985.
- Prat, J. i Contreras, J. *Les festes populars*. Barcelona: Els llibres de la frontera, 1987.
- Puig, A. i Colomer, J. *Les festes populars i l'infant*. 3 vols. Barcelona: La Llar del Llibre, 1977.
- Soler i Amigó, J. *La cultura popular tradicional*. Barcelona: Pòrtic, 2001.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

- Ajuntament de Barcelona. *Calendari de festes i tradicions, La Festa de la Mercè i El Carnaval a Barcelona*. Barcelona: Quaderns de divulgació cultural, 1980 i 1984.
- Amades, J. *Costumari català. El curs de l'any*. 5 vols. Barcelona: Salvat/Edicions 62, 1982.
- Artís-Gener, A. i Moya, B. *Festes populars a Catalunya*. Barcelona: Editorial HMB, 1980.
- Caballé, I. i Ibern, P.M. *El carnestoltes arenyenc al segle XIX*. Barcelona: Alta Fulla, 1985.
- Campmany, A. *Calendari de llegendes, costums i festes tradicionals catalanes*. 3 vols. Barcelona: Laia, 1978.
- Colomer, J. *Festes populars de Catalunya*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1978.
- Direcció General de Turisme. *Festes i tradicions de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1992.
- Diversos. *Festes i tradicions a l'escola. Tardor-Hivern. Primavera-Estiu*. 2 vols. Barcelona: CEAC, 1989 i 1990 (respectivament).
- Fàbregas, X. *Cavallers, dracs i dimonis*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1976.
- Franch, J. *El lleure com a projecte*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1985.
- Fundació Serveis de Cultura Popular. *Calendari de festes de Catalunya, Andorra i la Franja*. Barcelona: Alta Fulla, 1989.
- Janer i Manila, G. *Cultura popular i ecologia del llenguatge*. Barcelona: CEAC, 1982.
- Llopart, D.; Prat, J. i Prats, L. *La cultura popular a Catalunya. Estudiosos i institucions 1853-1981*. Barcelona: Serveis de Cultura Popular, 1985.
- Moya, B. *Calendes. Impresions sobre mites, festes i celebracions catalanes*. Tarragona: El Mèdol, 1996.
- Obra Social. *Ara ve Nadal. Les festes de primavera*. Barcelona: Caixa de Barcelona, 1981 i 1983 (respectivament).
- Prat, J. *La mitologia i la seva interpretació*. Barcelona: Els llibres de la frontera, 1984.
- Soler i Sabaté, F. *Tàrasca. Dies de llum i festa. Patrimoni popular a Televisió de Catalunya*. Tarragona: El Mèdol, 2001.
- Violant i Simorra, R. *El llibre de Nadal*. Barcelona: Alta Fulla, 1983.

Matemàtiques a partir de l'entorn

PROFESSOR: Pau CASAÑAS i XURIACH

OBJECTIUS:

- Presentació dels materials estructurats, útils per a l'aprenentatge de la Matemàtica a Educació Infantil i Primària.
- Veure totes les possibilitats de cada material, a partir de la seva construcció, elaboració i manipulació.
- Mostrar la manera d'aplicar-lo als diversos punts del Currículum d'Educació Infantil i Primària, on sigui possible.
- Reflexionar sobre els coneixements matemàtics generals que la majoria de persones fan servir en la seva vida quotidiana.

CONTINGUTS:

1. Geometria de l'entorn. Descoberta i representació d'elements geomètrics:

1.1. Tàngrams:

- 1.1.1. Construcció amb diversos materials.
- 1.1.2. Dibuix amb les eines de dibuix lineal.
- 1.1.3. Estudi de relacions topològiques i geomètriques.
- 1.1.4. Descoberta d'elements de la Geometria Plana.
- 1.1.5. Mesura d'àrees i superfícies.

1.2. El Geoplà:

- 1.2.1. Construcció.
- 1.2.2. Utilització per a l'estudi de diversos elements de la Geometria Plana.
- 1.2.3. Càlcul d'àrees i perímetres.
- 1.2.4. Representació de nombres i descoberta de certes propietats numèriques.
- 1.2.5. Activitats ludicomatemàtiques.

1.3. Materials per a la representació i estudis de la Geometria de l'Espai:

- 1.3.1. Construcció de poliedres amb diversos materials.
- 1.3.2. Descoberta dels elements d'un políedre i relacions numèriques entre ells.
- 1.3.3. Estudi dels desenvolupaments plans.
- 1.3.4. Els sòlids platònics.

2. Les eines per al càlcul:

2.1. Calculadores:

- 2.1.1. Descoberta del teclat.
- 2.1.2. Els nombres de la calculadora i les seves relacions.
- 2.1.3. Diferents maneres de fer les mateixes operacions.
- 2.1.4. Memòries i tecles de constant.
- 2.1.5. Treball amb nombres negatius i expressions numèriques complexes.
- 2.1.6. Descomptes i percentatges.
- 2.1.7. El missatge d'error.
- 2.1.8. Activitats ludicomatemàtiques.

2.2. El full de càlcul:

- 2.2.1. Construcció de diverses taules numèriques.
- 2.2.2. Descoberta de les propietats dels nombres.
- 2.2.3. Taules per a càlculs geomètrics i investigació de propietats geomètriques.

3. Jocs populars, casolans i de tauler. Aprofitament per a fer matemàtiques.

METODOLOGIA:

La matèria s'agrupa en diversos blocs temàtics que es contemplen seqüencialment al llarg del quadrimestre. Cada bloc comença amb una exposició teòrica per part del professor, seguida d'unes propostes de treball que impliquen la realització de petites recerques guiades per part dels estudiants. Aquestes recerques són realitzades a classe, treballant en petit grup, amb el suport i supervisió del professor. Els resultats obtinguts es recullen en un quadern d'equip que es revisa periòdicament. Al final de cada bloc es fa una posada en comú del resultat obtingut pels diversos equips de treball. La dinàmica de l'assignatura fa del tot imprescindible l'assistència a classe per part dels estudiants.

AVALUACIÓ:

Al llarg del curs, després de cada tema, s'avaluarà el quadern de grup i al final es farà una prova individual escrita. La presentació del quadern de grup és condició necessària per a superar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Bell, R.; Cornelius, M. *Juegos con tableros y fichas. Estimulos a la investigacion Matemática*. Barcelona: Labor, 1990.
- Bolt, B. *Actividades matemáticas*. Barcelona: Labor, 1988.
- Bolt, B. *Más actividades matemáticas*. Barcelona: Labor, 1988.
- Castelnuovo, E. *La Geometría*. Barcelona: Ketres, 1981.
- Codina, R. et al. *Fer Matemàtiques*. Vic: Eumo Editorial, UB, UAB, 1992.
- Fisher, R.; Vince, A. *Investigando las Matemáticas*. Madrid: Akal, 1990.
- Holt, M. *Matemática Recreativa 2*. Barcelona: Martínez Roca, 1986.
- Segarra, L. *Repertori. Matemática recreativa*. Barcelona: Teide, 1985.
- Segarra, L. *Encercla el cercle. Matemática recreativa*. Barcelona: Graó, 1987.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

- Bolt, B. *Aun más actividades matemáticas*. Barcelona: Labor, 1989.
- Bolt, B.; Hobbs, D. *101 Proyectos matemáticos*. Barcelona: Labor, 1991.
- Briales, F.; Gimenez, M. *Matemática viva*. Madrid: Alhambra, 1989.
- Diversos Autors, *Breu viatge al món de la Matemàtica*. Barcelona: Fundació Caixa de Pensions, 1983.
- Diversos Autors, *Matemáticas: cultura y aprendizaje*. Madrid: Síntesis, 1991.
- Fletcher; Ibotson. *Tangram*. Barcelona: Teide, 1973.
- García, J.; Bertran, C. *Geometría y experiencias*. Madrid: Alhambra, 1988.
- Gete-Alonso, J.C.; Del Barrio, V. *Medida y realidad*. Madrid: Alhambra, 1989.
- Holt, M. *Matemática Recreativa 3*. Barcelona: Martínez Roca, 1988.
- Meavilla, V.; Canteras, J. *Viaje gráfico por el mundo de las Matemáticas*. Saragossa: ICE Universidad de Zaragoza, 1985.
- Northrop, E. *Paradojas matemáticas*. Mèxic: UTEHA, 1981.
- Perelman, V. *Matemática recreativa*. Barcelona: Martínez Roca, 1968.

Llengua anglesa i didàctica a l'educació infantil

PROFESSORA: Anna VALLBONA

OBJECTIUS:

- Introduir la llengua estrangera a partir de 4 anys.
- Proveir els alumnes de recursos didàctics per a l'ensenyament de l'anglès a l'etapa d'educació infantil
- Aprofundir en els coneixements gramaticals necessaris per a l'ensenyament de la llengua anglesa a parvulari i a cicle inicial de Primària.

CONTINGUTS:

1. Daily routines
2. Classroom management
3. Festivities: Halloween, Christmas, Carnival
4. Games
5. Songs, chants and nursery rhymes.
6. Role play: 'Let's pretend'
7. Fairy Tales: Story books
8. Total Physical Response
9. Cross-curricular activities
10. Video techniques: Using videos with very young learners

METODOLOGIA I AVALUACIÓ:

Es tracta d'una assignatura en la qual a través de l'elaboració d'activitats i unitats didàctiques els alumnes aprenen metodologies i estratègies per l'ensenyament de l'anglès a infantil.

L'avaluació de l'assignatura consta d'un treball escrit i la seva presentació oral d'un dels temes estudiats durant el curs.

BIBLIOGRAFIA BASICA:

- Reilly, V.; Ward, S. *Very Young Learners*. Oxford University Press, 1997.
- Moorcroft, C. Barker, R. *Developing Literacy Year 1*. A&C Black Limited, 1998.
- Developing Literacy Year 2*. A&C Black Limited, 1998.
- Moot, L.; Morris, J. *Themes for Early Years. Christmas*. Scholastic, 1998.
- Mudd, S.; Mason, H. *Tales for Topics*. Belair Publications, 1993.
- Burgess, Chris. *Creative Writing Module*. Schofield & Sims, 1994
- De Boó, M. *Action Rhymes and Games*. Scholastic.

Activitats amb Suport Musical

PROFESSORA: Gemma TORRES i CLADERA

OBJECTIUS:

L'alumne/a ha de tenir les eines necessàries per poder-se desenvolupar en qualsevol sector que impliqui realitzar activitat física amb base musical.

- Aprendre i practicar els moviments bàsics de qualsevol activitat física amb base musical.
- Entendre l'estructura musical i acoblar els moviments a la música.
- Saber diferenciar i analitzar una classe coreogràfica.

METODOLOGIA:

Les sessions seran teoricopràctiques al gimnàs i puntualment a l'aula.

Caldrà realitzar treballs individuals i en grup.

CONTINGUTS:

1. Presentació
2. Activitat física i salut.
 - Estil de vida saludable.
 - Adaptacions.
3. Generalitats de l'aeròbic.
4. Orígens de l'aeròbic.
5. Estructura d'una sessió.
 - a. Fases i estructura de la sessió.
 - b. La sessió: Escalfament/ Part principal/ Tornada a la calma/ Estiraments.
6. Moviments bàsics:
 - Classificació.
 - Moviments de braços.
 - Aspectes de l'instructor. Aspectes valorables de l'instructor.
7. La música
 - Concepte.
 - Temps forts i Temps dèbils.
 - B.P.M.
 - Frases musicals
 - Blocs musicals.
 - Pont musical.
8. Estil coreografiat. Elements de variació.
 - Concepte.
 - Selecció de moviments.
 - Elements de variació.
9. Progressions pedagògiques.
 - Concepte.
 - Estratègies i consells
10. Altres.
 - Postura.
 - Vestuari.
 - Calçat...

11. Anàlisi del món laboral.

12. Noves tendències.

AVALUACIÓ:

Es valorarà l'assistència, la participació i l'actitud a classe.

Es realitzaran treballs teoricopràctics de manera continuada.

Es realitzarà un examen teòric i també pràctic. Caldrà aprovar-los ambdós.

OBSERVACIONS:

Per a les classes pràctiques s'ha de portar roba i calçat esportius.

No cal tenir cap tipus de coneixement previ per a aquesta assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

Diéguez, J. *Aeròbic en salas de fitness. Manual teórico-práctico*. Barcelona: Inde.

Diéguez, J. *Aeròbic*. Barcelona: Inde.

López, P. Ángel *Ejercicios desaconsejados en la actividad física. Detención i alternativas*. Barcelona: Inde.

Activitats Turístiques i Activitats Físiques i Esportives

PROFESSOR: Oriol SALLENT

OBJECTIUS:

L'assignatura es situa en l'itinerari de lleure de les Ciències de l'Activitat Física i l'Esport i, com a tal, cerca guiar l'alumne interessat en aquest camp per donar-li la màxima potencialitat en el món professional.

L'objectiu general de l'assignatura és aconseguir que els alumnes estiguin capacitats per comprendre, dirigir, crear i assumir iniciatives en l'àmbit del turisme i l'esport.

Com a *objectius més específics* entenem que en acabar l'assignatura,

1. Els alumnes tindran una visió i una comprensió generals de l'àmbit de l'esport i el turisme
 - a. Coneixement bàsics de l'àmbit turístic (visió sociològica, màrqueting, desenvolupament local, etc.)
 - b. Comprensió dels conceptes propis de l'àmbit de l'esport i el turisme, classificacions dels diferents subàmbits, interrelacions, exemples.
2. Els alumnes tindran els recursos per valorar (analitzar, avaluar, criticar, proposar) les diferents realitats possibles en l'àmbit de l'esport i el turisme
 - a. Distinció entre les diferents realitzacions que es donen en aquest àmbit (turisme actiu, turisme esportiu, iniciativa privada, administració, etc.)
 - b. Anàlisi i identificació dels diferents nivells de desenvolupament possible i com optimitzar-los.
 - c. Capacitat d'anàlisi i síntesi a partir de la lectura i debat d'articles relacionats amb l'assignatura.
 - d. Recerca de fonts secundàries d'informació.
3. Els alumnes seran capaços de dissenyar projectes empresarials viables de desenvolupament d'iniciatives en l'àmbit del turisme i l'esport.
 - a. Breu introducció als conceptes de màrqueting, màrqueting estratègic, operatiu, relacional i *benchmarking*, aplicats al turisme
 - b. Diferenciar entre el màrqueting d'una organització i el de destins turístics.
 - c. Insistència en la importància de l'anàlisi del mercat, l'autodiagnosi i el marc legal.
 - d. Coneixement de les fonts de finançament més oportunes.
 - e. Aplicació dels coneixements teòrics a la resolució de casos pràctics
4. Els alumnes reconeixeran les possibilitats d'involucrar-se en aquest àmbit
 - a. Definició de paràmetres que permeten identificar les possibilitats més interessants i viables
 - b. Coneixement d'iniciatives actuals en els diferents subàmbits
 - c. Possibilitat de ser aconsellats i tutoritzats en l'interès de cadascú per implicar-se en el sector
5. Els alumnes tindran els recursos per poder efectuar el primer pas en els diferents projectes escollits
 - a. Selecció i desenvolupament teoricopràctic del cas que considerin més interessant i apropiat per a cada alumne
 - b. Possibilitat d'entrar en contacte directe amb privats, entitats o institucions implicades en aquest àmbit
 - c. Dinamitzar les capacitats de treball en grup i les habilitats comunicatives
 - d. Possibilitat de ser aconsellats i tutoritzats en les primeres iniciatives en aquest àmbit

CONTINGUT:

El programa el conformen 12 temes dividits en 5 blocs temàtics:

Bloc I: Introducció al fenomen del turisme

Tema 1. Conceptes. Història, situació actual i tendències

Tema 2. Planificació i impactes del turisme. Sociologia del turisme

- Tema 3. Sectors implicats en la indústria del turisme
- Bloc II: Introducció a l'àmbit de l'esport i el turisme
 - Tema 4. Conceptes i classificació en l'àmbit de l'esport i el turisme
 - Tema 5. Història, situació actual i tendències
- Bloc III: Sectors implicats en l'àmbit de l'esport i el turisme
 - Tema 6. El turisme actiu. Iniciativa privada i pública. L'animació turística esportiva
 - Tema 7. El turisme esportiu. Competicions i entrenament
- Bloc IV: Introducció al màrqueting turístic
 - Tema 8. La funció del màrqueting a les organitzacions turístiques. Màrqueting turístic contemporani (estratègic, operatiu i relacional).
- Bloc V: Gestió en l'àmbit del turisme i l'esport
 - Tema 9. Gestió empresarial i institucional del turisme actiu.
 - Tema 10. Gestió empresarial i institucional del turisme esportiu
 - Tema 11. Gestió sostenible del turisme i l'esport
 - Tema 12. Ajuts, docència i recerca en l'àmbit del turisme i l'esport

METODOLOGIA:

Els continguts es transmetran a partir de les explicacions del professor i de conferenciant convidats. Pel desenvolupament de continguts pràctics s'utilitzarà el debat i la dinàmica de grups i en el cas de realitzar treballs, la tasca tutorial.

Els estudiants hauran de completar els continguts amb la bibliografia donada així com altre material de consulta (pàgines web, entrevistes, etc.)

Treballs pràctics

A l'aula es discutiran articles, es compartiran experiències i exercicis de resolució de casos.

Independentment o en grups els alumnes hauran de realitzar els següents treballs que seran comentats en tutoria.

- a) Estudis de casos reals. En grups de tres es donaran a escollir diferents propostes que els alumnes hauran d'investigar, desenvolupar i proposar hipòtesi d'implantació en el territori català. Aquests treballs seran exposats a classe

AVALUACIÓ:

En haver-hi continguts teòrics i pràctics es proposa un sistema que permeti l'avaluació i control de l'aprenentatge d'ambdós continguts

- a) Continguts teòrics: Examen final en acabar el quadrimestre. La importància d'aquest examen serà de 45% de la nota final.
- b) Continguts pràctics. Es desenvoluparan al llarg de tot el curs amb un sistema d'avaluació continua basat en la resolució individual o en grup d'exercicis plantejats a classe (amb un percentatge del 15% de la nota), la presència en casos de xerrades i amb la redacció dels estudis de casos reals (40% de la nota).

Esquemàticament, i sobre un total de 10 punts

Examen teòric4.5 punts

Avaluació pràctica.....5.5 punts

Lectures i exercicis 1.5 punts

Estudi de cas real 4 punts

L'assistència a classe és lliure, exceptuant aquells dies en que vinguin conferenciant convidats, en que serà obligatòria.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografía básica

- Bigné, E., Font, X. i Andreu, L. *Marketing de Destinos Turísticos. Análisis y estrategias de desarrollo*. Madrid: Esic, 2000.
- Hudson, S. *Sports and Adventure Tourism*. Binghampton, NY: The Haworth Press. Inc., 2002.
- Cerveró, J., Iglesias, O. I Villacampa, O. *Marketing Turístico*. Vic: Eumo Editorial, 2001.
- Montaner, J. *Estructura del Mercado Turístico*. Madrid: Síntesis, 1991.
- Standeven, J. De Knop, P. *Sport Tourism*. Champaign, IL.: Human Kinetics, 1999.

Bibliografía complementaria

- Alcázar, B. *Los Canales de Distribución en el sector Turístico*. Madrid: Esic, 2002.
- Chavez, A. i Mesalles, Ll. *El animador*. Barcelona: Laertes, 2001.
- Jafari, J. *Enciclopedia del Turismo*. Madrid: Síntesis, 2000.
- Kotler, P.; et al. *Introducción al Marketing*. Madrid: Prentice Hall, 2002.
- Sancho, A. *Introducción al Turismo*. Madrid: Publicació de l'OMT, 1996.

Especialització Esportiva: Rugbi

PROFESSORAT: Gil PLA i CAMPÀS

OBJECTIUS:

1. Desvetllar en els alumnes l'interès per la iniciació en aquest esport.
2. Assolir un pensament tàctic raonat que els permeti reconèixer les situacions de joc per respondre-hi de la forma més adient.
3. Millorar els coneixements i les actituds per analitzar aquest esport en estadis avançats.
4. Apofundir en el coneixement del reglament per poder-lo aplicar en contextos d'iniciació esportiva.
5. Millorar la destresa en les habilitats tècniques pròpies del rugbi.

PROGRAMA:

1. Reforç dels aspectes treballats en l'assignatura troncal de rugbi de 2n curs:
 - 1.1. Aspectes tecnicotàctics individuals
 - 1.2. Aspectes tecnicotàctics col·lectius
2. Tècnica i tàctica específica
 - 2.1. Individual: davanters, mitjos i tres quarts
 - 2.2. Col·lectiva
3. Conceptes tacticoestratègics
 - 3.1. Referencial de joc ofensiu
 - 3.1.1. En fase estàtica
 - 3.1.2. En fase dinàmica
 - 3.2. Posicions bàsiques en els serveis
 - 3.2.1. Camp
 - 3.2.2. Sortida de 22
 - 3.2.3. Cop de càstig i franc
4. Aprofundiment en la comprensió global del joc
5. Aprofundiment del reglament
 - 5.1. Esperit i filosofia del reglament
 - 5.2. Estudi i consideració de les normes
 - 5.3. Aplicació pràctica
6. Rugbi i dona
7. Modalitats esportives afins
 - 7.1. Rugbi 7, rugbi a XIII i futbol australià.

METODOLOGIA:

Les sessions de l'assignatura seran de treball teòric a l'aula i, sobretot, de treball dels seus aspectes pràctics al camp. Les sessions pràctiques estaran al voltant del 70% de les sessions total de l'assignatura. És imprescindible la participació activa dels estudiants per obtenir una bona assimilació de tot allò que comporta el coneixement d'aquest esport.

OBSERVACIONS:

Per a la realització de les classes és imprescindible roba i calçat esportius. Preferentment, roba resistent i botes de tacs.

AVALUACIÓ:

La nota final de l'assignatura sortirà dels següents aspectes que és imprescindible aprovar:

- Activitats i sortides pròpies de l'assignatura: 50% de la nota final.
- Prova escrita sobre continguts de l'assignatura: 50% de la nota final.

Per aprovar l'assignatura en primera convocatòria és imprescindible l'assistència a un mínim del 80% de les sessions pràctiques realitzades.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Biscombe, T. *Steps to succes*. Champaign: Human Kinetics, 1998.

Collins, D. i Hale, B. *Rugby tough*. Champaign: Human Kinetics, 2002.

Corless, B. *El Rugby: técnica, táctica y entrenamiento*. Barcelona: Hispano Europea, 1988.

Wyatt, D. *The rugby revolution*. Londres: Metro, 2003.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

Barrière, R. *Le Rugby et sa valeur éducative*. Paris: Librairie Phylosophique J. Vrin, 1980.

Greenwood, J. *Rugby total*. Madrid: Tutor, 1994.

Marty, R. & Manzanares, P. *La USAP de Perpinyà, la força del rugbi català*. Barcelona: Thassàlia, 1998.

Rea, C. *Rugby: a history of Rugby Union Football*. Londres: Hamlyn, 1977.

Termcat, Centre de Terminologia. *Diccionari de rugbi*. Barcelona: Proa, 1995.

Especialització Esportiva: Handbol

PROFESSOR: Jordi COMA BAU

OBJECTIUS:

1. Conèixer i saber interpretar les regles de l'handbol.
2. Aprofundir i treballar la tàctica col·lectiva d'atac i defensa.
3. Aprofundir i treballar la tàctica individual d'atac i defensa.
4. Saber i experimentar amb la preparació física específica de l'handbol.
5. Iniciar als alumnes en el treball de la planificació d'una temporada.
6. Transferir tots els coneixements adquirits a la realitat de l'handbol (treball de pista).

CONTINGUTS:

Reglament:

- Reglament d'handbol

Generalitats:

- Principis generals de l'handbol
- Tàctica individual (d'atac i de defensa).
- Tàctica de grups
- La visió perifèrica en l'handbol

Atac:

- Mitjans bàsics tàctics col·lectius d'atac (encreuament, bloqueig, penetracions successives, passada i va...)
- Sistemes d'atac (3: 3, 2: 4)
- Formes de desenvolupament de la tàctica col·lectiva d'atac
- Fases de la tàctica col·lectiva d'atac

Defensa:

- Sistemes defensius
- Formes de desenvolupament de la tàctica col·lectiva de defensa
- Fases de la tàctica col·lectiva de defensa

Planificació:

- Bases per a una bona planificació
- Preparació física específica de l'handbol

METODOLOGIA:

1. Les sessions seran teoricopràctiques amb predomini de la part pràctica. També hi haurà sessions únicament teòriques i/o pràctiques
2. Es demanaran petits treballs al llarg de l'assignatura per tal de portar a terme una avaluació formativa constant.
3. Es demanarà una implicació per part de l'alumne en totes les sessions pràctiques. Les pràctiques s'han de viure!

AVALUACIÓ:

- Elaboració d'una memòria de curs (apunts, exercicis classe, exercicis entregats) 20%.
- Actitud i participació activa en el transcurs de les sessions realitzades. 10%.
- Avaluació formativa al llarg del quadrimestre (presentació al dia dels exercicis proposats) 20%.
- Examen de continguts 50%. S'ha d'aprovar amb un 5.
- Per tal de poder-se examinar farà falta haver assistit a un 70% de les sessions pràctiques.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Bayer, Claude. *Técnica del balonmano*. Editorial HispanoEuropea.

Diversos autors. *Balonmano*. Comitè Olímpic Espanyol i Real Federación Española de Balonmano, 1991.

Espar, X. *Balonmano*. Barcelona: Martinez Roca, 2001.

J.L. Anton. *Fundamentos y etapas de aprendizaje*. Madrid: Gymnos.

M. Müller i altres. *Balonmano; entrenarse jugando*. Barcelona: Paidotribo.

Articles varis (Apunts d'handbol INEF Barcelona).

Control i Valoració del Rendiment Esportiu

PROFESSOR: Ernest BAIGET i VIDAL

OBJECTIUS:

1. Conèixer les bases conceptuals i metodològiques dels sistemes i proves de valoració funcional i de la capacitat de rendiment físic.
2. Donar a l'estudiant els instruments d'avaluació de les principals capacitats funcionals i condicionals que determinen el rendiment físic.
3. Conèixer i experimentar com portar a terme programes i protocols d'avaluació mitjançant test de camp.
4. Interpretar correctament els resultats de les avaluacions per aplicar-ho a l'entrenament esportiu.

CONTINGUTS:

1. Bases teòriques, metodològiques i objectius de la valoració funcional
 - 2.1. Concepte i objectius de la valoració funcional
 - 2.1. Bases metodològiques de la valoració funcional
 - 2.2. Paràmetres funcionals
 - 2.3. La mesura
 - 1.2.1. Tipus i graus de mesura
 - 1.2.2. Característiques qualitatives de les mesures
 - 2.4. La avaluació
 - 1.2.1. Objectius de la avaluació
 - 1.2.2. Proves de laboratori / proves de camp
2. Valoració funcional del metabolisme energètic en el terreny esportiu: proves de camp
 - 2.1. Fonaments metodològics de les proves de camp
 - 2.2. Valoració funcional del metabolisme aeròbic a partir de mètodes indirectes
 - 2.2.1. Proves genèriques d'aptitud aeròbica
 - 2.2.2. Proves de valoració de la potencia aeròbica màxima (PAM)
 - 2.2.3. Proves de valoració de la resistència aeròbica i determinació del llindar anaeròbic
 - 2.2.4. Aplicacions a l'entrenament
 - 2.3. Valoració funcional del metabolisme anaeròbic
 - 2.3.1. Proves de valoració de la potencia i capacitat anaeròbica alàctica.
 - 2.3.2. Proves de valoració de la potencia i capacitat anaeròbica làctica.
 - 2.3.3. Aplicacions a l'entrenament
3. La avaluació de la força i potencia musculars
 - 3.1. Objectius de la valoració de la força i potencia musculars
 - 3.2. Metodologia de valoració de la força i potencia musculars
 - 3.2.1. Proves isomètriques
 - 3.2.2. Proves isocinètiques
 - 3.2.3. Proves isotòniques
 - 3.2.4. Avaluació del cicle elongació-contracció
 - 3.2.5. Relacions força-velocitat
 - 3.3. Instruments d'avaluació
 - 3.4. Aplicacions a l'entrenament
4. La avaluació de la flexibilitat
 - 4.1. Objectius de la valoració de la flexibilitat

- 4.1. Metodologia de valoració de la flexibilitat
 - 4.1.1. Mètodes directes d'avaluació de la flexibilitat
 - 4.1.2. Mètodes indirectes d'avaluació de la flexibilitat
- 4.2. Instruments de mesura de la flexibilitat
- 5. Bateria de valoració de la condició física
 - 5.1. Conceptes i aplicacions
 - 5.2. Bateria de condició física

METODOLOGIA:

L'assignatura combina sessions teòriques i sessions pràctiques amb l'objectiu d'aplicar els coneixements adquirits a l'aula mitjançant la realització de test i proves físiques de camp en el mateix terreny esportiu.

AVALUACIÓ:

L'avaluació consistirà a demostrar que l'estudiant ha adquirit els coneixements teòrics mitjançant un examen escrit, i mitjançant la assistència i presentació de treballs referents a les classes pràctiques.

BIBLIOGRAFIA:

a) Bàsica:

- Barbany, JR. *Fisiología del ejercicio físico y del entrenamiento*. Barcelona: Paidotribo, 2002.
- García, J.M.; Ruiz, J.A.; Navarro, M. *Pruebas para la valoración de la capacidad motriz en el deporte. Evaluación de la condición física*. Madrid: Gymnos, 1996.
- George, J.D.; Grath, A.; Vehrs, P.R. *Test y pruebas físicas*. Barcelona: Paidotribo, 2001.
- Grabowski, T. *Principios de Anatomía y Fisiología*. 9a ed. Oxford University Press, 2002.
- MacDougall, J.D.; Wenger, H.A.; Green, H.J. *Evaluación Fisiológica del Deportista*. Barcelona: Paidotribo, 2000.
- Segovia, J.C.; López-Silvarrey, F.J. *Manual de valoración funcional*. Madrid: Eurobook, 1996.
- Terreros, J.L.; Navas, F.; Gómez-Carramiñana, M.A.; Aragonés, M.T. *Valoración funcional. Aplicaciones al entrenamiento deportivo*. Madrid: Gymnos, 2003.
- Wilmore, J.H.; Costill, D.L. *Fisiología del esfuerzo y del deporte*. 5a ed Barcelona: Paidotribo, 2004.

b) Complementària:

- Rodríguez, F.A.; Aragonés, M.T. *Valoración funcional de la capacidad de rendimiento físico*. Dins: González, J. *Fisiología de la actividad física y del deporte*. Madrid: Interamericana/McGraw-Hill, pp. 237-278, 1992.
- Rodríguez, F.A. *Bases metodológicas de la valoración funcional. Ergometría*. Dins: González, J.J. Villegas, J.A. *Valoración funcional del deportista, aspectos biomédicos y funcionales*. Pamplona: FEMEDE, pp. 234-271, 1999.

Esport, Mitjans de Comunicació i Publicitat

PROFESSOR: Albert JUNCA

INTRODUCCIÓ:

Dels elements que conformen el sistema obert de l'esport, els mitjans de comunicació i el màrqueting esportiu, efectuat a partir de molts agents socials, són dos dels més importants. Conèixer les seves aportacions, el seu funcionament i les eines de les quals es valen per incidir en el món de l'esport, són els eixos d'aquesta assignatura.

OBJECTIUS:

- Proporcionar eines per a una anàlisi crítica dels mitjans esportius.
- Reconèixer els missatges socialitzadors de l'esport a través dels mitjans.
- Conèixer el paper i la influència dels mitjans de comunicació a l'esport.
- Identificar les relacions econòmiques i polítiques entre els mitjans de comunicació i el món de l'esport.
- Conèixer els principis bàsics del màrqueting esportiu
- Analitzar des de la perspectiva del màrqueting diferents productes esportius.
- Dissenyar un pla de màrqueting per a un producte esportiu.

CONTINGUTS

Bloc 1

1. Els mitjans de comunicació dins del sistema esportiu. Evolució i situació actual.
2. Introducció a l'anàlisi de continguts dels mitjans de comunicació.
 - 2.1. Els mitjans esportius: la salut i el consumisme.
 - 2.2. Els mitjans esportius: la política i l'economia.
 - 2.3. Els mitjans esportius: el gènere
 - 2.4. Els mitjans esportius: la violència
 - 2.5. Mitjans de comunicació esportius, noves tecnologies i perspectives de futur

Bloc 2

1. Introducció al màrqueting
2. Estratègies de màrqueting a l'esport.
 - 2.1. El pla estratègic
 - 2.2. Els consumidors esportius
 - 2.3. La segmentació de mercats
 - 2.4. Factors que influeixen l'estratègia de màrqueting
 - 2.5. Posicionament del producte.
 - 2.6. Promoció del producte.
 - 2.7. Anàlisi de l'eficàcia de l'estratègia.
3. Anàlisi de productes i serveis esportius.
4. Aplicació pràctica d'un pla de màrqueting a un servei esportiu.

BIBLIOGRAFIA

- Billig, M. *Banal Nationalism*. London: Sage, 1995.
- rohm, Jean Marie. Bourdieu, Pierre i altres *Materiales de sociología del Deporte*. Madrid: Las Ediciones de la Piqueta, 1993.
- Campos, C. *Márketing y patrocinio deportivo*, Barcelona: GPE, col·lecció Gestión Deportiva, 2000.

- Castells, Manuel: *La era de la información*, Madrid, Alianza Editorial, 3 vols. (vol. I 2001: "La sociedad red" vol. II 1998: "El poder de la identidad" vol. III 2001: "Fin del milenio").
- Castro, Roman. *Jocs Olímpics. Comunicació i intercanvis culturals*. Bellaterra (Cerdanyola): Centre d'Estudis Olímpics i de l'Esport, 1991.
- Durán, Javier; García Ferrando, Manuel; Latiesa, Margarita "El deporte mediático y la mercantilización del deporte: la dialéctica del deporte de alto nivel". Dins: García Ferrando, Manuel; Puig, Núria; Lagardera, Francisco (comp.): *Sociología del deporte*, Madrid: Alianza Editorial, 2a ed., pp. 221-248. 1998.
- Heinemann, K. *Introducción a la economía del deporte*. Barcelona: Paidotribo, 1998.
- Jones, Daniel E. (ed.) *Esport i mitjans de comunicació a Catalunya*, Barcelona: Generalitat de Catalunya, Centre d'Estudis Olímpics i de l'Esport, 1996.
- Jones, Daniel E; Gutiérrez, M; García, E. "Deportes y medios de comunicación. Introducción a la situación en España". Dins: *Patrocinio, comunicación y deporte I: la comercialización del deporte en una sociedad mediática*. Madrid: Consejo Superior de Deportes, 1996. p. 43-68.
- Larson, J. «Los deportes en la era informática. Las tecnologías de la información en las emisiones deportivas». Dins: *Têlos*, (38), special issue on sport and the media, 1994.
- Mc. Luhan; M. *Comprender los medios de comunicacion. Las extensiones del ser humano*, Barcelona: Paidos Iberica, 1996.
- Moragas i Spà, Miquel i altres. *Esport i mitjans de comunicació a Catalunya*. Barcelona: Centre d'Estudis Olímpics i de l'Esport, UAB, 1996.
- Elias, N.; Dunning, E. *Deporte y ocio en el Proceso de Civilización*. Mèxic: Fondo de Cultura Económica, 1992.
- O'Donnell, H. *Sport and national identity in the European Media*. Leicester: Leicester University Press, 1993.
- Quesada, S.; Díez, M.D. *Dirección de centros deportivos*, Barcelona: Paidotribo, 2002.

Fisiologia de l'Entrenament

PROFESSOR: Agustí COMELLA CAYUELA.

OBJECTIUS:

1. Conèixer les bases conceptuals i metodològiques dels sistemes i proves de valoració funcional i de la capacitat de rendiment físic.
2. Donar a l'estudiant els instruments d'avaluació de les principals capacitats funcionals i condicionals que determinen el rendiment físic.
3. Conèixer i experimentar com portar a terme programes i protocols d'avaluació mitjançant tests de camp.
4. Interpretar correctament els resultats de les avaluacions per aplicar-los a l'entrenament esportiu.

CONTINGUTS:

1. Introducció a la fisiologia de l'esforç i de l'esport.
2. Estat nutricional i pes corporal òptim per al rendiment esportiu.
 - 2.1. Constitució, mida i composició corporal.
 - 2.2. Valoració de la composició corporal.
 - 2.3. Composició corporal i rendiment esportiu.
 - 2.4. Estàndards de pes.
3. Nutrició i ergogènia nutricional.
 - 3.1. Les sis classes de nutrients.
 - 3.2. Aigua i rehidratació.
 - 3.3. Necessitats nutritives de l'esportista.
 - 3.4. Elaboració de dietes.
 - 3.5. Funció gastrointestinal durant l'exercici.
 - 3.6. Disseny de begudes esportives.
4. Ajudes ergogèniques i rendiment.
 - 4.1. Investigació de les ajudes ergogèniques.
 - 4.2. Agents farmacològics.
 - 4.3. Agents hormonals.
 - 4.4. Agents fisiològics.
 - 4.5. Agents nutricionals.
5. Trastorns de la conducta alimentària (TCA) en l'esport.
 - 5.1. Anorèxia nerviosa.
 - 5.2. Bulímia en l'esport.
 - 5.3. Anorèxia de l'esportista.
 - 5.4. Vigorèxia.
 - 5.5. Efectes dels TCA sobre el rendiment esportiu.
6. Qüestions relatives al gènere i a la dona esportista.
 - 6.1. Mida i composició corporal.
 - 6.2. Respostes fisiològiques a l'exercici físic.
 - 6.3. La tríada.
7. Quantificació de l'entrenament esportiu.
 - 7.1. Entrenament excessiu.
 - 7.2. Sobreentrenament.
 - 7.3. Afinament per al màxim rendiment.
 - 7.4. Desentrenament.

- 7.5. Reentrenament.
- 8. Metabolisme muscular en l'exercici.
 - 8.1. Opcions metabòliques: aeròbic / anaeròbic.
 - 8.2. Tipus de combustible utilitzat.
 - 8.3. Classificació metabòlica dels esports.
 - 8.3.1. Exercicis anaeròbics alàctics.
 - 8.3.2. Exercicis anaeròbics làctics.
 - 8.3.3. Exercicis aeròbics.
- 9. Valoració funcional del metabolisme energètic:
 - 9.1. Valoració funcional del metabolisme anaeròbic.
 - 9.1.1. Proves de valoració de la potència i capacitat anaeròbica alàctica.
 - 9.1.2. Proves de valoració de la potència i capacitat anaeròbica làctica.
 - 9.1.3. Aplicacions a l'entrenament
 - 9.2. Valoració funcional del metabolisme aeròbic.
 - 9.2.1. Proves genèriques d'aptitud aeròbica.
 - 9.2.2. Proves de valoració de la potència aeròbica màxima (PAM).
 - 9.2.3. Proves de valoració de la resistència aeròbica i determinació del llindar anaeròbic.
 - 9.2.4. Aplicacions a l'entrenament.

METODOLOGIA:

L'assignatura combina sessions teòriques i sessions pràctiques amb l'objectiu d'aplicar els coneixements adquirits a l'aula mitjançant la realització de tests i proves físiques de camp en el mateix terreny esportiu.

AVALUACIÓ:

L'avaluació consistirà a demostrar que l'estudiant ha adquirit els coneixements teòrics mitjançant un examen escrit, i mitjançant la assistència i presentació de treballs referents a les classes pràctiques.

BIBLIOGRAFIA:

- Barbany, JR. *Fisiología del ejercicio físico y del entrenamiento*. Barcelona: Paidotribo, 2002.
- Barbany, JR. *Alimentación para el deporte y la salud*. Barcelona: Martínez Roca, 2002.
- García, J.M.; Ruiz, J.A.; Navarro, M. *Pruebas para la valoración de la capacidad motriz en el deporte. Evaluación de la condición física*. Madrid: Gymnos, 1996.
- George, J.D.; Grath, A.; Vehrs, P.R. *Test y pruebas físicas*. Barcelona: Paidotribo, 2001.
- Grabowski, T. *Principios de Anatomía y Fisiología*. 9a ed. Oxford University Press, 2002.
- MacDougall, J.D.; Wenger, H.A.; Green, H.J. *Evaluación Fisiológica del Deportista*. Barcelona: Paidotribo, 2000.
- Segovia, J.C. López-Silvarrey, F.J. *Manual de valoración funcional*. Madrid: Eurobook, 1996.
- Terreros, J.L.; Navas, F.; Gómez-Carramiñana, M.A.; Aragonés, M.T. *Valoración funcional. Aplicaciones al entrenamiento deportivo*. Madrid: Gymnos, 2003.
- Wilmore J.H.; Costill D.L. *Fisiología del esfuerzo y del deporte*. 5a ed. Barcelona: Paidotribo, 2004.

Bibliografia complementària:

- Rodríguez, F.A.; Aragonés, M.T. *Valoración funcional de la capacidad de rendimiento físico*. Dins: González, J. *Fisiología de la actividad física y del deporte*. Madrid: Interamericana / McGraw-Hill, pp. 237-278, 1992.
- Rodríguez, F.A. *Bases metodológicas de la valoración funcional. Ergometría*. Dins: González, J.J.; Villegas, J.A. *Valoración funcional del deportista, aspectos biomédicos y funcionales*. Pamplona: FEMEDE, pp. 234-271, 1999.

Model Complex en Esports d'Equip

PROFESSORS: Carles ROMAGOSA
David HERNÁNDEZ

INTRODUCCIÓ:

Els sistemes d'entrenament dels esports d'equip han estat fins fa deu anys una adaptació de les propostes desenvolupades pels esports individuals, basats en teories mecanicistes i processos d'aprenentatge conductistes, fonamentats en l'anàlisi atomitzat i lineal del fet competitiu observable.

A inicis dels 90 apareix un nou paradigma d'anàlisi dels esports d'equip des d'una perspectiva interna, no de l'activitat esportiva, sinó des de les necessitats que l'esportista té en enfrontar-se a les situacions d'interacció i inestabilitat. La proposta recull les teories estructuralistes i processos d'aprenentatge cognitivistes que entenen l'ésser humà com a una estructura única i complexa (Seirul-lo, 1992).

Actualment conviuen un ventall ampli de models teòrics holístics que aporten diferents perspectives d'interpretació dels processos d'aprenentatge. En aquesta assignatura es proposarà un model complex en els esports d'equip que integra les aportacions dels paradigmes psicopedagògics que permeten explicar com el jugador és capaç de donar respostes personals i adequades a les situacions no lineals del joc, des d'un enfocament sistèmic i ecològic.

OBJECTIUS:

- Presentar un model complex d'entrenament en esports d'equip.
- Presentar les aportacions de la Teoria General de Sistemes, la Teoria del caos, els Models ecològics, el Connexionisme i el Constructivisme al desenvolupament de programes de formació en esports d'equip.
- Oferir eines per la construcció de programes d'entrenament que optimitzin la gestió de l'espai, l'anticipació en seqüències regulars del joc, la comprensió col·lectiva del joc i l'equilibri amb els elements de l'entorn.
- Discutir els avantatges i els inconvenients de propostes alternatives al model presentat (propostes tradicionals d'entrenament dels esports d'equip).

CONTINGUTS:

1. Models complexos d'entrenament en esports d'equip:

- Els sistemes de joc i els seus subsistemes
- Factors determinants a l'entorn del joc i l'entorn esportiu
- Grau d'inestabilitat dels esports d'equip: del caos a l'ordre i de l'ordre al caos.
- Tractament de la informació per part del jugador
- Habilitats individuals i habilitats socials en esports d'equip

2. Factors determinants de l'entrenament dels esports d'equip:

- Les situacions - problemes espacials: entrenament per a l'òptima gestió de l'espai
- La regularitat del joc: entrenament de l'anticipació en seqüències
- Comprensió col·lectiva del joc
- Equilibri i fluïdesa amb els elements de l'entorn

METODOLOGIA:

El desenvolupament docent de l'assignatura respectarà els pressupostos teòrics que es donin, és a dir, les classes es duran a terme amb una didàctica complexa, que provoqui la necessitat per part dels alumnes d'adaptar-se a situacions obertes i ocasionalment inestables.

La formació en aquests continguts no quedarà restringida a les sessions presencials i l'alumne haurà de participar activament en la recerca documental, en la revisió bibliogràfica i anàlisi videogràfic entre d'altres.

Estructura teoricopràctica

- Desenvolupament teòric dels continguts (70% de les sessions)
- Propostes pràctiques de processos d'aprenentatge-ensenyament per l'anàlisi (30% de les sessions)

SISTEMES D'AVALUACIÓ:

Avaluació de juny

- Prova final: test i desenvolupament de preguntes-problema (7 punts).
- Activitats d'avaluació parcials (2 punts).
- Treball opcional: Anàlisi de les seqüències del joc o altres treballs o activitats avaluable a proposta dels alumnes (1 punt).

Avaluació de setembre

- Prova final: test i desenvolupament de preguntes-problema (10 punts).

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica

- Bayer, C. *Técnica del balonmano*. Barcelona: Hispano Europea, 1987.
- Bayer, C. *La enseñanza de los deportes colectivos*. Barcelona: Hispano Europea, 1992.
- Bertalanffy, L. V. *Perspectivas en la teoría general de sistemas*. Madrid: Alianza Universidad, 1975.
- Bronfenbrenner, U. *La ecología en el desarrollo humano*. Barcelona: Paidós, 1987.
- Capra, F. *Las conexiones ocultas, implicaciones sociales, medioambientales y biológicas*. Barcelona: Anagrama, 2003.
- COM&COM. *Book of abstracts*. 1st Meeting of Complex Systems and Sport. Barcelona: INEFC, 2003.
- Mahlo, F. *La acción táctica en el juego*. La Habana: Pueblo y educación, 1981.
- Pozo, I.J. *Teorías cognitivas del aprendizaje*. Madrid: Morata, 1989.
- Roca, J. *Tiempo de reacción y deporte*. Barcelona: INEFC, 1982.

Bibliografia complementària

- Balandier, G. *El desorden, la teoría del caos y las ciencias sociales*. Barcelona: Gedisa, 1989.
- Coll, C. *Psicología y currículum*. Barcelona: Paidós, 1987.
- García, J. *Deportes de equipo*. Saragossa: INDE, 2000.
- McClelland, J.L.; Rumelhart, D.; Hinton, G. *Introducción al procesamiento distribuido en paralelo*. Madrid: Alianza, 1992.
- Piaget, J. *Psicología y pedagogía*. Barcelona: Ariel, 1987.
- Vigotsky, L. *El desarrollo de los procesos psicológicos superiores*. Barcelona: Crítica, 1979.

Promoció de la Salut i Benestar Integral a Través de l'Activitat Física

PROFESSORA: Anna PUIG RIBERA

Optativa: 6 crèdits

OBJECTIUS

1. Entendre la influència de l'entorn i dels estils de vida sobre la salut individual de les persones.
2. Reflexionar sobre la necessitat de promoure activitat física de la població per tal de millorar la seva salut i benestar
3. Conèixer la varietat d'activitats i filosofies en què es basa la promoció de la salut i l'activitat física
4. Conèixer els factors que afecten la pràctica d'activitat física
5. Conèixer estratègies i accions de promoció de l'activitat física a diferents llocs: centres d'atenció primària, escoles, ajuntaments, hospitals, llocs de treball.
6. Planificar i desenvolupar un projecte de promoció de l'activitat física

CONTINGUTS

1. Introducció: Conceptes bàsics
 - 1.1. Definició de conceptes:
 - Salut
 - Salut Pública
 - Medicina preventiva
 - Nivells de prevenció: primària, secundària i terciària.
 - Wellness, well-being
 - Protecció de la salut
 - Promoció de la salut
 - 1.2. Història breu de la promoció de la salut:
 - Del tractament a la prevenció: Limitacions de la medicina curativa
 - És més barat prevenir que curar?
 - Evolució històrica de la Salut Pública
 - L'Organització Mundial de la Salut: objectius de promoció de la salut
 - Salut per a tothom per a l'any 2000
 - 1.3. La promoció de la salut a Catalunya:
 - Document Marc per a l'elaboració del Pla de Salut a Catalunya
 - Plans de Salut de Catalunya: Objectius de promoció de la salut
 - Implicacions pel sistema sanitari Català
- 2: Principis bàsics de la promoció de la salut
 - 2.1. Objectius
 - 2.2. Activitats de promoció de la salut:
 - Fer un entorn saludable
 - Protecció individual
 - Educació per a la salut
 - Facilitar les opcions saludables
 - Protecció d'agents antisaludables
 - Detectar problemes de salut que són reversibles
 - 2.3. Models de promoció de la salut: formes diferents de promoure la salut
 - 2.4. Determinants de la salut: genètics, ambientals i de l'estil de vida.

- 2.5. El rol dels governs en la promoció de la salut
3. Promoció de l' Activitat Física
 - 3.1. Missatges que cal promoure a la població sobre l' activitat física
 - 3.2. Com fer adoptar a la població un estil de vida actiu i evitar així el sedentarisme?
 - Factors que afecten els nivells d' activitat física de la població
 - Teories de l' educació aplicades a l' activitat física
 - Teories de canvi de comportament aplicades a l' activitat física
 - 3.3. A on es pot promoure l' activitat física? Situació als països anglosaxons
 - A les escoles
 - Als llocs de treball
 - Als centres d' atenció primària
 - A nivell municipal: ajuntaments
 - Campanyes nacionals
 - 3.4. Situació de la promoció de l' activitat física a Catalunya: Quines estratègies s' han realitzat fins ara?
4. De la teoria a la pràctica: Planificar un programa de promoció d' activitat física aplicat a una escola, lloc de treball, centre d' atenció primària, hospital, ajuntament, o campanya nacional
 - 4.1. Assessorar les necessitats de salut de la població de la zona:
 - Informació demogràfica
 - Informació sobre la freqüència de problemes de salut que poden millorar amb l' activitat física
 - Informació sobre els nivells d' activitat física de la població
 - Informació sobre les actituds de la població vers l' activitat física
 - Informació sobre els canals de comunicació que més utilitza la població
 - 4.2. Establir els objectius del programa de promoció d' activitat física
 - 4.3. Identificar la població diana
 - 4.4. Fer un llistat de les activitats més adients per implementar
 - 4.5. Recursos i materials necessaris
 - 4.6. Avaluació del programa

METODOLOGIA:

L' assignatura combina les classes teòriques amb una part pràctica d' aplicació, la qual consistirà a confeccionar un programa de promoció d' activitat física específic per a una escola, empresa, ciutat, etc., que sigui d' interès per a l' estudiant.

SISTEMA D' AVALUACIÓ:

- Exàmen teòric
- Treball pràctic: Programa de promoció de l' activitat física per a un lloc real
- Presentació oral

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Kemm J.; Close A. *Health promotion: theory and practice*. London: MacMillan Press, 1995.
- Humpel N.; et al. Environmental factors associated with adults' participation in physical activity. *American Journal of Preventive Medicine*, 22 (3): 188-199, 2002.
- Epstein, L.H. Integrating theoretical approaches to promote physical activity. *American Journal of Preventive Medicine*, 15 (4): 257-265, 1998.
- Seefeldt V.; et al. Factors affecting levels of physical activity in adults. *Sports Medicine*, 32 (3): 143-168, 2002.
- Springett J.; et al *Health promotion programmes and policies in the workplace: a new challenge for evaluation*. European Health Promotion series núm. 7. WHO Regional Office for Europe, 1999.

Expressió Dinàmica: el Cos i la Veu **El joc i l'Expressió Corporal com a Recurs Educatiu**

PROFESSORA: Dolors RUSIÑOL i CIRERA

OBJECTIUS:

Oferir els coneixements i recursos necessaris que ajudin l'estudiant a trobar en el cos un mitjà d'expressió i de creació, intentant contribuir a la seva maduració global i a fomentar el sentit lúdic, la imaginació i la capacitat d'observació.

Que l'estudiant experimenti amb el seu cos per conèixer millor el cos del nen. Facilitar una experiència pràctica d'exercicis i jocs. Facilitar una experiència pràctica de la dansa.

Oferir a l'estudiant uns coneixements bàsics que li permetin prendre consciència de la pròpia veu, de desbloquejar les possibilitats vocals no utilitzades i d'afavorir l'expressivitat sonora.

Valorar la importància de la línia melòdica per a la lectura, la vocalització i la dicció expressiva.

PROGRAMA:

1. Expressió del cos:

- Relaxació.
- Desinhibició.
- Observació.
- El cos que comunica.
- Valor expressiu de cada segment corporal.
- Jocs d'improvització
- Representació de sentiments, sensacions, idees.

2. Dansa:

- Coneixement de l'espai
- Exploració del moviment
- Relació amb objectes
- La dansa a partir de l'impuls musical
- La dansa a partir d'un tema conceptual

3. Preparació corporal per a la fonació:

- Relaxació.
- Observació del propi cos.
- Exercicis de buf.
- Automassatges.
- Exercicis mecànics de llavis, llengua i musculatura.
- Ressonadors.
- Articulació: consonants i vocals.

4. Propietats acústiques: to, intensitat, timbre i quantitat.

- Expressió.
- Dicció i línia melòdica.

METODOLOGIA:

Les classes seran fonamentalment pràctiques.

En cada sessió es donarà una explicació sobre els conceptes que es treballaran i a partir d'aquí l'estudiant experimentarà, buscarà i farà una proposta de treball que desenvoluparà durant la sessió.

Es faran exercicis individuals i en grup.

Es treballarà en grups de tres persones un text narratiu i individualment un text poètic.

AVALUACIÓ:

Es valorarà l'assistència a classe, l'esforç, la participació i l'actitud.

Es realitzarà una memòria en forma de fitxes de tots els exercicis fets a classe.

La nota final sortirà del conjunt de notes dels exercicis que es fan a classe i de la memòria presentada.

BIBLIOGRAFIA:

Barlow, W. *El principio de Maties Alexander. Técnicas y lenguajes corporales*. Barcelona: Paidós, 1986.

Bustos, L. *Reeducación de problemas de voz*. Madrid: Ciencias de la Educación, 1981

Correderas Sánchez, T. *Defectos en la dicción infantil*. Buenos Aires: Kapeluz, 1949.

Hiltrud Lodes. *Aprende a respirar*. Barcelona: Integral, 1990.

Le Huche, F.; Aliad, A. *La voz*. Barcelona: Masson, 1993.

Motos, T.; Aranda, L.G. *Práctica de la expresión corporal*. Ciudad Real: Ñaque

Motos, T.; Tejedó, E. *Prácticas de Dramatización*. Barcelona: Humanitas, 1987.

Peña Casano, J. *Manual del Logopeda*. Barcelona. Masson, 1991.

Médica, 1975.

Poulter, C. *Jugar al juego*. Ciudad Real: Ñaque.

Slade, E. *Expresión dramática infantil*. Madrid: Santillana, 1978.

L'Ordinador a l'Escola

PROFESSORA: Marta MARIMON i MARTÍ

OBJECTIUS:

1. Prendre consciència del paper de les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació (TIC) en el camp pedagògic.
2. Conèixer els principals recursos educatius que podem trobar a Internet.
3. Saber dissenyar una pàgina web a partir del llenguatge HTML i d'un editor.
4. Elaborar una publicació escolar mitjançant eines informàtiques.
5. Potenciar la innovació educativa i professional, essent capaços d'integrar curricularment les tecnologies de la informació i de la comunicació a partir de la seva consideració com a eix transversal.

CONTINGUTS:

1. La integració de les TIC en el currículum escolar.
2. Recursos a Internet per a l'educació
3. El llenguatge HTML.
4. L'editor de pàgines web: Netscape Composer
5. Les publicacions a l'escola.

METODOLOGIA:

La professora introduirà cada bloc de contingut de l'assignatura. Posteriorment, es treballarà individualment o en parelles a partir d'un dossier d'apunts, i es realitzaran una sèrie d'exercicis. Els dubtes que sorgeixin s'aniran resolent en petit grup. El treball a l'aula es basarà sobretot en l'activitat de l'alumnat. El paper de la professora serà bàsicament d'orientació i de suport a aquesta activitat.

AVALUACIÓ:

Es valorarà l'assistència a classe i la participació activa de l'estudiant (més d'un 30% de faltes d'assistència no justificades impediran aprovar l'assignatura).

Per a aprovar l'assignatura caldrà:

- a) Confeccionar una web educativa.
- b) Superar una prova final individual en què es demanarà la creació d'un espai web.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Diversos autors. «Internet en el aula». *Cuadernos de Pedagogía*, 1997, n. 258, p. 53-79.
- Cabaleiro, B. «Automatización. Redes. Internet». *Educación y Biblioteca*, 1996, n. 70, p. 31-49.
- Gallego, D.; Alonso, C.; Cantón, I. *Integración curricular de los recursos tecnológicos*. Barcelona: Oikos-Tau, 1996.
- Gros, B. *Diseños y programas educativos*. Barcelona: Ariel, 1997.
- Sancho, J.M. *Para una tecnología educativa*. Barcelona: Horsori, 1994.
- Wolton, D. *Internet, ¿y después? Una teoría crítica de los nuevos medios de comunicación*. Barcelona: Gedisa, 2000.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

Es donarà a classe.

Estratègies Metodològiques a l'Educació Infantil

PROFESSORA: Maite PUJOL i MONGAY

OBJECTIUS:

Prendre contacte amb diverses metodologies de treball al parvulari, mitjançant l'anàlisi, la reflexió i la comparació.

Aprofundir en aspectes pedagògics específics del parvulari relacionats amb l'organització de l'espai i el temps, i amb l'agrupació dels estudiants.

Conèixer propostes didàctiques innovadores pròpies del cicle.

PROGRAMA:

1. Revisió del marc general psicopedagògic de l'educació al parvulari.
 - 1.1. Els trets psicopedagògics característics dels infants de 3 a 6 anys com a eina educativa.
 - 1.2. Criteris metodològics i organitzatius de la intervenció educativa al parvulari.
 - 1.3. La construcció del coneixement al parvulari: algunes idees bàsiques.
2. Anàlisi d'algunes estratègies metodològiques.
 - 2.1. Tallers.
 - 2.2. Racons.
 - 2.3. Projectes.
 - 2.4. Grups flexibles.
 - 2.5. Llibres de classe.
 - 2.6. Sortides i visites.
 - 2.7. Festes.
 - 2.8. Altres estratègies a l'entorn de les àrees del currículum.

METODOLOGIA:

L'assignatura es desenvoluparà mitjançant exposicions orals per part de la professora, anàlisis col·lectives i en petit grup al voltant de documents diversos (textos, audiovisuals, materials escolars...), la realització col·lectiva d'un projecte de treball i la visita a un parvulari.

AVALUACIÓ:

L'avaluació serà continuada i valorarà:

- l'assistència i la participació activa a la classe
- la realització d'una prova escrita en la qual s'haurà de reflexionar sobre la relació teoria i pràctica.
- els comentaris i reflexions orals i escrites sobre lectures realitzades.
- l'elaboració d'un dossier de síntesi realitzat en grup sobre una de les estratègies metodològiques treballades.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Bassedas, E.; Huguet, T. i Solé, I. *Aprendre i ensenyar a l'ed. infantil*. Barcelona: Graó, 1998.
- Bernal, Defis, Pujol. *L'educació infantil: una nova etapa*. Col. MIE, n. 6. Barcelona: Graó/ICE de la UB, 1996.
- Du Saussois, N; *Actividades en talleres para guarderías y preescolar*. Madrid: Editorial Cincel, 1988.
- Figueras, C.; Pujol, M.A. *Els racons de treball*. Vic: Eumo Editorial, 1988.
- Hernández, F; Ventura, M. *La organización del currículum pro proyectos de trabajo*. Barcelona: Graó/ICE (UB) Col. MIE n. 6, 1992.

- Laguia, M.J.; Vidal, C. *Racones d'activitat a l'escola bressol i al parvulari*. Barcelona: Graó, 1987.
- Molina, L.; Jiménez, N. *La escuela infantil. Acción y participación*. Barcelona: Paidós, 1992.
- Pujol, M. Habitar el aula. *Cuadernos de Pedagogía*, n. 226. Barcelona: Fontalba, juny de 1994.
- Pujol, M.; Roca, N. *Treballar per projectes a parvulari*. Vic: Eumo Editorial, 1991.
- Selmi, L.; Turrini, A. *La escuela infantil a los tres años*. Madrid: Morata/M.E.C., 1988.
- Selmi, L.; Turrini, A. *La escuela infantil a los cuatro años*. Madrid: Morata/M.E.C., 1989.
- Selmi, L.; Turrini, A. *La escuela infantil a los cinco años*. Madrid: Morata/M.E.C., 1989.
- Torrents, M.; Torrents, C. *Per una escola sobre mínims*. Vic: Eumo Editorial, 1991
- Trueba, B.; *Talleres integrales en Educació Infantil*, Madrid: Ediciones de la Torre, 1989.
- Vayer, P.; Duval, A. i Roncín, Ch. *Una ecología de la escuela*. Barcelona: Paidós, 1993.

En el seu moment es proporcionarà la bibliografia específica de revistes educatives adequada als diferents aspectes que es vagin desenvolupant.

Educació per a la Salut i Intervenció en Drogodependències

PROFESSORS: Jordi VERDAGUER GORCHS
Sònia REIG ORTA

Característiques: Aquesta assignatura tindrà caràcter bianual.

OBJECTIUS:

- Conèixer què són les drogues i els efectes que ocasionen en l'organisme
- Conèixer les principals substàncies consumides i la dimensió del fenomen
- Identificar els factors personals, educatius i socials que predisposen a entrar en la drogoaddicció.
- Conèixer els efectes de les substàncies específiques que més desestructuració ocasionen al consumidor.
- Conèixer i manejar tècniques motivacionals que possibilitin al professional facilitar la presa de consciència de dependència i ajudar canviar l'actitud del consumidor afavorint l'abandonament del consum de drogues.
- Conèixer els recursos terapèutics que s'apliquen a l'addicte i l'abordatge multidisciplinar de la seva problemàtica.
- Conèixer què és l'educació per a la salut
- Conèixer què són i a quines necessitats responen els Programes de Reducció de Danys
- Saber com es pot intervenir sobre el col·lectiu d'usuaris de drogues per millorar o mantenir el seu estat de salut
- Saber discriminar les intervencions més adequades per a cada usuari de drogues des de l'àmbit de l'educació per a la salut
- Saber en quin moment del procés terapèutic ha d'intervenir cada professional i en quin l'educador social
- Elaborar un projecte d'intervenció sobre drogodependències en un àmbit concret (centre penitenciari, comunitat terapèutica, centre de dia, centre educatiu, centre esportiu, intervenció al carrer....)

CONTINGUTS:

1. Concepte de droga, efectes i procés d'addicció
2. Consum de drogues en població general: Drogues legals i il·legals
3. Dades assistencials a Catalunya
4. Conceptes generals en drogodependències
5. L'entrevista motivacional. Tècnica i exercicis que faciliten el canvi d'actituds
6. Diagnòstic, símptomes, comportament i tractament de:
 - Alcohol
 - Cannabis
 - Drogues de síntesi
 - Cocaïna
 - Heroïna
 - Èxtasi líquid
 - Ketamina
 - LudopatiaIl·lustració amb casos de pacients dels diferents diagnòstics
7. L'educació per a la salut
8. Què són la infecció pel virus de la immunodeficiència humana (VIH), la SIDA, les malalties de transmissió sexual (MTS), la tuberculosi (TBC), les hepatitis víriques...
9. Programes de reducció de danys: Programa de tractament amb metadona, programa d'intercanvi de xe-

ringues (PIX), tècniques d'higiene en la punció, tècniques de sexe segur, counselling per al VIH, intervencions per fer que el consum de drogues (heroïna, cocaïna, drogues de síntesi, alcohol...) sigui el més saludable o el menys perjudicial possible.

10. Patologia dual. Definició. Tipus de patologia dual.

11. Centre de Dia per a pacients toxicomans. Definició, objectius, població candidata, població real atesa, variabilitat de la població, activitats realitzades, adherència usuaris

12. Legislació sobre drogues. Aspectes jurídics toxicomania. Compliment de condemnes alternatives

13. Elaborar, de forma tutelada, un projecte d'intervenció sobre drogodependències en un àmbit concret (centre penitenciari, comunitat terapèutica, centre de dia, centre educatiu, centre esportiu, intervenció al carrer...).

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà en base els següents criteris:

- Una prova escrita a final del període
- Participació en treballs proposats pels professors a classe
- Elaboració i exposició del projecte d'intervenció en drogodependències

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Saez, S.; Marquès, F.; Isla, P. *Promoció de la salut i educació sanitària*. Lleida: Universitat de Lleida, 1999.

Greene, W-H.; Simons-Morton, B.-G. *Educación para la salud*. Editorial Interamericana, 1984.

Baulenas, G.; Borrás, T.; Magrí, N. *Políticas e intervenciones de reducción de riesgos*. Barcelona: Grup Igia, 1998.

Rodés, A.; Valverde, C. *Manual d'educació sanitària per a la prevenció de la infecció pel VIH*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1996.

Escotado, A. *Història de las drogas*. Madrid: Alianza Editorial, 1990.

Griffith, E. *Alcohol y salud pública*. Barcelona: Prous Science, 1997.

Departament de Sanitat i Seguretat Social. *L'atenció primària de salut i les drogodependències*, Generalitat de Catalunya, 1992.

DSM-IV-TR Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales, Barcelona: Masson, 2002.

Fleming, F. Michael; Lawton, B. *Guía clínica de los Trastornos Adictivos*. Madrid: Doyma Libros, 1994.

Bobes García, J.; Casas Brugué, M. *Manal de evaluación y tratamiento de drogodependencia*. Barcelona: Ars Medica, 2003.

Intervenció Socioeducativa en l'Àmbit Familiar

PROFESSORA: Pilar PRAT i VIÑOLAS

OBJECTIUS

- Introducció als conceptes fonamentals sobre l'àmbit familiar.
- Adquisició de coneixements bàsics teoricopràctics per a la intervenció socioeducativa en l'àmbit familiar.

CONTINGUTS

1. La família

- Introducció als conceptes de família, parentesc, matrimoni i filiació.
- La família com a institució social.
- Evolució històrica i noves modalitats d'organització familiar.
- Noves formes de filiació.

2. Família i sociabilitat

- La família moderna: crisi o diversitat?
- El nen i l'adolescent dins l'estructura familiar.

3. El lloc del professional

- L'entrevista.
- La intervenció.
- Posició i ètica.

4. Possibilitats i límits de la intervenció socieducativa.

- L'àmbit clínic, l'àmbit educatiu i l'àmbit psicopedagògic.
- Quins són els mitjans a través dels quals actua el psicòleg, l'educador i el psicopedagog?
- Possibilitats i límits de la família i dels professionals.

METODOLOGIA:

L'assignatura es desenvoluparà a partir de l'exposició teòrica, el debat i l'intercanvi, l'anàlisi de textos i la discussió de casos que siguin d'utilitat per reflexionar sobre la intervenció socioeducativa amb famílies.

AVALUACIÓ:

Treball teòric escrit i informes dels casos treballats a classe.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

Cevasco, R. *Modernidad femenina y su incidencia en la estructura familiar*. Revista L'Interrogant, n. Diversos Autors *Histoire de la famille*. 3 vol. (direcció d'A. Burguière, C. Klapisch, M. Segalen i F. Zonabend). GLF, col·l. "Références". París, 1994. Publicació de distribució gratuïta de la FNB. Barcelona, 1999.

Diversos Autors. *Les Noves Filiacions* Rambla 12 n. 9. Revista de l'Associació Promotora del Treball Social. Barcelona: Fides.

Diversos Autors *Histoire de la vie privée*. (direcció de Ph. Ariès i G. Duby). 5 vol. Seuil. París, 1987.

Freud, S. *Tres ensayos y una teoría sexual*. Cap. III *La metamorfosis de la pubertad* Tom IV Obras Completas, Amorrortu Editores.

Ferenczi, S. *Psicoanálisis y pedagogía*. Obras Completas.

Giddens, A *Sociología* (cap. 12). Madrid: Alianza Universidad Textos, 1996.

Ubieto, J.R. *Família moderna: crisis o diversitat?* Rambla 12 n. 7 Revista de l'Associació Promotora del

Treball Social . Ed. Fides.

Bibliografia complementària:

Goody, J. *La famille en Europe*. París : Seuil, 2001.

Flandrin, J-L. *Familles. Parenté, maison, sexualité dans l'ancienne société*. col-l. "Points". París : Seuil, 1984.

Héritier, F. *L'exercice de la parenté*. Gallimard-Seuil, col-l. Lacan, J. *La familia*. Buenos Aires-Barcelona: Argonauta, 1978.

Roudinesco, E. *La famille en désordre* col.l. "Histoire de la pensée" . París: Fayard, 2002.

Al llarg de l'assignatura la professora ampliarà la bibliografia.

Audició Musical

PROFESSOR: Arnau VERNIS i LLAMBIAS

OBJECTIUS:

- Millorar el coneixement i contemplació d'obres d'art musicals prou significatives a través d'una audició raonada, situada culturalment i tècnicament, per tal de fer més sòlida i crítica la cultura musical.
- Projectar audicions a les escoles de Primària, a través de la selecció reflexiva de possibles centres d'interès compromesos amb les activitats escolars i la mateixa labor educacional.
- Motivar la dinàmica interna a través de la música.

CONTINGUTS:

1. Consideracions entorn de la formació de l'oïda:
 - 1.1. Les capacitats atentives, retentives i informatives.
 - 1.2. La sensibilitat auditiva.
 - 1.3. La via auditiva en el món de l'expressivitat i de la creació.
2. El fenomen musical i la societat:
 - 2.1. Entorn del concepte i de l'ús de la música.
 - 2.2. Criteris de valoració –social i individual– de la música
3. Importància de la música en la formació de la persona:
 - 3.2. Diferenciació cultural de la música, sensibilització vers la música.
4. Audició i coneixement més detallat d'algunes de les principals i més significatives obres d'art sonores de les diverses èpoques culturals occidentals:
 - 4.1. Evolució cronològica de la música de tradició occidental.
 - 4.2. Anàlisi formal elemental de cara a l'audició.
 - 4.3. L'orquestració:
 - 4.3.1. Identificació i anàlisi instrumental.
 - 4.4. Orientacions específiques, comentaris i valoracions prèvies i posteriors.

AVALUACIÓ:

- Contínua. L'assistència assídua, activa i interessada és imprescindible per aprovar l'assignatura.
- Elaboració d'una proposta didàctica d'audició musical destinada a nens de Primària i Infantil.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica :

- Abraham, G. *The Concise Oxford History of Music*. Londres: Oxford University Press, 1979.
- Artigues, M.; Barjau, I.; Bonal, M.D. *51 Audicions*. Barcelona: Teide, 1986.
- Barlow, H.; et al. *A Dictionary of Musical Themes*. Londres: Ernest Benn, 1975.
- Bennet, R. *Form and Design*. Cambridge: Cambridge University Press, 1980.
- De Candé, R. *Invitación a la Música*. Madrid: Aguilar, 1980.
- De Candé, R. *Diccionario de la Música*. Barcelona: Edicions 62, 1967.
- Fubini, E. *La estética musical desde la antigüedad hasta el siglo XX*. Madrid: Alianza Editorial, 1988.
- Guillard, G. *Manuel Pratique pour Analyse auditive*. París: Éditions Transatlantiques, 1983.
- Hodeir, A. *Les Formes de la Musique*. París: Presses Universitaires de France, 1978.
- Maideu, J. *Instruments Musicals*. Vic: Eumo Editorial, 1995.

Complementària:

Michels, U. *Atlas de Música, I i II*. Madrid: Alianza Editorial, 1989-1991.

Moore, D. *Guía de los estilos musicales*. Madrid: Taurus, 1988.

Valls, M. *Diccionario de la Música*. Madrid: Alianza Editorial, 1974.

Amades, Joan. *Folklore a Catalunya*. vol.1. Barcelona: Selecta, 1982.

Randel, D. *Diccionario Harvard de la música*, Madrid: Alianza Editorial.

Romani, Oriol. *Tòcats pel Jazz*, Ed Amalgama.

Trepal, Cristòfol. *Jazz una musica clàssica del segle XX*, Col·lecció Laertes.

Blacking, J. *Fins a quin punt l'home es music?* Vic: Eumo Editorial, 1994.

Maideu, J. *Llibre de cançons. Crestomatia de cançons tradicionals catalanes*. Vic: Eumo Editorial, 1992.

Didàctica de la Llengua Castellana

PROFESSORA: Carme RUBIO i LARRAMONA

INTRODUCCIÓ:

Aquesta assignatura està pensada especialment per a l'ensenyament de la llengua castellana dins un àmbit de parla catalana. Pretén donar eines per a treballar la llengua, sense donar per suposats coneixements que l'estudiant no té.

OBJECTIUS:

Els objectius bàsics del curs són, en primer lloc, establir la necessitat d'una metodologia específica en el tractament de la segona llengua i proporcionar recursos i estratègies per a l'ensenyament d'aquesta matèria a l'escola; en segon lloc, també pretén que els estudiants adquireixin tècniques aplicables al treball sistemàtic d'ortografia, gramàtica i lèxic.

CONTINGUTS:

1. Introducció de la segona llengua
2. Habilitats perceptives:
 - La comprensió oral: programació, tècniques i recursos.
 - La comprensió lectora: programació, tècniques i recursos.
3. Habilitats productives:
 - L'expressió oral: programació, tècniques i recursos.
 - L'expressió escrita: programació, tècniques i recursos.
4. Aspectes del treball sistemàtic de llengua.
 - 4.1. L'ortografia:
 - El treball de l'ortografia a l'escola.
 - Interferències entre català-castellà.
 - Tècniques i recursos per al treball a classe.
 - 4.2. La gramàtica:
 - Programació i activitats del treball de gramàtica a l'escola.
 - Aspectes concrets de morfosintaxi.
 - 4.3. Lèxic i semàntica:
 - El treball del lèxic i semàntica a l'escola.
 - Aspectes bàsics del lèxic castellà.
 - Els diccionaris: classes i utilitats.

AVALUACIÓ:

Per al desenvolupament d'aquesta matèria és fonamental la participació de l'alumne a la classe. Per a la nota final es tindran en compte: l'exposició oral d'un tema escollit per l'alumne; els exercicis puntuals fets a l'aula o a casa, i la implicació en la dinàmica de la classe; la prova escrita, si es creu convenient. Per poder fer mitjana, cal que tant la prova, si es fa, com el treball estiguin aprovats.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Alcina, J.; Blecua, J.M. *Gramática española*. Barcelona: Ariel, 1975.
- Battaner, M.P. i altres. *Introducción a la enseñanza de la Lengua y Literaturas españolas*. Madrid: Alhambra, 1986.
- Battaner, M.P.; Pujals i Pérez, G. *El vocabulari i l'escrit*. Barcelona: PPU, 1990.

Esquer, Ramón. *Didáctica de la lengua española*. Madrid: Alcalá, 1971.
Ferrández/Ferreres/Sarramona. *Didáctica del lenguaje*. Barcelona: Ceac, 1982.
Marcos Marín, Marcos. *Metodología del español como lengua segunda*. Madrid: Alhambra, 1982.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Atwood, Beth. *Cómo desarrollar la lectura crítica*. Barcelona: Ceac, 1983.
Bastons, C. i altres. *Nuevas cuestiones de didáctica de Lengua y Literatura en tiempos de reforma*. Barcelona: PPU, 1994.
Recasens, M. *Cómo jugar con el lenguaje*. Barcelona: Ceac, 1986.
Rubio, Carme, *Ortografía castellana per a l'ESO*, Vic: L'Àlber, 2000.
Sánchez, A. *Una metodología de la lengua oral*. Madrid: Escuela Española, 1983.
Sánchez/Matilla. *Manual práctico de corrección fonética del español*. Madrid: Sgel, 1974.
Textos de didáctica de la Lengua y de la Literatura. Barcelona: Graó, 1996.
Torres, Federico. *Ortografía para todos*. Madrid: Paraninfo, 1982.
Varela, Soledad. *La formación de palabras*. Madrid: Taurus, 1993.

Materials i Recursos Matemàtics

El tractament de les dificultats d'aprenentatge en Matemàtiques

PROFESSOR: Pau CASAÑAS i XURIACH

OBJECTIUS:

- Dotar els estudiants dels coneixements bàsics sobre les principals dificultats en l'aprenentatge de les Matemàtiques i la manera d'ajudar a superar-les.
- Presentar materials estructurats útils per a superar les dificultats d'aprenentatge en Matemàtiques a l'Educació Infantil i l'Educació Primària.
- Veure totes les possibilitats de cada material a partir de la seva elaboració, manipulació i aplicació als diversos punts del Currículum d'Educació Infantil i Primària.
- Aconseguir que l'estudiant conegui i sàpiga aplicar els principis bàsics de la programació comprensiva i de l'organització dels aprenentatges segons una estructura cooperativa.
- Reflexionar sobre els coneixements matemàtics generals que la majoria de persones fan servir en la seva vida quotidiana.

CONTINGUTS:

1. Les dificultats d'aprenentatge en Matemàtiques.
2. Programació d'unitats didàctiques comprensives de l'àrea de Matemàtiques.
3. Organització de l'aula de matemàtiques en equips de treball cooperatiu.
4. Materials estructurats i recursos per a l'aprenentatge dels diversos blocs de continguts matemàtics:
 - 4.1. La lògica.
 - 4.2. El càlcul.
 - 4.3. La Geometria.
 - 4.4. La mesura.
 - 4.5. L'estadística.
 - 4.6. Jocs populars i casolans i jocs de tauler.

METODOLOGIA:

La matèria s'agrupa en diversos blocs temàtics que es contemplen seqüencialment al llarg del quadrimestre. Cada bloc comença amb una exposició teòrica per part del professor, seguida d'unes propostes de treball que impliquen la realització de petites recerques guiades per part dels estudiants. Aquestes recerques són realitzades a classe, treballant en petit grup, amb el suport i supervisió del professor. Els resultats obtinguts es recullen en un quadern d'equip que es revisa periòdicament. Al final de cada bloc es fa una posada en comú del resultat obtingut pels diversos equips de treball. La dinàmica de l'assignatura fa del tot imprescindible l'assistència a classe per part dels estudiants.

AVALUACIÓ:

Al llarg del curs, després de cada tema, s'avaluarà el quadern de grup i al final es farà una prova individual escrita. La presentació del quadern de grup és condició necessària per a superar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Alsina, A. *Desarrollo de competencias matemáticas con recursos lúdico-manipulativos*. Madrid: Narcea, 2004.
- Alsina, C. i altres. *Ensenyar matemàtiques*. Barcelona: Graó, 1995,
- Bell, R.; Cornelius, M. *Juegos con tableros y fichas. Estimulos a la investigacion Matemática*. Barcelona: Labor, 1990.

- Bolt, B. *Actividades matemáticas*. Barcelona: Labor, 1988.
- Castelnuovo, E. *La Geometría*. Barcelona: Ketres, 1981.
- Defior Citoler, S. *La dificultades de aprendizaje: un enfoque cognitivo. Lectura, escritura, matemáticas*. Archidona (Málaga): Aljibe, 1996.
- Pujolàs, P. *Atención a la diversidad y aprendizaje cooperativo en la educación obligatoria*. Archidona (Málaga): Aljibe, 2001.
- Ruiz, R. *Adequacions curriculars individualitzades (ACI) per als alumnes amb necessitats educatives especials. Documents d'Educació Especial*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Dep. d'Ensenyament, 1989.

Psicopatologia per a Educadors

PROFESSORA: Assumpció GUILLÉN i FONT

OBJECTIUS:

1. Adquirir un coneixement ampli dels trastorns mentals i de les persones que els pateixen.
2. Conèixer els diferents abordatges dels trastorns mentals.
3. Aprofundir en les intervencions des de l'àmbit de l'educació en els trastorns mentals.

CONTINGUTS:

1. Salut mental *versus* malaltia mental
2. Característiques dels diferents trastorns mentals: psicosi, depressió, demència, retard mental...
3. Evolució dels diferents trastorns mentals. La cronicitat i el deteriorament.
4. Organització de l'atenció en Salut Mental.
5. Programes d'Atenció en Salut Mental, des d'una perspectiva assistencial, rehabilitadora i comunitària.
6. L'Educació per a la Salut Mental:
 - Prevenció
 - Rehabilitació: habilitats socials, reinserció, intervenció comunitària.
7. Estratègies i tècniques d'intervenció per als educadors socials:
 - En el treball amb els adults amb trastorns mentals
 - En el treball amb els nens amb trastorns mentals i amb les seves famílies
 - En el treball amb els familiars de les persones amb trastorn mental.

METODOLOGIA:

S'alternaran les sessions teòriques, les sessions pràctiques, els treballs de grup i l'estudi de casos.

AVALUACIÓ:

L'assignatura s'avaluarà per mitjà d'un examen final i un treball, individual o en grup.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Barcia. D. *Tratado de Psiquiatria*. Madrid: Arán, 2000.
Barlow.Durand *Sicopatología*. Madrid. Thomson, 2003.
Cervera; et al. *Manual del residente de Psiquiatria*. Madrid: Litofinter, 1997.
Kaplan *Psiquiatria clínica*. 8a ed. Buenos Aires: Panamericana, 1999.
López-Ibor. M. Valdés. *DSM IV TR*. Barcelona. Masson, 2002.
Vallejo *Introducción a la psicopatología y psiquiatria*. 4a ed. Barcelona: Masson, 1997.

Complementària:

- Ayuso *Depresión: Visión actual*. Madrid: Aula Médica, 1997.
Baca E. "Psiquiatria Social y Psiquiatria Comunitaria". Dins Ayuso: *Manual de Psiquiatria*. Vol II. Madrid: Interamerican-McGraw-Hill, 1992.
Mendez F. "El modelo comunitario en Salud mental". *Revista de la Asociación Española de Neuropsiquiatria*, núm. 28 p. 115-122, 1989.
Vallejo *Trastornos afectivos; ansiedad y depresión*. Barcelona: Masson, 2000.

Intel·ligència Emocional (Educació afectiva i social)

PROFESSOR: Àngel SERRA i JUBANY

OBJECTIUS:

A nivell educatiu i relacional, sovint hem donat massa pes al currículum considerat com acadèmic, i hem descuidat altres capacitacions que poden afavorir l'adaptació global a la nostra societat i sobretot la relació amb un mateix i amb els altres.

La formació en els àmbits afectiu i social pot ser un element preventiu de problemes de conducta en els estudiants, incidir en la millora del seu rendiment acadèmic i fomentar, en general, la satisfacció i la qualitat de vida.

Els objectius són:

- Valorar la importància de la interacció professor-alumne en els aspectes emocionals i afectius dels estudiants.
- Conèixer les característiques del desenvolupament del vincle afectiu i emocional en les diferents etapes evolutives.
- Conèixer les habilitats emocionals i socials que configuren el concepte *d'intel·ligència emocional* i els diferents programes educatius per promoure-les.

CONTINGUTS:

1. Intel·ligència i emoció
 - 1.1. La intel·ligència, les intel·ligències
 - 1.2. Més enllà del quocient d'intel·ligència
 - 1.3. Les emocions
 - 1.4. Orígen i naturalesa de la intel·ligència emocional
 - 1.5. Analfabetisme emocional
 - 1.6. Propostes d'alfabetització emocional
2. Desenvolupament afectiu i social
 - 2.1. La formació del vincle afectiu
 - 2.2. Concepte i funcions del vincle afectiu
 - 2.3. Desenvolupament del vincle afectiu durant la infància
 - 2.4. Desenvolupament emocional
 - expressió emocional
 - comprensió i reconeixement d'emocions
 - regulació emocional
 - 2.5. Desenvolupament socioafectiu
 - Dels 2 als 6 anys
 - Dels 6 als 12 anys
 - Durant l'adolescència
3. Programes de desenvolupament afectiu i social
 - 3.1. Currículum de l'educació socioafectiva
 - Habilitats afectives
 - Habilitats sociocognitives
 - Habilitats de comportament
 - 3.2. Propostes per desenvolupar l'educació socioafectiva
 - Autoconcepte i autoestima

- Llenguatge afectiu
- Empatia
- Autocontrol emocional
- Educació en valors
- Habilitats socials i assertivitat
- Habilitats de comunicació
- Habilitats de resolució de conflictes

METODOLOGIA:

La dinàmica de treball del curs compaginarà les activitats de formació conceptual, amb la voluntat de poder aplicar els coneixements, així com l'elaboració d'estratègies a partir de la reflexió de la pràctica quotidiana.

AVALUACIÓ:

Per a l'avaluació de l'assignatura es tindran en compte:

- L'assistència i participació a les classes (10%)
- L'elaboració d'un treball individual sobre propostes d'estratègies educatives per a promoure una educació afectiva i social(40%)
- L'examen escrit sobre els continguts del temari. (50%)

BIBLIOGRAFIA BÀSICA :

- Carpena, Anna. *Educació socioemocional a primària*. Vic: Eumo Editorial, 2001.
- Goleman, D. *Inteligència emocional*. Barcelona: Kairós, 1996.
- Goleman, D. *La pràctica de la intel·ligència emocional*. Barcelona: Kairós, 2000.
- Lazarus, R.S. i Lazarus, B.N. *Pasión y razón*. Barcelona: Paidós, 2000.
- López, Félix (coord.) *Desarrollo afectivo y social*. Madrid: Pirámide.1999.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA :

- Abascal, E.; Palmero, Fr. *Emociones y salud*. Barcelona: Ariel, 1999.
- Álvarez González, Manuel *Diseño y evaluación de programas de educación emocional*. Barcelona: Ciss Praxis, 2001.
- Alcántara, J.A. *Como educar la autoestima*. Barcelona: Ceac, 1995.
- Bowlby, J. *Los vínculos afectivos: formación, desarrollo y pérdida*. Madrid: Morata, 1999, (3a ed.).
- Castanyer, Olga *La asertividad: expresión de una sana autoestima*. Bilbao: Desclée De Brower, 1996.
- Castro Posada, J. A. *Guía de autoestima para educadores*. Salamanca: Amarú, 2000.
- De la Cruz, M.V. i Mazaira, M.D.C. *DSA Programa de desarrollo socio-afectivo*. Madrid: Tea, 1998.
- Eisenberg, N. i Strayer, J. *La empatía y su desarrollo*. Bilbao: Desclée De Brower.
- Fernández-Abascal, E.; Palmero, Fr. *Emociones y adaptación*. Barcelona: Arien, 1998.
- Gardner, H. *Inteligencias múltiples*. Barcelona: Paidós, 1993.
- Goldstein, A.P. i Keller, H.P. *El comportamiento agresivo*. Bilbao: Desclée De Brower
- Gonzales, M. C. ; Touron, J. *Autoconcepto y rendimiento escolar. Sus implicaciones en la motivación y autorregulación del aprendizaje*. Pamplona: Eunsa, 1992.
- Güell Barceló, M.; Muñoz Redon, J. *Desconéix-te a tu mateix*. Barcelona: Edicions 62, 1998.
- Harris, Paul *Los niños y las emociones*. Madrid: Alianza Editorial.
- LeDoux, J. *El cerebro emocional*. Madrid: Planeta, 1999 (2a ed.).
- Marchago, J. *El profesor y el autoconcepto de sus alumnos*. Madrid: Escuela Española, 1991.
- Marina, J. *El laberinto sentimental*. Barcelona: Anagrama, 1996.
- Marina, J. i López Penas, M. *Diccionario de los sentimientos*. Barcelona: Anagrama, 1999.
- Mruk, Chris. *Autoestima: investigación, teoría y práctica*. Bilbao: Desclée De Brower, 1998.

- Pascual Ferris, V. i Cuadrado Bonilla, M. *Educación emocional. Programa de actividades para educación secundaria obligatoria*. Barcelona: Ciss Praxis, 2001.
- Stenberg, R. *Más allá del cociente intelectual*. Bilbao: Desclée De Brower.
- Weisinger, H. *Técnicas para el control del comportamiento agresivo*. Barcelona: Martínez Roca, 1998.

Mediació i Resolució de Conflictes

PROFESSOR: Joan SALA I BAIGET

OBJECTIUS:

Es pretén que els alumnes d'aquesta assignatura aprofundeixin en el conflicte, aprenguin a identificar-lo, analitzar-lo i avaluar-lo i adoptin envers ell –i les diferents parts involucrades– una actitud positiva que tendeixi cap a la seva comprensió i posterior resolució.

Pel que fa a les tècniques de resolució de conflictes, es pretén que els alumnes assoleixin el domini de la Mediació en els seus tres models i en els tipus més afins a les funcions d'educador social. També es pretén que coneguin altres tècniques de resolució de conflictes que els permetin afrontar amb garanties les diferents i complexes situacions que es puguin trobar al llarg de la seva vida professional.

CONTINGUTS:

1. El conflicte:

1.1. El conflicte: definició, identificació, origen, causes i tipus.

1.2. Escalada del conflicte i tècniques de desescalada: actituds i diferents estats emocionals de cada moment.

2. Coneixements bàsics per a la resolució de conflictes:

2.1. El llenguatge no verbal.

2.2. Com neutralitzar actituds agressives, passives i/o destructives en la relació.

2.3. La negociació: definició, estils, elements, tècniques i tàctiques.

3. Tècniques de resolució de conflictes:

3.1. La mediació:

3.1.1. Elements:

- Definició
- Funció i perfil del mediador
- Pràctica i ètica del mediador
- Context legal de la mediació.

3.1.2. Models:

- Tradicional-Lineal (Harvard).
- Psicologista (circular-narratiu).
- Transformador.

3.1.3. Tipus:

- Familiar
- Familiar amb adolescents
- Escolar.
- Comunitària.
- Àmbit penal de menors i d'adults.
- Mediambiental.

3.2. Altres tècniques d'intervenció en la resolució de conflictes:

- Entrevista.
- Observació.
- Acció tutorial.
- Treball en grup i supervisió grupal.

METODOLOGIA:

El professor exposarà el contingut teòric dels temes a classe, fet que es complementarà –degut a la importància del lligam entre la teoria i la realitat– amb la discussió de casos pràctics i exemples proposats tant pel professor com pels estudiants. La discussió podrà ser en el grup classe o en petits grups, amb posada en comú posterior. També es procurarà aconseguir la col·laboració d'una persona especialista en algun tema concret i es treballaran alguns punts amb material audiovisual específic.

AVALUACIÓ:

Els alumnes hauran de demostrar el grau d'assoliment d'objectius amb un examen final que valorarà el 70% de la nota final i que es complementarà amb la puntuació d'un treball, el 30%, fet individualment o per parelles sobre un tema del contingut, pactat prèviament amb el professor. La presentació del treball és obligada.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Bush, R.; Folger, J.P. *La promesa de la mediación*. Buenos Aires: Granica, 1996.
- Díez, F.; Tapia, G. *Herramientas para trabajar la mediación*. Barcelona: Paidós, 1999.
- Fischer, R.; Ury, W. *Obtenga el sí*. Barcelona: Gestión 2000.
- Funes, J. *Mediación y justicia juvenil*. Barcelona: Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 1994.
- González-Capitel Martínez, C.M. *Manual de mediación*. Barcelona: Atelier, 1999.
- Corvein, N. *Divorcio y mediación*. Mèxic: Maldonado, 1999.
- Grover Duffy, K.; Grosch J.W. *La mediación y sus contextos de aplicación*. Barcelona: Paidós, 1996.
- Haynes, J.M. *Fundamentos de la mediación familiar*. Madrid: Gaia, 1995.
- Haynes, J.M. *La mediación en el divorcio*. Barcelona, Granica, 1997.
- Moore, C. *El proceso de mediación*. Buenos Aires: Granica, 1995.
- Ripoll-Millet, A. *Separació i divorci, la mediació familiar*. Barcelona: Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada del Departament de Justícia, 1997.
- Vinyamata, E. *Conflictología*. Barcelona: Ariel, 2001.
- Vinyamata, E. *Manual de prevención y resolución de conflictos*. Barcelona: Ariel, 1999.

Bibliografia complementària:

- Briggs, J.; David Peat, F. *Las siete leyes del caos*. Barcelona: Grijalbo, 1999.
- Burguet, M. *El educador como gestor de conflictos*. Bilbao: Deusto, 1999.
- Freid, D. *Nuevos paradigmas en la resolución de conflictos. Perspectivas y prácticas*. Buenos Aires: Granica, 2001.
- Harvard Business Review. *Negociación y resolución de conflictos*. Bilbao: Deusto, 2001.
- Makarenko, A. *Poema Pedagógico*. Barcelona: Planeta, 1981.
- Marinoff, L. *Más Platón y menos Prozac*. Barcelona: Ediciones B, 2000.
- Marroquín, M. *La relación de ayuda*. Bilbao: Mensajero, 1982.
- Rojas Marcos, L. *Las semillas de la violencia*. Madrid: Espasa Calpe, 1995.
- Salas, A. *Diario de un skin*. Madrid: Temas de Hoy, 2003.
- Sanmartín, J. *La violencia y sus claves*. Barcelona: Ariel, 2000.
- Singer, L.R. *Resolución de conflictos. Técnicas de actuación en el ámbito empresarial, Familiar y legal*. Barcelona: Paidós, 1996.
- Torrejo, J.C. *Mediación de conflictos en instituciones educativas*. Madrid: Narcea, 2000.
- Watzlawick, P. *Teoría de la comunicación humana*. Barcelona: Herder, 1993.

Ètica i Educació en Valors

PROFESSORA: Eulàlia COLLELLDEMONT PUJADAS

OBJECTIUS:

L'objectiu d'aquesta assignatura és reflexionar sobre el procés d'aprenentatge dels valors ètics i estètics, perquè el mateix procés de reflexió esdevingui possibilitat de formació.

CONTINGUTS:

1. Aproximació als conceptes
 - a. Pensar el valor com a formació
2. Elements d'educació estètica: La identitat poètica en l'estètica comunitària
 - a. Procés de consolidació de la identitat poètica
 - b. L'estètica en la formació de i en l'alteritat
 - c. La comunitat en l'origen i horitzó de la projecció personal
3. Elements d'educació ètica: De la sensibilitat ètica a la consciència de valor
 - a. De la sensibilitat ètica a la raó ètica
 - b. De la raó ètica a la consciència moral
 - c. De la consciència moral al valor
4. Apunts per una conclusió:
 - a. La comunitat, la llei i l'educació

METODOLOGIA:

La metodologia de les sessions assaja d'introduir una dinàmica de seminari, en la qual es treballi el record, el pensar, el fet d'obrir horitzons i la ideació per tal de construir un projecte de pensament a l'entorn de l'educació en valors, recalcant l'element experimental que com tot assaig de pensament conté.

AVALUACIÓ:

Atenent la dinàmica de l'assignatura, l'avaluació es farà a partir de la participació a classe, l'aportació als seminaris que es realitzaran al llarg del curs i amb la participació en la confecció de la memòria de curs.

BIBLIOGRAFIA:

- Bárcena, F., *El oficio de la ciudadanía. Introducción a la educación política*. Barcelona: Paidós, 1997.
- Boff, L., *Ètica planetària desde el gran Sur*. Madrid: Trotta, 2001.
- Camps, V., *Historia de la ética*. Barcelona: Crítica, 1989.
- Cortina, A., *Ciudadanos del mundo. Hacia una teoría de la ciudadanía*. Madrid: Alianza ed. 1997.
- Dewey, J., *Democràcia i escola*. Vic: Eumo Editorial.
- Durkheim, E., *La educación moral*. Buenos Aires: Shapire, 1972.
- Fibla, P., *Educació i valors. El patrimoni ètic de la modernitat*. Vic: Eumo Editorial, 1995.
- Gadamer, H.G. *La actualidad de lo bello*. Bellaterra: Paidós. 1996.
- Gardner, H., *Educación artística y desarrollo humano*. Barcelona: Paidós. 1994.
- Jiménez, J., *Imágenes del hombre. Fundamentos de estética*. Madrid: Tecnos, 1986.
- Kant, I., *Crítica a la razón práctica*. Buenos Aires: Losada, 1961.
- Kant, I., *Crítica de la facultad de juzgar*. Caracas: Monte Ávila, 1991.
- Maillard, CH. *La razón estética* Barcelona: Laertes. 1998.
- Marcuse, H., *L'home unidimensional*. Barcelona: Ed. 62, 1968.
- Schiller, F., *Cartes sobre l'educació estètica de l'home*. Barcelona: Laia, 1983.

Xirau, J., *Pedagogia i vida*. Vic: Eumo Editorial, 1986.
Zambrano, M., *Notas de un método*. Madrid: Turner, 1989.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

- Casanova, O., *Ètica del silenci*. Madrid: Anaya, 1998.
Cassirer, E., *Antropologia filosòfica*. Mèxic: FCE, 1997.
Hölderlin, F., *Hipèrion*, Vic: Eumo, 1987.
Eco, U., *Obra Abierta*, Barcelona: Ariel, 1984.
Ferrant, A., *Todo se parece a algo*. Madrid: Visor, 1997.
Gadamer, H.G., *La educación es educarse*. Barcelona: Paidós, 2000.
Galeano, E., *Patatas arriba. La escuela del mundo al revés*. Madrid: Siglo XXI, 1998.
Gennari, M., *La educación estética. Arte i literatura*. Barcelona: Paidós, 1997.
Gombrich, E., *Arte, percepció i realitat*. Barcelona: Paidós, 1983.
Guisán, E., *Más allá de la democracia*. Madrid: Tecnos. 2000.
James, W., *El pragmatismo*. Madrid: Alianza Ed. 2000.
Jonas, H., *El principio de responsabilidad*. Barcelona: Herder, 1995.
Kandinski, *De lo espiritual en el arte*. Barcelona: Paidós, 1997.
Marcuse, H., *La dimensió estètica*, Barcelona: Ed.62, 1982.
Mayor Zaragoza, F., *Los nudos gordianos*. Barcelona: Galaxia-Gutenberg/Círculo de Lectores, 1999.
Mallart, J.; Teixidó, M.; Vilanou, C., (eds.) *Repensar la pedagogia avui*. Vic: Eumo Editorial-IEC, 2001.
Leyra, A.M., *Tiempo de estética*. Madrid: Fundamentos. 1998.
Llorca, V., *L'entusiasme reflexiu*. Barcelona: La Magrana. 1997.
Popper, F., *Arte, acció i participació*. Madrid: Akal, 1989.
Scheler, *Ètica*. Madrid: Revista de Occidente, 1940-1941.
Scheler, *Esencia y formas de simpatía*. Buenos Aires: Losada, 1943.
Scheler, *El puesto del hombre en el cosmos*. Buenos Aires: Losada, 1968.
Shaftesbury, Lord, *Carta sobre el entusiasmo*. Barcelona: Crítica, 1978.
Spranger, E., *Cultura y educación*. Madrid: Espasa-Calpe, 1948.
Vilanou, C. Collelledemont, E, (coord). *Historia de la educación en valores*. Vols. I, II., Bilbao: Desclée de
Brower, 2001.
Warnock, M., *Ètica contemporànea*. Barcelona: Ed. Labor, 1969.
Wojnar, I., *Estética y pedagogía*. Mèxic: FCE, 1967.
Zambrano, M., *Filosofía y vida*. Mèxic: FCE, 1996.

Intervenció Psicopedagògica i Currículum Escolar

PROFESSORA: Olga PEDRAGOSA XUCLÀ

OBJECTIUS:

Una vegada finalitzada l'assignatura, es pretén que els estudiants que l'hagin cursada siguin capaços de:

- 1.- Formular procediments i elaborar materials facilitadors del desplegament del Currículum Escolar en els Centres Educatius (protocols, documents sobre procediments...)
- 2.- Elaborar instruments i procediments per a l'avaluació i l'atenció de l'alumnat mitjançant intervencions en el camp educatiu, psicopedagògic o en educació social.
- 3.- Disposar d'instruments i suports per l'assessorament sobre procediments curriculars ja sigui en l'elaboració de crèdits, unitats de programació, ACI, IEP...

CONTINGUTS:

- 1.- Conceptes previs relacionats amb el currículum i la seva estructura.
- 2.- La intervenció psicopedagògica en el currículum escolar.
- 3.- La provisió de suports específics directes a l'alumne
Com facilitar el procés d'autoregulació de l'aprenentatge a través del currículum
- 4.- La provisió de suports indirectes a l'alumne
Guia per a la presa de decisions
Guia per a l'elaboració de documents
Guia per a la utilització de procediments
- 5.- Aspectes crítics per a l'assessorament als professionals/alumnes/usuaris que utilitzen els suports.

METODOLOGIA:

L'enfocament d'aquesta assignatura és totalment pràctic i possibilita als futurs professionals desenvolupar suports que els puguin servir per a la tasca de mestre, educador social o psicopedagog/a. Es destinaran les sessions de classe a la realització de diferents suports per a l'atenció dels infants o bé per l'assessorament a altres professionals. Els estudiants podran escollir d'entre unes determinades propostes, els treballs a desenvolupar per tal d'ajustar-se als seus interessos i camps professionals.

AVALUACIÓ:

L'avaluació d'aquesta assignatura serà mitjançant la ponderació de les notes dels treballs realitzats a l'aula. Per als alumnes que no puguin assistir a les classes hauran de realitzar els treballs de forma paral·lela al desenvolupament de les classes.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Normativa curricular vigent

Publicacions sobre Currículum Escolar de les Administracions Educatives.

Altres fonts, segons els treballs que es desenvolupin a les classes.

Literatura i Societat

PROFESSOR: Francesc CODINA i VALLS

PRESENTACIÓ I OBJECTIUS:

Amb aquesta assignatura es vol facilitar una aproximació a la narrativa i l'assaig, tant en els aspectes formals com de continguts, per tal de descobrir-ne les seves potencialitats educatives i formatives. La finalitat última és proporcionar un conjunt de coneixements, de conceptes i de tècniques, que ens siguin útils tant a l'hora de llegir textos literaris com de treballar-los en l'àmbit de l'educació i, especialment, de l'educació social.

CONTINGUTS:

1. Literatura i societat
 - 1.1. La literatura com a fenomen artístic i social
 - 1.2. El llenguatge literari
 - 1.3. Els gèneres literaris
 - 1.4. La comunicació literària: de la creació a la recepció
 - 1.5. Literatura, cinema i mitjans de comunicació
2. La narrativa de ficció
 - 2.1. Gèneres narratius: el conte i la novel·la
 - 2.2. L'acció: història i trama
 - 2.3. El temps, l'espai, els personatges
 - 2.4. Narrador, narració, narratori. La focalització
 - 2.5. Narrativa de ficció i context històric
3. L'assaig i la literatura autobiogràfica
 - 3.1. El text expositiu i argumentatiu
 - 3.2. L'assaig i l'article literaris
 - 3.3. Literatura autobiogràfica i literatura de viatges
 - 3.4. La literatura com a document
 - 3.5. Literatura, pensament i ideologia

METODOLOGIA I AVALUACIÓ:

La metodologia es basarà en la participació activa dels estudiants, tot combinant algunes exposicions teòriques amb les anàlisis pràctiques de textos de grans autors de la literatura catalana i universal, preferentment contemporània. Com a activitat complementària, es visionaran algunes pel·lícules basades en grans obres literàries.

A part d'un dossier de textos que s'aniran treballant a classe i d'una narració curta, que serà objecte d'una lectura col·lectiva, cada estudiant llegirà un parell de llibres, de novel·la o assaig, els quals es concretaran a principi de curs. També s'haurà de preparar una exposició oral, individual o en grup, a partir d'una de les obres llegides, que s'haurà de presentar a classe.

L'avaluació es basarà en la valoració del treball d'exposició oral(40%) i de les activitats pràctiques dutes a terme a classe (60%), entre les quals s'inclourà algun exercici escrit de comentari de text. La nota obtinguda en les activitats pràctiques podrà ser recuperada o millorada en una prova final.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Abellan, J., Ballart, P., Sullà, E. *Introducció a la teoria de la literatura*. Barcelona: Angle Editorial, 1997.
Aguilar e Silva, V. M. de *Teoría de la literatura*. Madrid: Gredos, 1972.

- Bou, Enric. *Papers privats: Assaig sobre les formes literàries autobiogràfiques*. Barcelona: Edicions 62, 1993.
- Cuddon, J. A. *Dictionary of Literary Terms and Literary Theory*. Penguin Books, 1991.
- Llovet, Jordi (editor). *Teoria de la literatura*. Barcelona: Columna, 1996.
- Selden, R. *La teoría literaria contemporánea*. Barcelona: Ariel, 1991.
- Soler, I. i Trilla, M. R. *Les línies del text. Introducció a les tècniques narratives*. Barcelona: Empúries, 1989.
- Spang, K. *Géneros literarios*. Madrid: Síntesis, 1993.
- Sullà, E. (ed.). *Poètica de la narració*. Barcelona: Empúries, 1990.
- Wellek, R. i Warren, A. *Teoría literaria*. Madrid: Gredos, 1966.

Acció Educativa en Centres Residencials i Presons

PROFESOR: Joan SALA i BAIGET

Característiques de l'assignatura: Aquesta assignatura tindrà caràcter bianual.

OBJECTIUS:

- Conèixer els antecedents històrics dels actuals centres residencials, tant en l'àmbit de Protecció com de Reforma, així com en el marc dels centres penitenciaris.
- Conèixer el marc legal vigent i immediatament anterior dels centres residencials, tant de la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència (DGAIA), com de Justícia Juvenil (JJ), així com dels centres penitenciaris.
- Analitzar i aprofundir en la dinàmica de vida quotidiana en els Centres Residencials.
- Saber elaborar la diferent documentació interna i externa dels Centres Residencials.

CONTINGUTS:

1. Antecedents històrics:

- Àmbit dels infants i joves:
 - . Hospicis, Cases de Socors, Expòsits, Cases de Misericòrdia, Cases de Caritat, Asils.
 - . Els metges higienistes i l'explotació laboral dels menors.
 - . Els Tribunals Tutelars de Menors i l'Asil Toribio Duran.
 - . Ramon Albó i la seva obra amb menors en el Medi Rural
 - . Mn. Josep Pedragosa i les Cases de Família.
 - . Les reformes en els centres que acollien població femenina en risc social: Rosa Virginia Pelletier.
 - . Els macrocentres d'atenció als menors fins al 1981.
- Àmbit centres penitenciaris:
 - . Orígens de les presons.
 - . Situació al llarg del segle XIX.
 - . Nou model de presó: La Model, de Barcelona (1904).
 - . La Generalitat assumeix les competències de presons.

2. Situació Actual:

- Àmbit d'infants i joves:
 - . Centres d'Acolliment
 - . Centres Residencials d'Acció Educativa
 - . Pisos Assistits: Pla Interdepartamental per a Majors de 18 anys.
 - . Centres de Justícia Juvenil.
- Àmbit penitenciari:
 - . Les presons a Catalunya a partir de 1981 fins ara.
 - . Mesures penals alternatives.

3. Marc Legal:

- Normativa Internacional
- Normativa de l'Estat espanyol:
 - . Llei de Responsabilitat Penal del Menor
- Normativa Autonòmica
 - . Llei de Protecció a la Infància i Adolescència
- La Mediació penal

4. Acció Educativa i dinàmica de vida quotidiana:

- Centres de la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència:
 - . Centres d'Acolliment i CRAES
 - . Centre Terapèutic
 - . Centre d'Educació Intensiva
- Centres de Justícia Juvenil:
 - . Centre Obert
 - . Centres Semioberts
 - . Centres de Règim Tancat
- Centres Penitenciaris.

5. Elaboració de Documentació:

- Projecte Educatiu de Centre (PEC)
- Reglament de Règim Interior (RRI)
- Projecte Educatiu Individual (PEI)
- Informe Tutorial de Seguiment Educatiu (ITSE)
- Informe Proposta (IP)

METODOLOGIA:

A les exposicions a classe, el professor proporcionarà les idees bàsiques que els estudiants hauran d'aprofundir amb les lectures complementàries suggerides. Algunes de les exposicions seran fetes per persones externes a la Universitat, especialistes en el seu àmbit de treball.

També es comptarà amb material audiovisual de suport i es faran algunes visites a diferents tipus de centres.

AVALUACIÓ:

Per a l'avaluació final es tindran en compte:

Un exercici d'avaluació a final de curs que proporcionarà el 70% de la nota.

Un treball individual, que proporcionarà el 30% restant.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia Bàsica:

Cacho, X. *L'educadora i l'educador social a Catalunya*. Barcelona: APESC, 1998.

Cañellas, C., i altres. *Història de la presó Model de Barcelona*. Lleida: Pagès, 2000.

Delgado, B. *Historia de la infancia*. Barcelona: Ariel, 1998.

Fernández del Valle, J.; Fuentes, I. *El acogimiento residencial en la protección a la infancia*. Madrid: Pirámide, 2000.

Folch i Soler, A. *Ramon Albó i Martí*. Barcelona: Oikos-Tau, 1995.

Funes, J. *Mediació i Justícia Juvenil*. Barcelona: CEJFE. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 1994.

Garrido, V. *La reeducación del delincuente juvenil*. Valencia: Tirant lo Blanch, 1992.

Panchón, C. *Manual de Pedagogía de la Inadaptación social*. Barcelona: Dulac Edicions, 1998.

Panchón, C. *Situación de menores de 16 a 18 años en centros de protección*. Barcelona: Dulac Edicions, 2001.

Santolaria, F. *Reeducación social. La obra pedagógica de Josep Pedragosa*. Barcelona: Direcció General de Protecció i Tutela de Menors. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 1984.

Santolaria, F. *Marginación y educación: Historia de la educación social en la España moderna y contemporánea*. Barcelona: Ariel Educación, 1997.

Bibliografia Complementària:

Abajo, J.E. *La escolarización de los niños gitanos*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, 1997.

- Aguilera, E. *Projecte educatiu per al menor inadaptat*. Barcelona: Rosa Sensat, 1983.
- Bonal, R. *Pedagogía al carrer*. Barcelona: Claret, 1995.
- Castillo, del M. *Tànguy*. Vitoria: Ikasuger, 1999.
- García Valdés, C., i altres. *El preso común en España*. Madrid: Ediciones de la Torre, 1977.
- González, B. *El adolescente marginal. Escuela y Trabajo*. Barcelona: Rosa Sensat, 2001.
- Kretschmer, E. *Constitución y carácter*. Barcelona: Labor, 1967.
- Mercader, M. *La pobreza a Catalunya. Informe de 2003*. Barcelona: Fundació Un Sol Món de Caixa de Catalunya, 2003.
- Ortega J. *Educación social especializada*. Barcelona: Ariel Educación, 1999.
- Romans, M. *De profesión: educador (a) social*. Barcelona: Paidós, 2000.
- Ruiz, C. *Educación Social. Viejos usos y nuevos retos*. València: Universitat de València, 2003.
- Trilla, J. *La educación fuera de la escuela*. Barcelona: Ariel, 1995.
- Yagüe Martínez, M. *Centre Penitenciari Quatre Camins*. Barcelona: Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 1989.

Investigació en Psicopedagogia

COORDINACIÓ: José R. LAGO MARTÍNEZ

PROFESSORS-TUTORS: Professorat dels estudis de Psicopedagogia

Per poder-se matricular d'aquesta assignatura l'estudiant haurà de tenir aprovats els crèdits corresponents a les assignatures de Mètodes, Dissenys i Tècniques d'Investigació Psicològica i de Mètodes d'Investigació en Educació, ambdues de 1r curs de Psicopedagogia. També caldrà l'autorització prèvia del coordinador de Psicopedagogia.

OBJECTIUS:

L'objectiu general de l'assignatura és posar en pràctica i ampliar els coneixements que els estudiants han anat assimilant durant el primer curs de l'especialitat en relació amb el disseny i realització de projectes de recerca interdisciplinaris.

En aquest sentit l'assignatura ofereix un espai per tal d'assolir els següents objectius específics:

- Capacitar els estudiants per a l'elaboració de projectes de recerca en psicopedagogia.
- Reflexionar des d'una perspectiva pluridisciplinària al voltant de les aportacions que ens pot proporcionar el mètode científic per fer créixer l'actual corpus de coneixements en psicopedagogia.
- Desvetllar l'actitud constructiva i crítica davant de qualsevol recerca.
- Iniciar-se en l'ús de sistemes d'anàlisi de dades mitjançant suport informàtic.
- Aprendre a redactar textos expositius i científics.
- Possibilitar la vinculació amb els equips de recerca especialitzada propis de la Facultat d'Educació.

METODOLOGIA:

L'assignatura tindrà un caràcter eminentment pràctic en el qual la implicació de l'alumnat serà fonamental. Es concep com un espai on, mitjançant la tutorització individual o en grups reduïts, l'estudiant portarà a terme un projecte de recerca escollit lliurement o en el marc de les investigacions que actualment es porten a terme a la Facultat. La tasca realitzada s'estructurarà al voltant de dos tipus de sessions de treball, cadascuna de les quals correspondrà als dos quadrimestres del curs:

- Durant el primer quadrimestre les sessions de treball es dedicaran al disseny d'un projecte de recerca vinculat als interessos professionals de cada estudiant.
- Durant el segon es procedirà a la recollida i anàlisi de dades i posterior redacció d'un informe, tot explicant tant el procés de preparació com la recollida de dades i els resultats del projecte dut a terme.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es basarà en l'exposició pública del treball d'investigació i la memòria escrita del treball.

Intervenció Psicopedagògica en Atenció a la Diversitat

COORDINACIÓ: José Ramón LAGO i MARTINEZ

PROFESSORS-TUTORS: Professors dels estudis de Psicopedagogia.

CARACTERISTIQUES DE L'ASSIGNATURA:

Per poder matricular aquesta assignatura l'estudiant haurà de tenir aprovats els crèdits corresponents a les assignatures de Diagnòstic en Educació i Intervenció Psicopedagògica i Dificultats d'Aprenentatge o Intervenció Psicopedagògica en Trastorns del Desenvolupament, ambdues de 1r curs de Psicopedagogia. També caldrà l'autorització prèvia del coordinador de Psicopedagogia.

OBJECTIUS:

L'objectiu general de l'assignatura és posar en pràctica i ampliar els coneixements que els estudiants han pogut aprendre durant el primer curs de l'especialitat en relació a la intervenció psicopedagògica en situacions de diversitat.

En aquest sentit l'assignatura ofereix un espai per tal d'assolir capacitats relacionades amb els següents objectius específics:

- Planificar una intervenció psicopedagògica a partir de l'avaluació i la resposta educativa a les necessitats educatives d'un alumne o un grup d'alumnes
- Desenvolupar, en coordinació amb altres professors i professionals, la resposta educativa
- Realitzar el seguiment i l'avaluació de la resposta educativa i de la intervenció psicopedagògica

CONTINGUTS:

1. Anàlisi, negociació i planificació de la intervenció psicopedagògica davant una demanda relacionada amb un problema d'atenció a la diversitat.
2. Eines i estratègies d'avaluació psicopedagògica adients a situacions i problemes d'atenció a la diversitat
3. Planificació i concreció d'una resposta educativa adequada a les necessitats educatives d'un alumne o d'un grup, amb els diferents professors i/o professionals implicats.
4. Realització d'activitats d'atenció personalitzada acordades per al desenvolupament d'una resposta educativa
5. Estratègies de col·laboració en la coordinació de les intervencions educatives que es desenvolupen des de diferents contextos educatius
6. Seguiment i avaluació de les respostes educatives.
7. Reflexió crítica sobre el procés d'intervenció psicopedagògica.

METODOLOGIA:

L'assignatura té un caràcter eminentment pràctic i la implicació de l'alumnat serà un element fonamental.

L'assignatura s'organitza al voltant d'un pla de treball que s'haurà de concretar durant el 1r quadrimestre i es desenvoluparà durant el 2n quadrimestre.

Els alumnes matriculats hauran de concretar amb el coordinador dels Estudis de Psicopedagogia el professor de la Facultat que farà de tutor de la UVic i el psicopedagog del centre on es portarà a terme el Pla de Treball. Conjuntament es concretarà el centre en el qual desenvoluparan aquesta activitat, el problema d'atenció a la diversitat, el grup d'alumnes i el contingut del pla de treball. Podran ser continguts del treball l'elaboració i desenvolupament d'una adaptació curricular a alumnat amb discapacitats els projectes d'intervenció a l'aula ordinària i de suport en petit grup o en fórmules d'atenció a alumnes d'incorporació tardana.

Normalment aquest pla de treball es portarà a terme en centres d'ESO o EP amb els quals prèviament la Facultat d'Educació haurà establert les condicions del treball a realitzar-hi.

L'horari serà de dues hores/dia, dos cops per setmana. La concreció de l'horari es farà en funció de les característiques de la proposta i de les necessitats del centre. El calendari d'estada als centres serà de la darrera setmana de febrer a la darrera de maig. El total d'hores serà al voltant de 60.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es realitzarà a partir de:

1. Assistència.
2. Participació i iniciativa de l'alumne en la negociació, elaboració i desenvolupament del pla de treball.
3. Memòria de l'Activitat. Ha d'incloure apartats com: demanda i context de la intervenció, marc teòric referent al problema objecte d'intervenció, avaluació de les necessitats educatives, desenvolupament de la resposta educativa, seguiment i avaluació de la resposta educativa, avaluació i anàlisi crític del projecte d'intervenció.
4. Valoració conjunta professor tutor de la UVic professor tutor del centre.

Investigació Educativa

COORDINACIÓ: Jordi MARTÍ i FEIXAS
Núria SIMÓ i GIL

PROFESSORS-TUTORS: Professorat dels estudis de Mestre o d'Educació Social

OBJECTIUS:

Amb aquesta assignatura es pretén afavorir l'aprofundiment en una determinada temàtica educativa mitjançant la posada en funcionament de mètodes, tècniques i instruments d'investigació en educació.

En diverses assignatures de l'actual diplomatura de Mestre i Educació Social es duen a terme activitats que suposen una iniciació a pràctiques d'investigació. En aquesta s'ofereix un espai específic per a la realització d'un projecte de recerca per a aquells estudiants que ho sol·licitin.

ESTRUCTURA I FUNCIONAMENT:

L'assignatura d'«Investigació Educativa» es fonamenta en el treball individual de cada estudiant i s'organitza des d'una perspectiva de tutorització individualitzada o de petit grup. L'estudiant ha de realitzar un projecte de recerca tutoritzat directament per un professor amb el qual s'establiran els requisits, la temporització, l'àmbit i la temàtica.

No es seguirà de manera regular l'estructura habitual de classes impartides per un professor, tot i que poden haver-hi sessions lectives dirigides a tot el conjunt d'estudiants matriculats a l'assignatura a fi de tractar temes conjunts a tots els projectes de recerca. Per exemple, anàlisi de diferents paradigmes d'investigació, presentació i exemplificació de models de recerques, diferenciació entre innovació educativa i innovació a l'escola, coneixement de les possibilitats i institucions de recerca en educació a Catalunya...

Per a matricular-se i cursar aquesta assignatura l'estudiant interessat caldrà que elabori per escrit un projecte de recerca que haurà de ser acceptat formalment com a requisit indispensable per procedir a la matriculació. També caldrà l'autorització del Coordinador/a de Mestre o Educació Social.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es basarà en l'exposició pública del treball d'investigació i la memòria escrita del treball.

Investigació en Activitat Física i Esport

COORDINACIÓ: Joan ARUMI PRAT

PROFESSORS-TUTORS: Professorat dels estudis de Ciències de l'Activitat física i l'Esport

Per poder-se matricular d'aquesta assignatura l'estudiant haurà de ser de segon cicle i haurà d'haver cursat l'assignatura optativa de Mètodes d'Investigació aplicada a l'activitat física i l'esport. També caldrà l'autorització prèvia del coordinador de Ciències de l'Activitat física i l'esport.

OBJECTIUS:

L'objectiu general de l'assignatura és posar en pràctica i ampliar els coneixements que els estudiants han anat assimilant durant la carrera en relació amb el disseny i realització de projectes de recerca.

En aquest sentit l'assignatura ofereix un espai per tal d'assolir els següents objectius específics:

- Capacitar els estudiants per a l'elaboració de projectes de recerca en activitat física i esport.
- Reflexionar des d'una perspectiva pluridisciplinària al voltant de les aportacions que ens pot proporcionar el mètode científic per fer créixer l'actual corpus de coneixements en les ciències de l'activitat física i l'esport.
- Desvetllar l'actitud constructiva i crítica davant de qualsevol recerca.
- Iniciar-se en l'ús de sistemes d'anàlisi de dades mitjançant suport informàtic.
- Aprendre a redactar textos expositius i científics.
- Possibilitar la vinculació amb els equips de recerca especialitzada propis de la Facultat d'Educació en l'àmbit de l'activitat física i l'esport.

METODOLOGIA:

L'assignatura tindrà un caràcter eminentment pràctic en el qual la implicació de l'alumnat serà fonamental. Es concep com un espai on, mitjançant la tutorització individual o en grups reduïts, l'estudiant portarà a terme un projecte de recerca escollit lliurement o en el marc de les investigacions que es proposin. La tasca realitzada s'estructurarà al voltant de dos tipus de sessions de treball, cadascuna de les quals correspondrà als dos quadrimestres del curs:

- Durant el primer quadrimestre les sessions de treball es dedicaran al disseny d'un projecte de recerca vinculat als interessos professionals de cada estudiant.
- Durant el segon es procedirà a la recollida i anàlisi de dades i posterior redacció d'un informe, tot explicant tant el procés de preparació com la recollida de dades i els resultats del projecte dut a terme.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es basarà en l'exposició pública del treball d'investigació i la memòria escrita del treball.

Esports d'Aventura

PROFESSORS: Eduard COMERMA i TORRAS
Miquel PÉREZ i MAS

OBJECTIUS:

Formar els estudiants en els coneixements i les tècniques necessàries per desenvolupar les activitats de descens de barrancs, vies ferrades i escalada en roca amb total seguretat i autonomia.

CONTINGUTS:

Descens de barrancs

1. Equip i material.
 - 1.1. Descripció i utilització.
 - 1.2. Característiques i seguretat.
2. Tècniques de progressió.
 - 2.1. La marxa i la desgrimpada.
 - 2.2. Els tobogans i els salts.
 - 2.3. Desplaçaments per el medi aquàtic.
3. Tècniques de cordes.
 - 3.1. Maniobres d'ascens i descens.
 - 3.2. Tècniques de muntar i superar passamans.
4. Tècniques de seguretat.
 - 4.1. Nusos i instal·lacions.
 - 4.2. Utilització de la boga d'ancoratge.
5. Coneixement de l'activitat.
 - 5.1. Interpretació de mapes i croquis.
 - 5.2. Orientació bàsica.

Vies ferrades

1. Equip i material.
 - 1.1. Descripció i utilització.
 - 1.2. Característiques i seguretat.
2. Tècniques de progressió per vies ferrades.
 - 2.1. Desplaçaments verticals i horitzontals.
 - 2.2. Desplaçaments sobre diferents materials.
3. Tècniques de seguretat.
 - 4.1. Nusos i instal·lacions.
 - 4.2. Utilització del dissipador.
5. Coneixement de l'activitat.
 - 5.1. Interpretació de mapes i croquis.
 - 5.2. Orientació bàsica.

Escalada en roca

1. Equip i material.
 - 1.1. Descripció i característiques.
 - 1.2. Idoneïtat i seguretat.

2. Tècniques de seguretat.
 - 2.1. Nusos i ancoratges.
 - 2.2. Muntatge de reunions.
 - 2.3. Sistemes d'assegurament.
3. Tècniques de progressió i descens:
 - 3.1. Tècniques de progressió segons la roca.
 - 3.2. Tècniques i material de protecció en progressió i descens.
4. Coneixement del medi.
 - 4.1. Interpretació de ressenyes.
 - 4.2. Nivells de dificultat i graduacions.

METODOLOGIA:

L'assignatura es divideix en dues activitats, l'escalada en roca i el descens de barrancs. Hi haurà una sessió introductòria per a cada activitat i la resta de sessions es faran de forma pràctica en caps de setmana i en el seu medi natural fora de la Universitat.

MATERIAL NECESSARI:

Cada alumne/a ha de disposar del següent material individual per realitzar les sessions pràctiques.

Descens de barrancs: casc, vestit de neoprè llarg, escarpins, mosquetó de seguretat i vuit, 4 metres de cordí dinàmic de 9mm, 2 mosquetons i arnès.

Vies ferrades: casc, arnès, dissipador i 2 mosquetons de seguretat.

Escalada: casc, arnès, peus de gat, mosquetó de seguretat i vuit.

Als alumnes que no disposin d'aquest material se'ls en proporcionarà o se'ls en facilitarà el lloguer.

OBSERVACIONS:

Qui es matriculi en aquesta assignatura ha de saber que té un cost econòmic addicional al preu dels crèdits de la matrícula. Això és degut als monitors especialistes que col·laboraran en les classes pràctiques. En el cas de l'escalada s'arriba a un monitor cada 2 alumnes i en el cas del descens de barrancs i les vies ferrades, d'un monitor cada 5 alumnes.

AVALUACIÓ:

Assistència al 75% de les pràctiques de cada activitat.

Presentació d'un treball escrit de cada activitat.

BIBLIOGRAFIA:

Rander, J. *Una escalada segura en roca*. Barcelona: Paidotribo.

Nuñez, T. *Cuerdas y nudos de alta resistencia*. Madrid: Desnivel.

École Française de Descente de Canyon i Fédération Française de Speleologie. *Manual técnico de descenso de cañones*. Madrid: Desnivel, 2001.

Activitats Esportives a la Natura

PROFESSOR: Eduard COMERMA i TORRAS

OBJECTIUS:

1. Adquirir i dominar els coneixements bàsics, tant teòrics com pràctics, que capacitin el futur mestre especialista en Educació Física per analitzar, organitzar i realitzar aquestes activitats.
2. Valorar la importància i les possibilitats de les activitats en el medi natural com a part de les activitats físiques, tant en el context educatiu com en el de lleure.
3. Aplicar aquests coneixements en l'àmbit educatiu.

CONTINGUTS:

1. Introducció.
 - 1.1. Definició.
 - 1.2. Les activitats en el medi natural i el temps lliure.
 - 1.3. Les activitats en el medi natural i l'educació.
 - 1.4. Les activitats en el medi natural i la competició.
2. Coneixement de la natura.
 - 2.1. El medi: terrestre, aquàtic i aeri.
3. Relació amb el medi.
 - 3.1. Activitats en el medi terrestre.
 - 3.1.1. Excursionisme.
 - 3.1.2. Escalada.
 - 3.1.2.1. Tècniques d'assegurar.
 - 3.1.2.2. Tècniques de progressió.
 - 3.1.2.3. Tècniques de descens: ràpel.
 - 3.1.3. Orientació.
 - 3.1.4. Bicicleta de muntanya.
 - 3.1.5. Espeleologia.
 - 3.1.6. Tir amb arc.
 - 3.1.7. Altres
 - 3.2. Activitats en el medi aquàtic.
 - 3.2.1. Piragüisme.
 - 3.2.2. Canoa.
 - 3.2.3. Descens d'engorjats.
 - 3.2.4. Altres.
 - 3.3. Activitats en el medi aeri.
 - 3.4. Activitats de permanència.
 - 3.5. Les tendes.
 - 3.6. El bivac.
 - 3.7. La cuina i alimentació.
 - 3.8. Les instal·lacions adaptades: albergs, refugis, cases de colònies, granges escola, etc.
4. Organització i planificació d'activitats en el medi natural.
 - 4.1. La legislació vigent.
 - 4.2. La programació.
 - 4.2.1. Plantejament d'objectius.
 - 4.2.2. Continguts.

4.2.3. Avaluació.

METODOLOGIA:

L'assignatura s'agrupa en diverses activitats que s'aniran treballant al llarg de l'any. Cada activitat tindrà una petita part teòrica per conèixer els conceptes més bàsics, i una part pràctica per realitzar aquestes activitats en el seu espai natural.

OBSERVACIONS:

És obligatori portar roba i calçat esportiu.

AVALUACIÓ:

La nota final de l'assignatura sortirà de:

- 1- Assistència activa i interessada i la demostració pràctica de les activitats treballades. 60 %
- 2- Una prova escrita a final de curs. 20%
- 3- Programació d'una activitat en el medi natural. 20%

BIBLIOGRAFIA:

- Diversos Autors *Juegos de escalada*. Barcelona: Inde.
- Elzière, C. *Caminar por la montaña*. Madrid: Desnivel.
- Fleming, J. *Todo sobre el mapa y la brújula*. Madrid: Desnivel.
- Guillén, R.; Lapetra, S. i Casterad, J. *Actividades en la Naturaleza*. Barcelona: Inde.
- Martínez, J. *Manual de espeleología*. Madrid: Desnivel.
- Núñez, T. *Cuerdas y nudos de alta resistencia*. Madrid: Desnivel.
- Rander, J. *Una escalada segura en roca*. Barcelona: Paidotribo.
- Sicilia Camacho, A.; Rivadeneyra Sicilia, M. *Unidades didácticas para secundaria VIII: Orientación*. Barcelona: Inde.

Seminari d'Escola Rural

COORDINADOR: Joan SOLER i MATA

OBJECTIUS:

L'escola rural ha sofert, des de sempre, un tracte d'abandonament dins el sistema escolar i ha patit una situació deficitària. La seva realitat i els seus problemes són poc coneguts. En canvi, la distribució geogràfica de Catalunya i l'equilibri territorial del país en depenen molt. Durant els darrers anys les iniciatives del Secretariat d'Escola Rural de Catalunya i la creació de les Zones Escolars Rurals han suposat un canvi i una millora qualitativa important.

A través de l'assignatura Seminari de l'Escola Rural es pretén apropar els estudiants de Mestre a la realitat d'aquest model escolar a partir de l'anàlisi del context social i cultural, de l'estudi de l'estructura organitzativa d'aquestes escoles petites, del coneixement i la metodologia de treball a les aules i, en definitiva, de la reflexió sobre la situació actual i les perspectives de futur d'aquest tipus d'escoles.

El Seminari d'Escola Rural també té la finalitat d'orientar les Pràctiques que es realitzin en una escola rural i fomentar l'intercanvi d'experiències entre els estudiants que hi participin.

CONTINGUTS:

1. El medi rural a la Catalunya actual. Les transformacions socials i econòmiques del món rural. Anàlisi de l'entorn sociocultural. El paper de l'escola al medi rural. Les relacions de l'escola amb la societat.
2. L'evolució i la situació actual de l'escola rural a Catalunya: de la llei de 1970 al canvi de segle. El Secretariat d'Escola Rural de Catalunya i la renovació pedagògica de l'escola rural.
3. L'organització de les escoles rurals. Les zones escolars rurals. Els agrupaments. Altres models organitzatius.
4. La planificació del treball didàctic a l'escola rural. La diversitat d'edats i nivells a l'aula. Àrees d'ensenyament i programacions. Els alumnes i el procés d'aprenentatge. L'autonomia personal.
5. La vida quotidiana a l'escola rural. Organització i distribució de l'espai i el temps. Els recursos didàctics. Algunes experiències didàctiques innovadores. Les tecnologies de la informació i la comunicació a l'escola rural.
6. Els mestres d'escola rural. Les funcions del mestre en una escola petita. El treball en equip. Les necessitats de formació inicial i permanent dels mestres d'escola rural.
7. L'escola rural del segle XXI. Els reptes i les perspectives de futur.

METODOLOGIA I PLA DE TREBALL:

El Seminari constarà de diverses sessions de treball d'una hora i mitja de durada i una estada de dos dies a una zona escolar rural per visitar escoles, durant el primer quadrimestre del curs.

Les sessions de treball seran de dos tipus. Unes seran dirigides per mestres o professorat vinculat a l'escola rural, que exposaran els diferents temes del programa i orientaran el treball posterior. En les altres sessions es desenvoluparà el treball proposat i es realitzaran les altres activitats de l'assignatura.

En la primera sessió del Seminari es donarà el calendari de les sessions i el pla de treball de l'assignatura.

AVALUACIÓ:

L'avaluació positiva del Seminari requereix l'assistència i la participació a les sessions de treball, l'estada de dos dies a les escoles i la participació a les Jornades d'Escola Rural.

S'avaluarà:

- a) Activitats de les sessions de treball (individual o en grup).
- b) Redacció d'un article (individual) sobre un tema relacionat amb l'escola rural a Catalunya.
- c) Presentació (individual o en grup) d'una comunicació escrita a les Jornades d'Escola Rural.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Aldecoa, J.A. *Historia de una maestra*. Barcelona: Anagrama, 1996 (2a edició: 1997).
- Aldomà, I. *La crisi de la Catalunya rural*. Lleida: Pagès Editors, 1999.
- Boix, R. *Estrategias y recursos didácticos en la escuela rural*. Barcelona: ICE/ Graó, 1995.
- Carmena, J.; Regidor, J.G. *La escuela en el medio rural*. Madrid: MEC, 1985.
- Corchón, E. *La escuela rural: pasado, presente y perspectivas de futuro*. Barcelona: Oikos-Tau, 2000.
- Diversos Autors. *Trabajar en la escuela rural*. Madrid: Federación de Movimientos de Renovación Pedagógica, 1998.
- Feu, J. «La transformació del món rural: el sentit de “l'escola rural” en un món que es desruralitza», *Temps d'Educació*, n. 20, 2n semestre de 1998, p. 287-313.
- Feu, J. «Polítiques educatives a l'entorn de l'escola rural», *Educació i Història*, n. 4, 1999-2000, p. 110-133.
- Hernández Díaz, J.M. «La escuela rural en la España del siglo XX», dins *Revista de Educación*, núm. extraordinari (2000), p. 113-136.
- Ortega, M.A. *La parienta pobre (Significante y significados de La Escuela Rural)*. Madrid: MEC/ CIDE, 1995.
- Rivas, M. «La llengua de les papallones», dins *Què vols de mi, amor?* Barcelona: Proa, 1997. (Hi ha una edició en castellà i l'original és en gallec).
- Subirats, M. *L'escola rural a Catalunya*. Barcelona: Ed 62/ Rosa Sensat, 1983.

Revistes:

- Aula de Innovación Educativa*. Núm. 77. Desembre, 1998. Dossier «La escuela en el medio rural».
- Cuadernos de Pedagogía*. Núm. 247. Maig, 1997. Tema del mes: «Escuelas Rurales».
- Guix*. Núm. 230. Desembre, 1996. Monogràfic: «Escola rural: espai de canvi educatiu».
- Perspectiva Escolar*. Núm. 233. Març, 1999. Monogràfic: «L'escola rural».

Seminari sobre el Joc a l'Escola Bressol

COORDINACIÓ: Montse BENLLOCH i BURRULL
Irene BALAGUER i FELIP

OBJECTIUS:

Aquest Seminari pretén incidir en la preparació dels estudiants sobre alguns aspectes didàctics de l'educació de l'infant a la llar d'infants. Pel seu contingut i enfocament, d'observació, anàlisi i experimentació els destinataris seran estudiants de tercer curs de l'especialitat d'Educació Infantil, i de forma particular els que estiguin interessats a treballar el tema del joc a la llar d'infants en el període de Pràctiques

PROGRAMA DE TREBALL:

1. El joc com a proposta educativa a la llar d'infants:
 - 1.1. Concepcions educatives del joc en la primera infància.
 - 1.2. El joc com a exploració d'un mateix i de l'entorn.
 - 1.3. Els jocs d'experimentació amb els objectes: la «panera dels tresors» i el «joc heurístic»
 - 1.4. El joc com a lloc de trobada i socialització. El joc simbòlic (2-3 anys).
 - 1.5. El joc i la descoberta de l'espai.
2. L'observació en les situacions de joc:
 - 2.1. Investigació de les característiques del joc, les reaccions i les relacions que s'estableixen quan els infants juguen.
 - 2.2. El paper i la intervenció de l'educador/a en el joc.
3. L'organització del joc en el currículum del primer cicle d'Educació Infantil.

METODOLOGIA I AVALUACIÓ:

El Seminari constarà de la meitat de sessions de treball teòric, i l'altre meitat es destinarà a la preparació de un treball pràctic. Pel que fa al treball teòric cada tema serà introduït per la professora-coordinadora i a continuació hi haurà un debat. També es presentaran i comentaran, per grups, articles, vídeos i materials diversos (teòrics i pràctics). Abans d'iniciar el Seminari, es farà una reunió prèvia de presentació del calendari i programa i d'explicació de la metodologia de treball.

AVALUACIÓ:

L'avaluació del Seminari requereix, com a condició prèvia, l'assistència regular a classe i la participació activa en les sessions de treball. A més caldrà elaborar un treball en grup sobre la observació de una situació de joc que serà exposada al final del seminari per cada grup d'estudiants.

Les característiques més precises d'aquest treball es concretaran a la reunió prèvia.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Caiati, M.; Delac, S.; Müller, A. *El juego libre en el jardín de infancia*. Barcelona: CEAC, 1986.
- DDAA. Educació Infantil, Llar d'infants. *Exemples d'unitat de programació, n. 4*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1993.
- DDAA. *Observació, elaboració i experimentació d'elements de joc a l'escola bressol*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona / ICE de la UB, PPU, 1986.
- Goldschmied, E. La panera dels tresors, *Revista Infància*, n. 3, 1984
- Majem, T. Òdena, P. *El joc de la descoberta*. Barcelona: Rosa Sensat, 1994.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Elkonin, D.B. *Psicología del juego*. Madrid: Pablo del Río, 1980.

Bruner, J. *Acción, pensamiento y lenguaje*. Madrid: Alianza Psicología, 1984.

Bruner, J. *Actual minds, possible words*. Cambridge, Mass: Harvard University Press, 1986. (Tradu cast: *Realidad mental y mundos posibles*. Barcelona: Gedisa, 1988).

Vigotski, L.S. «El paper del joc en el desenvolupament infantil». *Pensament i llenguatge*. Vic: Eumo Editorial 1988.

Huizinga, J. “Esencia y significación del juego como fenómeno cultural”. *Homo ludens*. Madrid: Alianza Editorial, 1998.

Bandioli, A.; Savio, D. “Osservare il gioco di finzione” (SVALSI). Bergamo: E. Junior. 1994.

Seminari de Cooperació amb Centreamèrica

COORDINADORS: Jaume CARBONELL i SEBARROJA
Isabel CARRILLO i FLORES

OBJECTIUS:

El seminari és un espai formatiu d'aproximació a la realitat de Centreamèrica, de coneixement de projectes de cooperació i de preparació de les pràctiques* que es poden desenvolupar en aquesta realitat. Els objectius generals de les diferents sessions són:

- a) Introduir-se en el món del desenvolupament i la cooperació.
- b) Aproximar-se a la història i el present de Centreamèrica.
- c) Conèixer i analitzar la realitat de Centreamèrica: la seva població, el seu entorn natural i cultural, la situació política, econòmica, social, educativa, la salut...

CONTINGUTS:

1. Desenvolupament: la cooperació i les organitzacions no governamentals
 - Conceptes bàsics
 - L'ajut al desenvolupament i la cooperació educativa
2. Algunes dades sobre Centreamèrica
 - Situació geogràfica, clima, entorn natural i cultural
 - Població i diversitat cultural
 - La vida urbana i la vida rural
3. Història i realitat política, econòmica i social
 - Colonització i Independència
 - Dels conflictes armats als acords de pau
 - La situació política actual: el camí de la democràcia i els drets humans
4. Alguns problemes actuals:
 - Els refugiats i desplaçats pels conflictes, el problema de la terra
 - La situació d'exclusió i desigualtat de la dona
 - La negació dels drets de la infància
5. L'educació a Centreamèrica
 - El sistema educatiu i els índexs d'alfabetització
 - La formació d'educadores i educadors i els recursos educatius
 - Les aportacions de l'educació popular
6. La salut a Centreamèrica
 - El sistema sanitari públic i els indicadors de salut
 - La sanitat privada i les teràpies tradicionals i populars
 - La formació dels professionals sanitaris, dels promotors de salut, de les llevadores empíriques, ...
7. El context de realització de les pràctiques
 - Les poblacions i comunitats, la vida en família i el dia a dia
 - El projecte de pràctiques: coneixement de la realitat i accions educatives
 - El diari i la memòria de pràctiques

METODOLOGIA I AVALUACIÓ:

Els continguts del seminari es desenvoluparan a partir d'explicacions, lectures, visites i conferències, vídeos, debats... L'avaluació tindrà en compte:

- a) Participació i assistència a les diferents sessions del seminari (80%) i realització de les activitats que es proposin

- b) Realització d'un estudi d'una ONG i dels projectes de cooperació educativa o disseny del projecte de pràctiques
- c) Lectura d'un llibre sobre la realitat de Centreamèrica
- d) Memòria escrita sobre els diferents continguts del seminari

***PROJECTE DE PRÀCTIQUES A CENTREAMÈRICA:**

Qui hi pot participar?

En el Projecte de Pràctiques a Centreamèrica poden participar-hi estudiants de tercer curs de Mestre i Educació Social, i estudiants de Psicopedagogia i Ciències de l'Activitat Física i l'Esport. Per participar-hi s'ha de presentar una sol·licitud i matricular-se al Seminari de Cooperació amb Centreamèrica.

On es poden realitzar les pràctiques?

Les pràctiques es poden realitzar a Guatemala i a Nicaragua, en coordinació amb organitzacions governamentals i no governamentals que ja estan treballant en diferents poblacions i comunitats.

Quins són els objectius de les pràctiques?

El projecte de pràctiques a Centreamèrica, que s'inscriu en el pla de pràctiques a l'estranger de la Facultat d'Educació de la Universitat de Vic, té la finalitat de promoure accions de cooperació i intercanvi educatiu amb altres realitats.

A través dels processos formatius amb infants, joves, adults... es vol contribuir al desenvolupament de la democràcia i l'expressió dels drets humans. És amb aquesta finalitat que es col·labora en les activitats que desenvolupen les escoles; en tallers de formació amb educadores i educadors; en accions d'alfabetització; en el disseny de materials educatius...

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Aldana, C. *Educación popular; nuestra opción*. Guatemala: Oficina de Pastoral Social del Arzobispado de Guatemala, 1997.
- American Gonen (dir.). *Diccionario de los pueblos del mundo*. Gran Bretaña.
- Apuyuelo, P.M.; Vargas Llosa, A. *Fabricantes de miseria*. Barcelona: Plaza Janés, 1999.
- Autors Diversos. *Bajo el mismo techo. Para comprender un mundo global*. Navarra: Hegoa-Margarik.
- Autores Diversos. *Las raíces de la memoria. América Latina*. Barcelona: UB, 1996.
- Autors Diversos. "Una mirada al futuro. Educación en Latinoamérica", a *Cuadernos de Pedagogía*. Núm. 308, diciembre 2001.
- Beristain, C.M. *Reconstruir el tejido social. Un enfoque crítico de la ayuda humanitaria*. Barcelona: Icària.
- Bethell, L. (ed.) *Historia de América Latina. América Central desde 1930*. Crítica, 2001.
- Bustos, B.; Palacio, G. *El trabajo femenino en América Latina. Los debates en la década de los noventa*. Universidad de Guadalajara, 1994.
- Chomsky, N. *Cómo nos venden la moto*. Barcelona: Icària, 1996.
- Des Hommes, T. *El derecho a la equidad. Ética y mundialización social*. Barcelona: Icària, 1997.
- Fisas, V. *La compasión no basta*. Barcelona: Icària, 1995.
- Galeano, E. *Las venas abiertas de América Latina*. Madrid: S. XXI, 1971.
- Pérez de Armiño, K. *Diccionario de Acción Humanitaria y Cooperación al Desarrollo*. Barcelona: Icària, 2000.
- Ramonet, I. *Un mundo sin rumbo. Crisis de fin de siglo*. Ed. Debate, 1997.
- Revilla, M. *Las ONG y la política*. Istmo, 2002.
- Sampedro, J.L.; Berzosa, C. *Conciencia del subdesarrollo veinticinco años después*. Madrid: Taurus, 1996.
- Sanahuja, J.A.; Sotillo, J.A. *Integración y desarrollo en Centroamérica*. Libros de la Catarata, 1998.

Werner, D. *El niño campesino deshabilitado. Una guía para promotores de salud, trabajadores de rehabilitación y familias*. EEUU: Fundación Hesperín, 1996.

Werner, D. et. Al. *Donde no hay doctor. Guía médica familiar*. Chile: Cuatro vientos, 1993.

Seminari sobre Immigració i Interculturalitat

Projecte de Pràctiques al Marroc

COORDINADOR: Joan VERA i SAUCEDO

El seminari Immigració i interculturalitat, vinculat al projecte de pràctiques al Marroc*, es planteja com un espai de coneixement i anàlisi del fenomen de la immigració .

OBJECTIUS:

- Analitzar les causes i les conseqüències del fet migratori.
- Conèixer i analitzar diferents experiències de cooperació.
- Desenvolupar estratègies de relació amb persones d'altres cultures.
- Conèixer experiències educatives, socials i culturals en l'àmbit de la immigració.

CONTINGUTS:

1. Marc teòric i conceptualització.
2. El fet migratori: causes i conseqüències.
3. Experiències de treball en l'àmbit de la immigració
4. L'educació intercultural.
5. El marc teòric de la cooperació.
6. Entitats i institucions que treballen en l'àmbit de la cooperació.
7. Anàlisi de projectes de cooperació.

METODOLOGIA:

Les sessions de treball seran de dos tipus. Unes seran dirigides per professionals, i persones que coneixen i viuen el fet migratori que exposaran els diferents temes del programa i orientaran el treball posterior. Les altres sessions es basaran en visites a associacions i intercanvis amb persones per conèixer la seva experiència. Els continguts es treballaran a partir d'explicacions, lectures, debats, anàlisi de premsa i vídeos, intercanvis amb persones que viuen i treballen en l'àmbit de la immigració.

Durant el desenvolupament del seminari els estudiants buscaran documentació per realitzar el treball de reflexió individual i en grup.

AVALUACIÓ:

L'avaluació positiva del seminari requereix l'assistència i participació a les sessions de treball i les visites i intercanvis que es realitzaran.

S'avaluarà:

La realització d'un dossier que constarà de dues parts:

Part 1: Organització de la informació més rellevant sobre els continguts treballats al seminari.

Part 2: Reflexió individual del procés d'aprenentatge seguit i les repercussions educatives dels continguts en la formació personal i professional de cada un dels participants.

*PROJECTE DE PRÀCTIQUES AL MARROC

Qui pot participar-hi?

En el projecte de Pràctiques al Marroc, poden participar-hi estudiants de tercer curs de Mestre i d'Educació Social i estudiants de Psicopedagogia.

Per participar-hi cal presentar una sol·licitud i matricular-se al Seminari de Cooperació al Marroc.

Quins són els objectius de les pràctiques?

El projecte de pràctiques s'inscriu en el projecte de cooperació que va promoure l'associació Jameiat-Essalam –Associació Osona per la Pau– i en el qual col·laboren diferents entitats i institucions de la comarca d'Osona. La Facultat d'Educació de la Unniversitat de Vic forma part de la coordinadora del projecte. Els principals objectius són:

- Conèixer la realitat social i cultural del Marroc.
- Analitzar les institucions educatives del país.
- Participar en l'activitat d'un centre educatiu o d'una entitat sociocultural del Marroc

On es poden realitzar les pràctiques?

- Entitats de la regió de Nador que treballen en l'àmbit social, educatiu i cultural: grups de dones, associacions amazic, associacions de veïns, etc.
- Centres educatius de primària i secundària.

El projecte de pràctiques també inclou diferents visites a altres regions del Marroc: Tànger i Fes i un intercanvi amb la universitat de Meknès.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Benhabib, S. *Diversitat cultural, igualtat democràtica. La participació política en l'era de la globalització*. València: Tandem, 2000.
- Carbonell, F. *Educació i immigració extracomunitària*. Barcelona: Fundació Bofill, 1999.
- De Lucas, J. *Europa: ¿Convivir con la diferencia? Racismo, nacionalisme y derecho de las minorias*. Madrid: Tascons, 1994.
- Del Campo, J. "Multiculturalidad y conflicto: percepción y actuación". Dins Essomba, M.A. (coord.) *Construir la escuela intercultural. Reflexiones para trabajar la diversidad étnica y cultural*. Barcelona: Graó, pp. 47-53, 1999.
- Delgado, M. *Diversitat i integració*. Barcelona: Empúries, 1998.
- Lluch, X. Salinas, J. *La diversidad cultural en la práctica educativa. Materiales para la formación del profesorado en la educación intercultural*. Madrid: MEC/CIDE, 1996.
- Manyer, J. *Quan l'islam truca a la porta*. Barcelona: Altafulla / Serveis de Cultura Popular, 1992.
- Pajares, M. *La inmigración en España*. Barcelona: Icaria-Antrazyt, 1998.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

- Autors Diversos *Atlas de la inmigración magrebí en España*. Madrid: Ministerio de Asuntos Sociales / UAM, 1996.
- Colectivo IOÉ *Marroquins a Catalunya*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1994.
- Funes, J. Ciutat i marginació social. Cap a un medi més educatiu amb tots els adolescents. Dins Diversos Auteurs *La Ciutat Educadora. Primer Congrés Internacional de Ciutats Educadores*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, p. 281-291, 1990.
- Malgesini, G. i Gimenez, C. *Guía de conceptos sobre migraciones. Racismo e interculturalidad*. Madrid: Catarata, 2000.
- Segura, A. *El món àrab actual*. Vic: Eumo Editorial, 1997.
- Tilmatine, M.; El Molghy, A.; Castellanos, C.; Banhakeia, H. *La llengua rifenya Tutlayt tarifit*. Barcelona: UAB, 1998.

Seminari de Pràctiques a Anglaterra

PROFESSORA: Marta COROMINAS i SALOM

OBJECTIUS:

- Aprofundiment en el coneixement de la llengua anglesa
- Coneixement de les escoles del sud-est de Londres
- Introducció al sistema educatiu de la Gran Bretanya
- Introducció a la cultura britànica: Anglaterra, Londres, Sud-est de Londres.

CONTINGUTS:

1. English language:

- a) Listening, Reading, Speaking, and Writing about the Educational System in Great Britain
- b) Vocabulary, Functions, and Structures related to the Educational System
- c) Note-taking in English Language
- d) Conversational English

2. Knowing the schools:

- a) Teaching Methods
- b) Daily Routines
- c) Management
- d) Cultural Diversity
- e) Resources
- f) Rules and Regulations

3. Educational System in Great Britain

- a) Early Childhood Education
- b) Primary Childhood Education
- c) Secondary Education
- d) Undergraduate, Graduate and Post-graduate Education
- e) National Curriculum

4. British Culture

- a) Cultural Transfer
- b) Getting by in London
- c) Multiracial Society

METODOLOGIA I AVALUACIÓ:

El curs consisteix en l'adquisició dels coneixements

necessaris per tal que l'estada a les escoles de Londres i al Goldsmiths College de la Universitat de Londres pugui ser del tot profitosa. Es treballa sobre material gràfic i audiovisual per apropar els alumnes a la realitat que viuran a Londres.

L'avaluació consisteix en la presentació d'un treball final sobre un dels temes inclosos en el seminari. També es valorarà l'assistència al seminari i la participació activa en els temes de llengua, educació i cultura.

PROJECTE DE PRÀCTIQUES A ANGLATERRA

La Facultat d'Educació de la Universitat de Vic i el Goldsmiths College de la Universitat de Londres organitzen conjuntament un intercanvi de dues o sis setmanes dins del marc del període de pràctiques.

Qui pot participar-hi?

Els requisits són:

- Estar matriculat a l'assignatura del *Seminari de pràctiques a Anglaterra*
- Ser alumne de 2n o 3r de totes les especialitats de Mestre (excepte alumnes de 3r curs d'Educació Física)
- Tenir un nivell intermedi de llengua anglesa

Modalitats:

- fer una estada de 6 setmanes a Londres
- fer una estada de 2 setmanes a Londres i 5 setmanes a escoles catalanes

Objectius:

- Conèixer el sistema educatiu anglès mitjançant les pràctiques en una escola de Londres
- Anàlisi comparativa dels sistemes educatius anglès i català
- Coneixement de les institucions britàniques relacionades amb l'ensenyament (universitat, llar d'infants, centres de parvulari, centres d'educació especial, etc.)
- Coneixement de la cultura britànica
- Aprofundiment en la llengua anglesa

Activitats:

- Pràctiques docents en escoles del sud-est de Londres
- Xerrades sobre diversos temes relacionats amb l'educació al Goldsmiths College de la Universitat de Londres.
- Visites guiades a Londres de caire educatiu i cultural.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Pollard, A.; Bourne, J. *Teaching and Learning in the Primary School*. London New York Routledge in association with the Open University, 1994.
- Espanya Ministerio de Educación y Ciencia. *Género, cultura y etnia en la escuela informes etnográficos*. Barcelona Paidós, 1995.
- Collie, J.; Martin, A. *What's it like? Life and Culture in Britain today*. Cambridge University Press, 2000.
- Crowther, J. *Oxford Guide to British and American Culture for Learners of English*. Oxford University Press, 1999.
- Room, A. *An A to Z of British Life*. Oxford University Press, 1996.

Assignatures de Campus

Fonaments Històrics de la Catalunya Contemporània

PROFESSORA: Carme SANMARTÍ i ROSET

Lliure elecció. 3 crèdits.

Quadrimestre 1

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pretén introduir els alumnes en el coneixement de la història de Catalunya des dels inicis del segle XIX, per tal de familiaritzar-los amb aspectes de caràcter polític, econòmic i cultural.

METODOLOGIA:

El curs consta de classes teòriques i classes pràctiques repartides equilibradament. Les classes teòriques desenvoluparan el contingut previst en el temari mitjançant les explicacions de la professora. Les classes pràctiques es realitzaran a través de textos i material audiovisual.

CONTINGUTS:

Tema 1. Catalunya en el segle XIX. Introducció: La fi de l'Antic Règim. (1833-1868) Industrials i polítics. La situació agrària. El Romanticisme. (1868-1874) El sexenni revolucionari. La I República. (1874-1898) La restauració borbònica. Anarquisme i moviment obrer. Sorgiment del catalanisme polític.

Tema 2. Catalunya en el segle XX. (1898-1923) La crisi del sistema de la Restauració. Pèrdua de les colònies d'ultramar. La Setmana Tràgica. L'Assemblea de Parlamentaris. Sindicalisme i pistolerisme. L'obra política i cultural de la Mancomunitat. Modernisme i noucentisme.

Tema 3. Dictadura, II República i Guerra Civil (1923-1939). Catalunya sota la dictadura de Primo de Rivera. La Generalitat Republicana. L'açament militar i les seves conseqüències. Les avantguardes artístiques.

Tema 4. El franquisme (1939-1975). La postguerra. Política interior i aïllacionisme internacional. Els canvis en la dècada dels cinquanta i el «desarrollismo» dels seixanta. Crisi i fi de la dictadura. La resistència cultural.

AVALUACIÓ:

L'avaluació serà continuada pel que fa als continguts pràctics a través de la valoració dels exercicis, dels treballs que s'indicaran a l'inici de curs i de la participació dels estudiants a classe.

Els coneixements teòrics seran objecte d'un examen al final del quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

Balcells, Albert. *Historia contemporánea de Cataluña*. Barcelona: Edhasa, 1983.

Balcells, Albert. *Història del nacionalisme català: Dels orígens als nostres temps*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1992.

Ferret, Antoni. *Compendi d'història de Catalunya*. Barcelona: Claret, 1995.

Fontana, Josep. *La fi de l'Antic Règim i la industrialització (1787-1868)*. Barcelona: Ed. 62, 1988.

Hurtado, V. i altres *Atles d'història de Catalunya*. Barcelona: Ed. 62, 1995.

Nadal, Joaquim; Wolff, Philippe (dir.). *Història de Catalunya*. Vilassar de Mar: Oikos-Tau, 1983.

Riquer, Borja de; Culla, Joan B. *El franquisme i la transició democràtica (1939-1988)*. Barcelona: Ed. 62, 1989.

Salrach, J.M. (dir.) *Història de Catalunya*. (vol. 6). Barcelona: Salvat, 1984.

Sobrequés i Callicó, J. ed. *Història contemporània de Catalunya*. Vols I-II. Barcelona: Columna, 1998.

Termes, Josep. *De la revolució de setembre a la fi de la guerra civil (1868-1939)*. Barcelona: Ed. 62, 1989.

Història de la Ciència: ciència, tecnologia i societat

PROFESSOR: Joaquim PLA i BRUNET

Lliure elecció: 3 crèdits (Bloc I) / 4,5 crèdits (Bloc II)

Quadrimestre 1r. Dilluns: de 13 a 14 h / Dimarts: de 13 a 15 h / Dijous: de 13 a 15 h.

L'assignatura es divideix en dos blocs complementaris

Bloc I (3 crèdits): Fonaments metodològics, recursos historiogràfics i orígens de la ciència moderna. (S'imparteix durant els mesos d'octubre i de novembre).

Bloc II (4,5 crèdits): Ciència i societat: professionalització de la ciència i evolució tecnològica. (S'imparteix durant els mesos de desembre i de gener).

OBJECTIUS:

- (a) Exposar els orígens i els fonaments de la ciència.
- (b) Analitzar els trets característics que permeten que una disciplina es pugui qualificar com a científica.
- (c) Presentar una visió panoràmica del procés de desenvolupament del coneixement científic i tecnològic.
- (d) Oferir a l'estudiant elements que li permetin de situar la seva activitat acadèmica en relació amb l'evolució del coneixement científic i tècnic.
- (e) Fomentar el pensament raonat, ponderat i crític, amb la intenció d'estimular el gust pel coneixement i la curiositat per saber.

CONTINGUTS:

Bloc I

- 0. Fonaments metodològics, historiografia i recursos bibliogràfics.
- 1. Què entenem per ciència? Què distingeix la ciència d'altres formes de coneixement?
- 2. Ciència antiga i ciència grecoromana.
- 3. L'activitat científica a l'edat mitjana.

Bloc II

- 4. Renaixement i Revolució científica del segle XVII.
- 5. La ciència a la il·lustració. L'enciclopedisme. Ciència, societat i Revolució Industrial.
- 6. La ciència al segle XIX: professionalització de la ciència. La tecnologia: electricitat, màquines, energia i comunicacions. La ciència en la història del pensament.
- 7. La ciència al segle XX: activitat i aplicació espectacular i generalitzada de la ciència i de la tecnologia.

AVALUACIÓ:

- 1. Exposicions a classe, amb un pes que pot variar entre el 20% i el 30% de la nota final.
- 2. La recensió d'un llibre escollit per l'estudiant, amb una valoració del 20%.
- 3. Un assaig sobre un tema, amb una valoració del 20%.
- 4. Un examen global, amb una valoració que pot variar entre el 40% i el 30% de la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

Es comentarà i es donarà en el punt 0 de fonaments metodològics.

Dones en el Segle XXI: Una Visió Interdisciplinària

PROFESSORA (coord.): Isabel CARRILLO i FLORES

Lliure elecció. 3 crèdits.

Segon quadrimestre

Dimarts i dijous de 14 a 15 hores

PROFESSORAT: Les diferents sessions de l'assignatura seran realitzades pel grup de professores i professors que formen part del Centre d'estudis Interdisciplinaris de la Dona: Montse Ayats, Joan Isidre Badell, Francesca Bartrina, Isabel Carrillo, Eva Espasa, Nilda Estrella, Esther Fatsini, Pilar Godayol, Carme Sanmartí, Montse Vilalta. Col·laboren també altres docents de la Universitat de Vic i professionals de l'administració pública i l'advocacia.

L'assignatura compta amb el suport de la Càtedra Unesco "Dones, desenvolupament i cultures"

OBJECTIUS

L'assignatura vol aproximar-se a la realitat de les dones en el món actual i en la història considerant les aportacions teòriques i pràctiques que, des de diferents àmbits, permeten tenir un coneixement global i interdisciplinari. Prenent el gènere com a fil conductor s'analitzarà la complexitat de les diverses problemàtiques i dels reptes de les polítiques públiques.

CONTINGUTS

1. Dona, drets humans i desenvolupament
2. Els estudis de gènere: temes d'interès i conceptes bàsics (sex/gènere, androcentrisme, patriarcat...)
3. Història dels moviments feministes: liberal, socialista, radical...
4. Els debats dels moviments feministes: família, alliberament sexual, violència...
5. Polítiques de gènere:
 - a) Polítiques dels organismes internacionals governamentals i no governamentals
 - b) Tipologia de les polítiques: igualtat formal, igualtat d'oportunitats, acció positiva, de gènere...
6. Àmbits de concreció de les polítiques:
 - a) El mercat de treball: ocupació/atur; segregació ocupacional; discriminació salarial...
 - b) Sistema educatiu: escola mixta/escola coeducativa; la construcció del gènere...
 - c) Salut: el món de la cura, un món femení?
 - d) Cultura: la dona en el món de la literatura i el cinema

METODOLOGIA:

L'assignatura s'estructurarà en forma de seminari per tal d'afavorir la participació i el diàleg. La dinàmica de les classes combinarà les explicacions, les lectures, la projecció de vídeos i l'anàlisi d'altres documents, i comptarà amb la col·laboració de persones expertes en els estudis de gènere que aportaran la seva experiència i els seus coneixements.

AVALUACIÓ:

L'avaluació tindrà en compte:

- a) L'assistència i participació en les diferents sessions de l'assignatura (80%).
- b) La realització de les activitats individuals i de grup que es plantegin en les diferents sessions.
- c) La realització d'una memòria escrita sobre els continguts treballats i el procés seguit en l'assignatura.
- d) La lectura d'un llibre i la reflexió escrita sobre el contingut.

Per aprovar l'assignatura cal obtenir un mínim de 5 en cada activitat d'avaluació especificada.

BIBLIOGRAFIA:

- Acker, S. *Género y Educación. Reflexiones sociológicas sobre mujeres, enseñanza y feminismo*. Madrid: Narcea, 1995.
- Alemany, C. *Yo no he jugado nunca con Electro L*. Madrid: Instituto de la Mujer, 1989.
- Anderson, B.; Zinsser, J. *Historia de las mujeres: una historia propia*. Barcelona: Crítica, 1991, vol. I i II.
- Beneria, L. "Reproducción, producción y división sexual del trabajo". "La globalización de la economía y el trabajo de las mujeres". *Revista Economía y Sociología del trabajo*. Núm. 13-14, 1991.
- Borderías, C.; Carrasco, C.; Alemany, C. *Las mujeres y el trabajo: rupturas conceptuales*. Barcelona: Icaria, 1994.
- Camps, V. *El siglo de las mujeres*. Madrid: Cátedra, 1998.
- Dahlerup, D. (ed.). *The new women's movement. Feminism and political in Europe and the USA*. Sage Publications, Forthcoming, 1986.
- Diversos autores *El feminisme com a mirall a l'escola*. Barcelona: ICE, 1999.
- Diversos autores *Mujer y educación. Educar para la igualdad, educar desde la diferencia*. Barcelona: Graó, 2002.
- Duran, M.A. *Mujer, trabajo y salud*. Madrid: Trotta, 1992.
- Einsentein, Z. *Patriarcado capitalista y feminismo socialista*. México: Siglo XXI, 1980.
- Evans, M. *Introducción al pensamiento feminista contemporáneo*. Madrid: Minerva, 1997.
- Friedan, B. *La fuente de la edad*. Barcelona: Planeta, 1994.
- Fuss, D. *En essència. Feminisme, naturalesa i diferència*. Vic: Eumo, 2000.
- Hernes, H. *El poder de las mujeres y el estado del bienestar*. Madrid: Vindicación Feminista, 1990.
- Lewis, J. *The debat on sex and class*. New Review, núm. 149, 1985.
- López, I.; Alcalde, A.R. (coords.). *Relaciones de género y desarrollo. Hacia la equidad de la cooperación*. Madrid: Los libros de la catarata, 1999.
- Mackinon, C. *Hacia una teoría feminista del Estado*. Madrid: Cátedra, 1995.
- Miles, M.; Shiva, V. *Ecofeminismo*. Barcelona: Icaria, 1997.
- Moreno, M. *Del silencio a la palabra*. Madrid: Instituto de la Mujer, 1991.
- Montero, R. *Historias de mujeres*. Madrid: Alfaguara, 1995.
- Muraro R.M; Boff, L. *Femenino e masculino. Uma nova consciência para o encontro das diferenças*. Rio de Janeiro: Sextante, 2002.
- Nash, M. *Mujer, familia y trabajo en España*. Barcelona: Anthropos, 1983.
- Pateman, C. *El contrato sexual*. Barcelona: Anthropos, 1995.
- Piussi, A.M. Bianchi, L. (ed.). *Saber que se sabe*. Barcelona: Icaria, 1996.
- Rambla, X.; Tomé, A. *Una oportunidad para la coeducación: las relaciones entre familia y escuela*. Barcelona: ICE, 1998.
- Showstach, A. (ed.). *Las mujeres y el Estado*. Madrid: Vindicación feminista, 1987.
- Swan, A. *A cargo del estado*. Barcelona: Pomares-Corredor, 1992.
- Tubert, S. *Mujeres sin sombra. Maternidad y tecnología*. Madrid: Siglo XXI, 1991.

Curs d'Iniciació al Teatre

PROFESSORA: Dolors RUSIÑOL i CIRERA

Lliure elecció. 3 crèdits

Primer quadrimestre

Horari: dilluns i dimecres, de 21 a 23 h.

Inici: 4 d'octubre de 2004

Lloc: Institut del Teatre (C. Sant Miquel, 20 de Vic)

INTRODUCCIÓ:

L'Aula de Teatre Experimental de la Universitat de Vic neix el curs 1993-94 i pretén contribuir a la dinamització cultural de la nostra Universitat i servir de plataforma d'introducció al teatre i les arts escèniques en general.

L'Aula de Teatre es un espai on, d'una banda, els estudiants de diferents carreres es poden trobar amb la finalitat de crear lliurement i relaxada, sense condicionants. De l'altra, aquest espai serveix també com a reflexió col·lectiva i d'experimentació teatral.

Per fer tot això es compta amb un professor que guia tot el projecte; amb espais d'assaig, que cedeix l'Institut del Teatre de Vic; amb col·laboracions externes de professionals en les tasques de direcció, dramaturgia, escenografia i il·luminació, i també s'utilitzen espais externs per a les representacions.

Per formar part de l'Aula de Teatre s'ha de passar necessàriament pel curs d'iniciació al teatre o tenir experiència demostrada en altres centres o grups.

OBJECTIU GENERAL:

Aproximació al teatre i en concret al treball actoral de base.

CONTINGUTS:

- Desinhibició
- Presència escènica
- Respiració
- Seguretat
- Relaxament
- Percepció interior
- Percepció exterior
- Descoberta de la teatralitat pròpia
- Dicció i presència de la veu
- L'actor i l'espai
- Moviments significants
- El gest
- L'acció
- Construcció del personatge

METODOLOGIA:

Les classes seran totalment pràctiques, els alumnes experimentaran amb el cos, les sensacions i els sentiments. Es treballarà individualment i en grup.

El treball es desenvoluparà a partir de tècniques d'improvisació i tècniques de grup, utilitzant textos d'escenes teatrals, elements de vestuari, escenografia i elements musicals com a suport.

AVALUACIÓ:

Es valorarà la participació i l'esforç, l'actitud i l'assistència, que es imprescindible atès que el compromís es indispensable en qualsevol treball de teatre.

BIBLIOGRAFIA:

Brook, P. *El espacio vacío*. Barcelona: Península, 1973

Brook, P. *La puerta abierta. Reflexiones sobre la interpretación i el teatro*. Barcelona: Alba, 2002.

Farré, M. *Descubrir el teatro*. Barcelona: Rosa Sensat, 1984.

Gras, R-V. *L'actor i la dicció*. Barcelona. La Busca, 1997.

Mamet, D. *Veritat i mentida. Heretgia i sentit comú per a l'actor*. Barcelona: Columna, 1999

Aula de Cant Coral I i II

PROFESSOR: Sebastià BARDOLET

Assignatures de Lliure elecció. 3 crèdits cadascuna

Horari: dimecres, de 14 a 15h.

1r Q: Aula Cant Coral I

2n Q: Aula Cant Coral II

INTRODUCCIÓ:

La inclusió d'aquesta Aula de Cant Coral en el currículum de la Universitat de Vic vol ser, per una banda, una aposta per començar a abastar la normalitat cultural i acadèmica en aquest camp i, per l'altra, pretén oferir als estudiants la possibilitat d'accedir amb comoditat i profit a la pràctica d'aquesta disciplina que els pot proporcionar una peculiar i activa formació i educació en la creativitat i en el compromís interpretatiu, en el bon gust individual i compartit, en el gaudi estètic de l'experiència pràctica i vivencial de l'art de la música vocal, en el coneixement, desenvolupament i acreixement de la veu pròpia i del conjunt de veus, i de les més altes i més subtils capacitats auditives.

OBJECTIUS:

- L'experiència vivencial i compartida del bon gust i el desenvolupament de les capacitats de percepció, intervenció i creació estètiques, per mitjà del Cant Coral.
- El coneixement analític i pràctic del llenguatge coral per mitjà de l'estudi i de la interpretació d'un repertori significatiu, gradual i seleccionat, d'obres d'art corals de diverses èpoques que formen part de la nostra cultura.
- El coneixement i l'ús reflexiu de l'aparell fonador. El perfeccionament –individual i com a membre d'un grup– de les aptituds i facultats auditives i atencives.
- La lectura i la interpretació empíriques dels codis del llenguatge musical integrats en les partitures corals.

CONTINGUTS:

1. La cançó a una veu i en grup.
 - 1.1. Formació del grup. Coneixement de la pròpia veu. Principis elementals de respiració i articulació. Actitud corporal. Consells i pràctica.
 - 1.2. Lectura del gest de direcció. Coneixement elemental de la partitura. El fraseig. L'expressivitat i la intenció. Moviments i matisos.
 - 1.3. Vers l'autonomia de la pròpia veu dins el conjunt de veus: saber cantar, saber-se escoltar, saber escoltar.
2. De camí cap al joc polifònic.
 - 2.1. Trets, particularitats i situació o tessitura de les veus femenines i de les masculines.
 - 2.2. La melodia canònica. El cànon a l'uníson: cànons perpetus i cànons tancats (a 2 veus, a 3 veus, a 4 i més veus [iguals / mixtes]).
 - 2.3. La cançó a veus iguals (2 veus, 3 veus).
3. Coneixement i treball de repertori.
 - 3.1. El repertori popular a cor.
 - 3.2. La cançó tradicional harmonitzada.
 - 3.3. Coneixement i interpretació –gradual i dintre de les possibilitats i limitacions tècniques a què ens veiem obligats– d'obres corals i polifòniques representatives tant per llur situació històrica com pels gèneres i els autors.
 - 3.4. Audició específica i exemplar, comentada.

AVALUACIÓ:

L'Aula de Cant Coral es farà durant el tot el curs amb una classe setmanal d'una hora i mitja de duració.

Les classes seran sempre pràctiques i actives, sense excepció. Els aspectes teòrics sempre seran donats i comentats de cara a la praxis interpretativa. L'assimilació individual, promoguda, experimentada i controlada pel propi interessat, progressiva i constant, és indispensable per al profit global de l'assignatura. Per tant, és imprescindible una assistència sense interrupcions, interessada i activa, per superar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Es facilitarà un *dossier* bàsic que contindrà les partitures amb què es començaran les activitats d'aquesta Aula de Cant Coral, i que s'anirà ampliant al llarg del curs d'acord amb el ritme de treball i les característiques del grup.